

ACTIVITEITENVERSLAG

VAN DE HOGE RAAD VOOR
VRIJWILLIGERS

2003 - 2006

Voorwoord

De Algemene Vergadering van de Verenigde Naties riep het jaar 2001 uit tot “Internationaal Jaar van de Vrijwilligers”. Eén van de doelstellingen van het I.J.V. was: de nationale regeringen aan te zetten om het vrijwilligerswerk in hun land te ondersteunen.

In overleg met de twee koepelorganisaties van het vrijwilligerswerk in België nam Mevrouw Greet Van Gool, regeringscommissaris voor de Sociale Zekerheid in 2002 het initiatief tot oprichting van de Hoge Raad voor Vrijwilligers (H.R.V.). De officiële installatie gebeurde op 3 april 2003.

Dit activiteitenverslag geeft een duidelijk overzicht over de opdracht en de samenstelling en over de activiteiten van de H.R.V. voor de periode 2003 tot einde 2006.

Het stelt een positief verhaal voor, waarin de werkzaamheden omtrent de nieuwe wet betreffende de rechten van vrijwilligers voorop staan.

De positieve balans ligt duidelijk in de actieve en efficiënte rol, die de H.R.V. heeft gespeeld in het tot stand komen van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers.

Het formuleren van de adviezen aan de betrokken ministers en de federale kamer van volksvertegenwoordigers heeft centraal gestaan in de eerste vier jaren van het bestaan van de H.R.V. .

In bepaalde periodes van twijfels over de toepassing van de oorspronkelijke wet was het niet altijd eenvoudig om een consensus te vinden over het formuleren van adviezen. Maar wij deden het! De H.R.V. heeft zijn plaats veroverd in het overlegstelsel tussen de Regering, het Parlement en het vrijwilligerswerkveld.

Nochtans waren er ook enkele pijnpunten, die zonder twijfel negatieve invloeden hebben gehad op de werking van de H.R.V. .

Tegen de verwachtingen in werden de leden van de H.R.V. ten persoonlijke titel benoemd en niet als afgevaardigden van hun organisaties. Dit had als gevolg dat de leden minder kans hadden om beroep te doen op de steun van de organisaties, en ook dat, bij ontslag van sommige leden, bepaalde sectoren niet meer vertegenwoordigd waren.

In de samenstelling van de H.R.V. waren ook vier leden voorzien, twee per taalrol, die benoemd zouden worden op basis van hun wetenschappelijke deskundigheid. Maar de kandidaten, die werden voorgesteld, werden nog niet benoemd.

Tenslotte moet er gewezen worden op het gebrek aan financiële werkingsmiddelen. De drie basisopdrachten die in het oprichtingsbesluit aan de H.R.V. worden toevertrouwd kunnen onmogelijk worden uitgevoerd zonder voldoende budgettaire middelen. De positieve resultaten zijn belangrijk en voor de knelpunten moeten er zeker oplossingen gevonden worden. Een zaak is zeker: de vrijwilligers hebben bewezen dat zij hun taken deskundig en professioneel kunnen opnemen.

Ik wens mijn waardering uit te drukken voor allen die daartoe hebben bijgedragen, zowel de officiële instanties als de organisaties en de leden van de H.R.V. .

Ik dank vooral de leden van het secretariaat van de H.R.V. die, als ambtenaren bij de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid, borg stonden voor een accurate en dynamische voorbereiding en opvolging van de werkzaamheden.

Raf De Zutter,
Voorzitter.

Inhoudstafel

Voorwoord	2
Inhoudstafel	3
1. Inleiding	5
1.1. Eerste structuren van het vrijwilligerswerk in België	5
1.2. De huidige structuren van het vrijwilligerswerk	5
1.3. Het Internationaal Jaar van de Vrijwilligers	6
2. De Hoge Raad voor Vrijwilligers	7
2.1. Oprichting	7
2.2. Doelstellingen en taken	7
2.3. Samenstelling	17
2.4. Bureau	22
3. Adviezen en aanbevelingen	23
3.1. Van mei 2003 tot juli 2005 (voorbereiding van de wet)	23
- 3.1.1. Gevraagde adviezen	23
- 3.1.2. Adviezen en aanbevelingen op eigen initiatief	28
3.2. Van juli 2005 tot december 2006 (uitvoering van de wet)	39
- 3.2.1. Gevraagde adviezen	39
- 3.2.2. Adviezen en aanbevelingen op eigen initiatief	47
4. Ontstaan van de wet van 3 juli 2005	70
4.1. oktober 2003	70
4.2. 19 november 2003	70
4.3. 27 november 2003	70
4.4. 3 maart 2004	70
4.5. april 2004	70
4.6. 9 februari 2005	70
4.7. maart 2005 – mei 2005	70
4.8. mei 2005 – juli 2005	71
4.9. 19 mei 2005	71
4.10. 3 juli 2005	71
4.11. 29 augustus 2005	71
5. Opeenvolgende wijzigingen en inwerkingtreding van de wet van 3 juli 2005	72
6. Uitvoering van de wet van 3 juli 2005	73
Conclusie	74
Vooruitzichten	75
Bijlagen	76
1. Koninklijk besluit van 2 oktober 2002 tot oprichting van de Hoge Raad voor Vrijwilligers	76
2. Koninklijk besluit van 12 maart 2003 tot benoeming van de leden van de Hoge Raad voor Vrijwilligers (B.S. van 14 juli 2003)	78
3. Huishoudelijk Reglement	80
4. Wetsvoorstel betreffende de rechten van vrijwilligers (19 november 2003)	82
5. Wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers (tekst gepubliceerd in het BS van 29 augustus 2005)	87

6. Bepalingen betreffende de rechten van vrijwilligers van 27 december 2005 houdende diverse bepalingen	91
7. Wet van 7 maart 2006 tot wijziging van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers en van de wet van 27 december 2005 houdende diverse bepalingen	92
8. Wet van 19 juli 2006 tot wijziging van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers	93
9. Tekst van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van de vrijwilligers (doc.) (tekstbijwerking tot 11 augustus 2006)	95
10. Koninklijk besluit van 28 juli 2006 tot wijziging van de artikelen 45, 46 en 48 van het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering en tot invoering van een artikel 45bis in hetzelfde koninklijk besluit (1)	101
11. Ministerieel besluit van 31 juli 2006 tot wijziging van artikel 18 van het ministerieel besluit van 26 november 1991 houdende de toepassingsregelen van de werkloosheidsreglementering	105
12. Koninklijk besluit van 5 augustus 2006 tot wijziging van het koninklijk besluit van 23 mei 2001 tot instelling van een algemeen reglement betreffende de inkomensgarantie voor ouderen	107
13. Koninklijk besluit van 19 december 2006 tot vaststelling van de minimumgarantie-voorwaarden van de verzekeringsovereenkomsten tot dekking van de burgerrechtelijke aansprakelijkheid buiten overeenkomst van de organisaties die werken met vrijwilligers	108
14. Koninklijk besluit van 21 december 2006 tot vaststelling van de voorwaarden en de wijze van het sluiten van de collectieve verzekering tot dekking van de burgerrechtelijke aansprakelijkheid buiten overeenkomst van de organisaties die werken met vrijwilligers	111

1. Inleiding

Natuurlijk was de oprichting van de Hoge Raad voor Vrijwilligers de bekroning van een lange weg, met verschillende etappes:

1.1. Eerste structuren van het vrijwilligerswerk in België

- **november 1972**

Met de steun van de Belg Albert Coppé, economist en Europese Commissaris, werd l'Association européenne du Volontariat (AVE) in Frankrijk opgericht. AVE werd door de Raad van Europa erkend als niet-gouvernementele organisatie en vertegenwoordiger van de vrijwilligerssector.

- **24 mei 1973**

Geïnspireerd door dit voorbeeld roept Albert Coppé in het Berlaumontgebouw in Brussel een aantal grote (zowel Vlaamse als Franstalige) vrijwilligersverenigingen rond de tafel met als doel na te gaan of het mogelijk en gewenst is om ook een Belgische vertakking ter promotie van de vrijwilliger op te richten. Twee werkgroepen worden belast met de uitvoering.

- **24 november 1975**

Berlaumont, Brussel. Tweede uitgebreide vergadering onder het voorzitterschap van prof. Coppé. Op vraag van "l'Association pour le Volontariat", ondertussen een vzw geworden, wordt een nationale tweetalige studiedag voorbereid in het Congressenpaleis te Brussel. Bespreking van de dagorde en de basisteksten.

- **25 mei 1976**

Nationale studiedag in aanwezigheid van koningin Fabiola en minister Rika De Backer en congresvoorzitter A. Coppé. Met een duizendtal aanwezigen, tweehonderd stands van verenigingen en aparte werkgroepen rond verschillende thema's was deze dag een succes.

1.2. De huidige structuren van het vrijwilligerswerk

- **Association pour le volontariat ASBL**

Opgericht in 1974 is l'Association pour le Volontariat een pluralistische organisatie van coördinatie en promotie van het vrijwilligerswerk. Zij waardeert het vrijwilligerswerk bij het grote publiek en de officiële autoriteiten en tracht het de bekendheid van het statuut van de vrijwilligers te promoten: informeren, recruterende, vormen en oriënteren van de vrijwilligers, het coördineren van de acties van de vrijwilligersorganisaties. Zij is erkend door de Franse Gemeenschap als een algemene organisatie voor permanente vorming: zij zorgt voor een band tussen de verenigingen en de kandidaat-vrijwilligers dankzij haar regionale centra. Zij verenigt bijna duizend verenigingen in Brussel en in Wallonië.

<http://www.volontariat.be>

- **Plate-forme francophone du Volontariat**

Sinds haar oprichting heeft de "Association pour le Volontariat" geijverd voor de officiële erkenning van het vrijwilligerswerk door de overheden. Er bestond geen enkel officieel adviesorgaan in België. Het jaar 2001, dat uitgeroepen werd tot het internationaal jaar van de vrijwilligers, was een unieke gelegenheid om zo een adviesorgaan op te richten.

Terwijl aan Nederlandstalige zijde de vzw "Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk" representatief was voor zowat alle vrijwilligers in Vlaanderen, vertegenwoordigde de "Association pour le Volontariat" slechts iets meer dan 20% van de vrijwilligers in de Franse Gemeenschap, omdat de federaties en de belangrijke bewegingen er over het algemeen geen lid van waren. Daarom zette ze hen aan om een structuur op te richten die representatief was voor alle Franstalige vrijwilligers. Zo werd op 16 oktober 2002 door 24 federaties en belangrijke bewegingen, die 350.000 vrijwilligers vertegenwoordigden, de vzw "Plateforme francophone du Volontariat" opgericht.

Deze vzw heeft de erkenning en de bevordering van het vrijwilligerswerk tot doel. De eerste activiteit was het voorstellen aan de Minister van Sociale Zaken van een lijst met effectieve en plaatsvervangende adviseurs in overeenstemming met het rooster van de sectoren. Het "Plateforme francophone du Volontariat" zet zich ook in voor meer algemene thema's, zoals de onderhandeling van een "Pacte associatif".

• Vlaamse Steunpunt Vrijwilligerswerk VZW

De Vlaamse werkgroep (1973) vormt in januari 1976 een feitelijke vereniging "Platform voor Voluntariaat". die op 12 juli 1976 de vorm van een VZW zal aannemen (Belgisch Staatsblad van 7 september 1977). In september 2002 besliste de VZW "Het Platform voor Voluntariaat" de naam van zijn vereniging te veranderen in "Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk VZW".

Het Vlaamse Steunpunt Vrijwilligerswerk VZW heeft als hoofddoel het vrijwilligerswerk te promoten en te ondersteunen. Het streeft een intersectorale aanpak na, spijst zijn aandacht toe op het ondersteunen van organisaties, volgt de recente ontwikkelingen in het vrijwilligerswerkveld en neemt daarom initiatieven. Het V.S.V. staat in voor informatie, zowel over juridische als over praktische aspecten van het vrijwilligerswerk.

<http://www.vrijwilligersweb.be/>

• Provinciale Steunpunten Vrijwilligerswerk in Vlaanderen en HET PUNT v.z.w.-steunpunt Vrijwilligerswerk in Brussel

Op initiatief van de Koning Boudewijnstichting, het toenmalige Platform voor Voluntariaat en de vereniging Vlaamse Provincies werden in de vijf Vlaamse provincies "een steunpunt" opgericht.

In 2001 werd de v.z.w. Het Punt opgericht als steunpunt voor het Vlaams Vrijwilligerswerk in Brussel. Het Punt wordt gefinancierd door de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

Er bestaat een systematische samenwerking met het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk via de gemeenschappelijke website, en via initiatieven voor promotie, vorming en adviesverlening.

<http://www.hetpuntbrussel.be>

1.3. Het Internationaal Jaar van de Vrijwilligers

De Algemene Vergadering van de Verenigde Naties riep het jaar 2001 uit tot het Internationaal Jaar van de Vrijwilligers (IYV). Dat het thema "vrijwilligers" gedurende een jaar bijzondere aandacht kreeg via internationale fora betekende reeds een erkenning. Het doel was vrijwilligers en vrijwilligerswerk in de kijker te zetten, nationale regeringen aan te zetten het vrijwilligerswerk in hun land te ondersteunen, diverse activiteiten te ontwikkelen over heel de wereld, en ook wat te feesten.

In België werd het Internationaal Jaar door verschillende overheden aangegrepen om initiatieven te ontwikkelen, om nieuwe doelgroepen aan te trekken tot het vrijwilligerswerk, om het vrijwilligerswerk in een aantal sectoren doorgang te laten krijgen en middelen ter beschikking te stellen om dit te ondersteunen.

Vanuit de VN-context werd echter opgeroepen tot de installatie van nationale IYV comités. De Belgische regering gaf opdracht aan de regeringscommissaris bij de Sociale Zekerheid, die onder andere ook het vrijwilligerswerk onder haar bevoegdheid had, om een Belgisch IYV op te richten.

De taken van het Belgisch Comité IYV waren:

- Gegevens over eventuele initiatieven rond het IYV te verzamelen en uit te wisselen;
- Contacten uitwerken met internationale en nationale partners;
- Politieke initiatieven coördineren en, eventueel, zelf voorstellen uitwerken, vooral met betrekking tot de promotie van het vrijwilligerswerk en het statuut van de vrijwilliger.

Het genomen initiatief lag in de lijn van de aanbevelingen van de Verenigde Naties, maar geraakte niet operationeel. Er zijn wellicht heel wat redenen aan te halen voor het beperkte succes. Feit is dat het niet betrekken van vertegenwoordigers uit de vrijwilligerssector zelf in het proces en bij de werkzaamheden van de overheid ter zake, een belangrijke reden was. Dit bleek trouwens ook uit een internationale evaluatie: enkel in de landen waar de overheid vertegenwoordigers van het "werkveld" liet participeren aan het nationale IYV-comité, werden resultaten geboekt.

2. De Hoge Raad voor Vrijwilligers

2.1. Oprichting

In 2001 werden twee wetsvoorstellen betreffende het statuut van de vrijwilligers ingediend bij de Kamer van Volksvertegenwoordigers, namelijk het voorstel De Meyer (meerderheidspartijen) en het voorstel D'Hondt (oppositie). In deze context werd door de Commissie van Sociale Zaken in de Kamer van Volksvertegenwoordigers een hoorzitting georganiseerd waarbij Raf de Zutter, voorzitter van het VSV en Léon Lemerrier, voorzitter van L'Association pour le Volontariat de standpunten van de vrijwilligerssector gedetailleerd konden uiteenzetten.

Frank Vandenbroucke (destijds Minister van Sociale Zaken en Pensioenen) en Greet Van Gool (destijds als Regeringscommissaris, toegevoegd aan voornoemde Minister en voorzitter van het "Coördinatiecomité" voor het Vrijwilligerswerk) hebben in 2002 het initiatief genomen om de Hoge Raad voor Vrijwilligers op te richten.

2.2. Doelstellingen en taken

Adviesraad, opgericht bij het Ministerie van Sociale Zaken – het huidige FOD Sociale Zekerheid bij koninklijk besluit van 2 oktober 2002 (zie bijlage 1). De Hoge Raad voor Vrijwilligers heeft als permanente doelstelling een organisatie van raadpleging en overleg te zijn waarbij vrijwilligers en overheid met elkaar in contact komen. Dit garandeert een permanente aandacht voor de specifieke problemen van de vrijwilligers en dit op talrijke gebieden: aansprakelijkheidsrecht, de sociale zekerheid, de fiscaliteit, het arbeidsrecht.

De Raad heeft de volgende taken:

- 1° het verzamelen, systematiseren en analyseren van informatie met betrekking tot vrijwilligers en vrijwilligerswerk;
- 2° het onderzoeken van de specifieke problemen waarmee vrijwilligers en het vrijwilligerswerk kunnen geconfronteerd worden;
- 3° op eigen initiatief of op verzoek van de bevoegde Ministers adviezen geven of voorstellen doen met betrekking tot vrijwilligers en vrijwilligerswerk.

Met het oog op de goede uitvoering van zijn taken, onderhoudt de Raad contacten met organisaties, instellingen en overheden die gezien hun doel, werking of bevoegdheden te maken hebben met vrijwilligers en vrijwilligerswerk.

Sinds haar oprichting is de Raad al talrijke keren samengekomen. Hieronder vindt U een niet-uitputtend overzicht:

Vergaderingen van de HRV

DATUM	AGENDA	BESLISSINGEN
3 april 2003	Officiële installatie van de HRV	
6 mei 2003	<ol style="list-style-type: none"> 1. Verkiezing voorzitter en ondervoorzitter; 2. Vervanging van een effectief lid; 3. Benoemingsvoorstellen van deskundigen; 4. Samenstelling van het Bureau van de Raad / Huishoudelijk Reglement; 5. Dagorde van de volgende vergaderingen. 	<p>Raf De Zutter en Catherine Stilmant Christian Dekeyser vervangen door Bruno Vinikas</p>
10 juli 2003	<ol style="list-style-type: none"> 1. Goedkeuring van de notulen van de vergadering van 6 mei; 2. Opstelling van het Huishoudelijk Reglement op basis van een voorstel ter zake van het Bureau; 3. Voorstellen tot benoeming van wetenschappelijke deskundigen; 4. Werkprogramma voor 2003-2004; 5. Varia 	<ul style="list-style-type: none"> - voorbereiding van een volledig dossier dat tegen einde september aan de Minister zal worden overhandigd - voorbereiding van de dag van 5 december
25 september 2003	<ol style="list-style-type: none"> 1. Goedkeuring van de notulen van de vergadering van 10 juli 2003. 2. Voorstellen tot benoeming van Franstalige wetenschappelijke deskundigen. 3. Onderhoud met de vertegenwoordigster van Minister Demotte. 4. Werkprogramma van de Raad voor 2003-2004: concretiseringmodaliteiten (organisatie van de vrijwilligersdag 5 december, tijdskrediet, vrijwilligerswerk van "vreemdelingen", ...). 5. Werkzaamheden van de werkgroep "statuut en rechten van de vrijwilligers". 6. Varia. 	

Activiteitenverslag van de Hoge Raad voor Vrijwilligers

<p>23 oktober 2003</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Goedkeuring van de notulen van de vergadering van 25 september 2003. 2. Vergadering van het Bureau van 9 oktober: <ul style="list-style-type: none"> - Specifieke rol van de Raad, van het Bureau en van de Werkgroepen - Oprichting van werkgroepen - Organisatie van de dag van 5 december (zie punt 4) - Volgende vergadering het Bureau - Follow-up in het Kabinet 3. Verslag van de werkzaamheden van de werkgroep "statuut en rechten van de vrijwilligers" 4. Organisatie van de dag van 5 december 5. Varia : Verspreiding van documenten. 	
<p>14 november 2003</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Goedkeuring van de notulen van de vergadering van 23 oktober 2003. 2. Ontmoeting tussen de Voorzitter en A. Kirsch (kab. Demotte). 3. Onderzoek van het voorontwerp van tekst "statuut en rechten van de vrijwilligers" 4. Voorbereiding van de dag van 5 december 5. Varia. 	
<p>20 januari 2004</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Goedkeuring van de notulen van de vergadering van 14 november 2003; 2. Voorstel in verband met de vervanging van D. Geutjens; 3. Statuut en rechten van de vrijwilligers. Te volgen strategie. Advies van de Hoge Raad over het door G. Van Gool ingediende wetsvoorstel; 4. Samenstelling en agenda van de werkgroepen; 5. Varia. 	<p>Vervangen door E. De Wasch</p>

<p>11 maart 2004</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Goedkeuring van de notulen van de vergadering van 20 januari 2004; 2. Relas van het onderhoud met de Minister; 3. Relas van de werkzaamheden van beide werkgroepen; 4. Vastlegging van een strategie om de kwestie van het statuut van de vrijwilligers te doen vooruitgaan; 5. Voorstel tot oprichting van een werkgroep "Verlof voor vrijwilligerswerk" 6. Varia. 	
<p>3 mei 2004</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Goedkeuring van de notulen van de vergadering van 11 maart 2004; 2. Follow-up van het wetsvoorstel over de rechten van de vrijwilligers – uiteenzetting van G. Van Gool. 3. Relas van de werkzaamheden van beide werkgroepen. 4. Aanduiding van de deskundigen: stand van zaken. 5. Varia. 	<p>Aan de Minister geadresseerde brieven zeer dringend:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aanduiding van deskundigen - begroting
<p>5 juli 2004</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Goedkeuring van de notulen van de vergadering van 3 mei 2004; 2. Follow-up van de twee naar Minister R. Demotte verstuurd brieven; 3. Follow-up van het wetsvoorstel over de rechten van de vrijwilligers – de Commissie van Sociale Zaken – Nationale Arbeidsraad; 4. De vrijwilligerskaart – studie verricht door het staatssecretariaat voor administratieve vereenvoudiging. Lieven MONSEREZ, de bevoegde expert voor projecten ter vereenvoudiging inzake sociale materies van de strategische cel van de Staatssecretaris, zal aanwezig zijn; 5. De vraag naar een budget om een studie over de semi-agorale sector te kunnen verrichten; 6. Het opstellen van een advies van de Raad over zijn werking; 7. De voorbereiding van een perscommuniqué (over de werking van de Raad); 8. Varia 	<p>Aan de Minister geadresseerde brieven</p> <p>Zie o.a. www.kafka.be</p> <p>6 en 7: zullen in september worden opgesteld</p>

Activiteitenverslag van de Hoge Raad voor Vrijwilligers

<p>6 december 2004</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Goedkeuring van de notulen van de vergadering van 5 juli 2004. 2. Vervanging van twee effectieve Franstalige leden van de Raad. 3. Vervanging van een Franstalig lid van het Bureau. 4. Voortgang van de situatie (wetsvoorstel, advies van de NAR,...) sinds 5 juli 2004. 5. Ontwerp van memorandum (voor de pers). 6. Ontwerp van de website. 7. Varia. 	<p><u>Raad</u>: vervanging van Catherine Stilmant en Carinne Mollatte (ontslagnemende effectieve leden) door Vincent Gengler en Marc Bouteiller</p> <p><u>Bureau</u>: vervanging van Catherine Stilmant (ontslagnemend) door Marc Bouteiller</p>
<p>24 februari 2005</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Goedkeuring van de notulen van de vergadering van 6 december 2004. 2. Vervanging van de ondervoorzitster van het Bureau. 3. Opvolging van de genomen beslissingen op de vergadering van 6 december: <ul style="list-style-type: none"> - reacties op het versturen van het memorandum; - ondernomen stappen naar de leden van de strategische cel van Minister Demotte ; - het bestuderen van het advies van de NAR 4. Het programma met de activiteiten voor 2005. 5. Ontwerp van de website. 6. De verhuis van de FOD Sociale Zekerheid. 7. Varia. 	<p>De ontslagnemende Ondervoorzitster van het Bureau wordt vervangen door Bruno Vinikas</p> <p>nieuw adres vanaf einde april 2005:</p> <p>Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid Victor Hortaplein 40, bus 20 1060 Brussel Tel.: 02 528 60 11</p>
<p>6 juni 2005</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Goedkeuring van de notulen van de vergadering van 24 februari 2005. 2. Voorstelling van de nieuwe wet met betrekking tot het statuut van de vrijwilligers door volksvertegenwoordigster Greet Van Gool. 3. Verslag van de contacten met de strategische cel van Minister Demotte. 4. Samenwerking met de koepelorganisaties representatief van het vrijwilligerswerk, over de opvolging en de uitvoering van de wet. 5. Varia. 	<p><u>Opmerking</u>: indien de Wet in augustus in het Belgisch Staatsblad verschijnt, zullen een aantal uitvoeringsbesluiten vóór 1 februari 2006 moeten worden opgesteld, zoniet zou de wet niet uitvoerbaar zijn</p>

<p>6 oktober 2005</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Goedkeuring van de notulen van de vergadering van 6 juni 2005. 2. Hoe ver staat men met het door het kabinet Demotte beloofde koninklijk besluit? 3. Hoe gaan we te werk bij de uitvoering van de wet? <ol style="list-style-type: none"> a. uitsluitingen van het toepassingsgebied (artikel 2, § 2); hoe ver staat het met het voorstel van De Decker over het vrijwilligerswerk bij jongeren met betrekking tot de ontwikkelingshulp; b. verzekeringen (artikel 6); c. onttrekken van sommige bepalingen aan het toepassingsgebied van de arbeidswet (artikel 9, §1); d. de voorwaarden waardoor "vreemdelingen" een vrijwilligersactiviteit mogen uitoefenen (artikel 9, §2); e. controle 4. Verslag van de werkgroepen (verzekeringen, vrijwilligerswerk op Europees niveau) 5. Een andere vraag met betrekking tot de wet: een model voor de organisatienota 6. 5 december 2005 7. Varia 	<p>- Het versturen van een brief aan M. De Decker om de aandacht te vestigen op een terminologisch probleem.</p>
---------------------------	---	--

<p>15 december 2005</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Goedkeuring van de notulen van de vergadering van 6 oktober 2005. <ol style="list-style-type: none"> 1bis Vervanging van de twee ontslagnemende Franstalige leden 2. Hoe ver staat men met de koninklijke besluiten over de Hoge Raad? 3. Overwogen wijzigingen aan de wet. 4. Hoe ver staat men met de uitvoeringsbesluiten van de wet? <ul style="list-style-type: none"> • uitsluitingen van het toepassingsgebied (artikel 2, § 2); • verzekeringen (artikel 6); • onttrekken van sommige bepalingen aan het toepassingsgebied van de arbeidswet (artikel 9, §1); • de voorwaarden waardoor "vreemdelingen" een vrijwilligersactiviteit mogen uitoefenen (artikel 9, §2); • begunstigen van sociale uitkeringen; • controle 5. Informatie over: <ul style="list-style-type: none"> - brief aan Minister De Decker; - organisatienota; - brochure van de Koning Boudewijnstichting. 6. Opvolging of het heropstarten, van werkgroepen (grijze zone, "vreemdelingen", verzekeringen, vrijwilligerswerk op Europees niveau). 7. Agenda: volgende vergadering van de Raad 8. Varia 	<p>1bis de beraadslaging is uitgesteld. Brief aan de Minister van Sociale Zaken (dringende uitvoeringsbesluiten vóór februari 2006).</p> <p>De HRV moet worden geraadpleegd bij ieder ontwerp van besluit (controle).</p> <p>Brief aan de Minister van Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg (de arbeidswetgeving kan niet "zomaar" worden toegepast op de vrijwilligers).</p>
-------------------------	---	---

<p>1 februari 2006</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Goedkeuring van de notulen van de vergadering van 15 december 2005. 2. Hoe ver staat men met de koninklijke besluiten over de Hoge Raad? 3. Hoe ver staat men met de uitvoerings besluiten van de wet? <ul style="list-style-type: none"> - uitsluitingen van het toepassingsgebied (artikel 2, § 2); - verzekeringen (artikel 6); - onttrekken van sommige bepalingen aan het toepassingsgebied van de arbeidswet (artikel 9); - de voorwaarden waardoor "vreemdelingen" een vrijwilligersactiviteit mogen uitoefenen (artikel 9, §2); - begunstigden van sociale uitkeringen; - controle 4. Het ontwerp van activiteitenverslag van de Raad; 5. Agenda: de volgende vergadering van de Raad en het opnieuw opstarten van de werkgroepen. 6. Varia. 	<p>Doorzending voor opeenvolgende behandeling (advies van begroting, handtekening van de Minister,...)</p> <p>Het richten van een brief aan Minister Demotte.</p>
<p>14 maart 2006</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Goedkeuring van de notulen van de vergadering van 1 februari 2006. 2. Het opstellen van een advies van de Raad over de uitvoering van de wet inzake verzekeringen (art 6) en de uitsluiting van sommige bepalingen van het arbeidsrecht (art 9, §1); 3. Hoe ver staat men met de uitvoerings besluiten van de wet met betrekking tot de voorwaarden voor "vreemdelingen", zodat deze personen een vrijwilligersactiviteit kunnen uitoefenen (artikel 9, §2); 4. Agenda: volgende vergadering van de Raad; 5. Varia. 	<p>Het versturen van een brief aan de verschillende betrokken ministers om hun eraan te herinneren dat zij de Raad moeten raadplegen</p>

Activiteitenverslag van de Hoge Raad voor Vrijwilligers

<p>26 april 2006</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Goedkeuring van de notulen van de vergadering van 14 maart 2006. 2. Aanduiding van een Franstalig lid voor het Bureau. 3. Opvolging van de beslissingen van de Raad: het opstellen en doorzenden van het advies inzake verzekeringen en aansprakelijkheid Onderzoek van de reacties op dit advies. 4. De huidige stand van de wet en haar uitvoeringsbesluiten. 5. Agenda: volgende vergadering van de Raad. 6. Varia. 	<p>Marc Bouteiller, Franstalig lid van het Bureau, ontslagnemend, zal vervangen worden door Brigitte Jacquemin</p> <p>Het opstellen van: - een advies inzake verzekeringen; - brieven aan Minister Vanvelthoven, aan alle leden van de Commissie Sociale Zaken van de Kamer en aan Minister Demotte (belangrijke informatie)</p>
<p>26 juni 2006</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Goedkeuring van de notulen van de vergadering van 26 april 2006. 2. Analyse van de wijzigingen die werden aangebracht aan de wet van 3 juli 2005. Deze bespreking zal plaats hebben in aanwezigheid van Mevrouw Greet Van Gool. 3. Kort overzicht van de uitvoeringsbesluiten van de wet. 4. Agenda en programma van de vergaderingen in de tweede helft van 2006. 5. Varia. 	<p>- er is een bijeenkomst voorzien met de vertegenwoordigers met de overkoepelende organisaties voor het opstellen van een lijst met FAQ.</p> <p>- Er zijn contacten voorzien met het Kabinet met betrekking tot het einde van het mandaat van de Hoge Raad eind januari 2007.</p>
<p>25 september 2006</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Goedkeuring van de notulen van de vergadering van 25 september 2006. 2. Onderzoek van de volgende ontwerpen van Koninklijk Besluit: <ul style="list-style-type: none"> • KB tot vaststelling van de minimumgarantievoorwaarden van de verzekeringsovereenkomsten tot dekking van de burgerrechtelijke aansprakelijkheid buiten overeenkomst van de organisaties die werken met vrijwilligers; • KB tot vaststelling van de voorwaarden en de wijze van het sluiten van de collectieve verzekering tot dekking van de burgerrechtelijke aansprakelijkheid buiten overeenkomst van de organisaties die werken met vrijwilligers. 3. De Internationale Vrijwilligersdag (5 december); 4. Varia 	

<p>13 oktober 2006</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Goedkeuring van de notulen van de vergadering van 25 september 2006. 2. Onderzoek van de volgende ontwerpen van Koninklijk Besluit: <ul style="list-style-type: none"> - KB tot vaststelling van de minimumgarantievoorwaarden van de verzekeringsovereenkomsten tot dekking van de burgerrechtelijke aansprakelijkheid buiten overeenkomst van de organisaties die werken met vrijwilligers, - KB tot vaststelling van de voorwaarden en de wijze van het sluiten van de collectieve verzekering tot dekking van de burgerrechtelijke aansprakelijkheid buiten overeenkomst van de organisaties die werken met vrijwilligers. 3. De Internationale Vrijwilligersdag (5 december); 4. Varia. 	<p>Vorbereiding van een tekst van reactie van de HRV op twee KB's.</p>
----------------------------	---	--

2.3. Samenstelling

De Hoge Raad zou uit 25 effectieve leden moeten bestaan, benoemd door de Koning. (Koninklijk besluit van 12 maart 2003 (zie bijlage 2) ; hun mandaat is iedere vier jaar vernieuwbaar.

De diversiteit van het vrijwilligerswerk moet weerspiegeld worden in de Hoge Raad, wat hem in staat stelt om zich te positioneren als volwaardige gesprekspartner van de openbare overheden.

Om die reden is het maatschappelijk veld ruwweg ingedeeld in 10 grote sectoren waarbinnen organisaties actief kunnen zijn. Elk van deze sectoren moet vertegenwoordigd zijn in de Raad:

- Vorming en onderwijs
- Jeugd
- Gezondheidszorg
- Maatschappelijk en justitieel welzijnswerk
- Sport
- Cultuur (kunsten, kunstpatrimonium, wetenschappen)
- Humanitaire actie en internationale solidariteit
- Religie, levensbeschouwelijke strekkingen, politiek
- Leefmilieu, natuur, dierenwelzijn, ecologie, ...
- Toerisme, recreatie en andere.

De indeling in sectoren is enkel een hulpmiddel om een grote diversiteit te garanderen. Voor de werking van de Raad heeft dit geen gevolgen daar de leden geen vertegenwoordigers zijn van een bepaalde organisatie of een bepaalde sector maar wel het geheel van de vrijwilligers. Elke sector is in de Raad vertegenwoordigd door een lid. Dit lid vertegenwoordigt organisaties die overkoepelend zijn en dus andere organisaties vertegenwoordigen die met vrijwilligers werken.

De raad zal uit 25 effectieve leden moeten bestaan, te weten:

- 10 effectieve Franstalige leden;
- 10 effectieve Nederlandstalige leden;
- 1 effectief Duitstalig lid;
- 2 Franstalige leden benoemd op basis van hun wetenschappelijke deskundigheid met betrekking tot vrijwilligers en vrijwilligerswerk (nog niet aangeduid);
- 2 Nederlandstalige leden benoemd op basis van hun wetenschappelijke deskundigheid met betrekking tot vrijwilligers en vrijwilligerswerk (nog niet aangeduid);

De Raad zou eveneens 10 Franstalige plaatsvervangende leden, 10 Nederlandstalige plaatsvervangende leden en één Duitstalig plaatsvervangend lid moeten tellen.

De plaatsvervangende leden spelen een actieve rol. Alhoewel zij slechts over een raadgevende stem beschikken, worden zij uitgenodigd om, net als de effectieve leden, actief deel te nemen aan vergaderingen, opdrachten, werkgroepen,... Wanneer een effectief lid verhinderd is om deel te nemen aan een vergadering, dan kan hij of zij, conform het Huishoudelijk Reglement (zie bijlage 3), zich laten vervangen door een effectief lid of door een plaatsvervangend lid van dezelfde taalrol (al dan niet van dezelfde sector) en kan, wanneer hij of zij dit opportuun vindt, hem of haar een mandaat geven, met dien verstande dat geen enkel lid niet meer dan één volmacht kan overdragen.

Eind december 2006 werkt de Hoge Raad, als gevolg van meerdere ontslagen, vervangingen,...met 19 effectieve leden en 12 plaatsvervangende leden. Vier deskundigen werden nog niet aangeduid.

2.3.1. Samenstelling van de HRV op 12 maart 2003:

MEMBRES EFFECTIFS FRANCOPHONES

DEKEYSER Christian	Inter-environnement Bruxelles
DRAIZE Philippe	Assoc. Francophone Universités Tous Ages
DROUILLON Philippe	Conseil consultatif des relations Nord-Sud
GAILLY Michel	Fédér. Assoc. de Parents de l'Enseignement officiel
JACQUEMIN Brigitte	Fédér. Inst. Hospitalières de Wallonie
MOLLATTE Carine	Centre social protestant
MONFORT Willy	Association Interfédérale du Sport Francophone
NEDERLANDT Marc	Assoc. pour le Volontariat et Centre européen du Volontariat
STILMANT Catherine	Conseil de la Jeunesse d'Expression Française
VAN EECHAUTE Jean-Pierre	Ligue des Familles

MEMBRES SUPPLEANTS FRANCOPHONES

BOUTEILLER Marc	Médecins sans Frontières
CASTELLANO Carmen	Croix-Rouge de Belgique
DE BOURNONVILLE Françoise	Guides Catholiques de Belgique
DE MEU Eric	Union Belge Francophone d'Athlétisme
GENGLER Vincent	Mutualités chrétiennes/Conseil de la Jeunesse Catholique
PIRON Alain	Réserves Naturelles et Ornithologiques de Belgique
SPAPENS Christian	Centre Information, Documentation et Etudes du Patrimoine
VINIKAS Bruno	Comité Belge d'Aide aux Réfugiés
WILENSKI Patricia	Association des Centres Culturels
WITTORSKI Henri	Union Fédér. Assoc. Parents Enseignement Catholique

NEDERLANDSTALIGE EFFECTIEVE LEDEN

DE ZUTTER Raf	Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk
DE LANGHE-CLAEYS Monique	Vlaams Patiëntenplatform/ Multiple Sclerose Liga VZW
GEUTJENS Danny	Caritas Gemeenschapsdienst
HANSON-SOUDANT Françoise	Unie Vrijzinnige Verenigingen
IBENS Willy	Natuurpunt
LEMONNIER Martine	Nationaal Verbond van Socialistische Mutualiteiten
STALPAERT Laurent	Vlaams Ouderen Overleg Komitee
TEIRLINCK Rudi	Davidfonds
VAN KETS Katrien	Vlaamse Sportfederatie
VAN THIENEN Tom	Steunpunt Jeugd

NEDERLANDSTALIGE PLAATSVERVANGERS

COUMANS Wim	Rode Kruis
DEGHEDERE Chris	Federatie Pleegzorg
DE CORT Ludo	Vlaams Welzijnsverbond
DE WASCH Eric	Gezinsbond
EILERS Tine	Pluralistisch Overleg Welzijnswerk
LUYPAERT Ingo	VCM-Contactforum voor Erfgoedverenigingen
PEETERS Wim	Holebi-Federatie
TIPS Karen	Interfederaal Comité voor Aangepaste Sport
VAN GINDERACHTER Katrien	Toerisme Vlaanderen Belgische Confederatie voor Blinden en
VAN LOKEREN Micheline	Slechtzienden

2.3.2 Samenstelling van de HRV eind december 2006 (na de tussen 12 maart 2003 en eind 2006 opgetreden ontslagen)

MEMBRES EFFECTIFS FRANCOPHONES

DRAIZE Philippe	Assoc. Francophone Universités Tous Ages
DROUILLON Philippe	Conseil consultatif des relations Nord-Sud
GENGLER Vincent	Mutualités chrétiennes/Conseil de la Jeunesse Catholique
JACQUEMIN Brigitte	Fédér. Inst. Hospitalières de Wallonie
MONFORT Willy	Association Interfédérale du Sport Francophone
NEDERLANDT Marc	Assoc. pour le Volontariat et Centre européen du Volontariat
VAN EECHAUTE Jean-Pierre	Ligue des Familles
VINIKAS Bruno Vice-président	Comité Belge d'Aide aux Réfugiés

MEMBRES SUPPLEANTS FRANCOPHONES

CASTELLANO Carmen	Croix-Rouge de Belgique
DE MEU Eric	Union Belge Francophone d'Athlétisme
SPAPENS Christian	Centre Information, Documentation et Etudes du Patrimoine
WILENSKI Patricia	Association des Centres Culturels
WITORSKI Henri	Union Fédér. Assoc. Parents Enseignement Catholique

DEUTSCHSPRACHIGE MITGLIEDER

PAULUS Irmgard	Effektives Mitglied
MERTES Emil	Rotkreuz stellvertretendes Mitglied

NEDERLANDSTALIGE EFFECTIEVE LEDEN

DE WASCH Eric	Gezinsbond
DE ZUTTER Raf (VOORZITTER)	Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk
DE LANGHE-CLAEYS Monique	Vlaams Patiëntenplatform/ Multiple Sclerose Liga VZW
HANSON-SOUDANT Françoise	Unie Vrijzinnige Verenigingen
IBENS Willy	Natuurpunt
LEMONNIER Martine	Nationaal Verbond van Socialistische Mutualiteiten
STALPAERT Laurent	Vlaams Ouderen Overleg Komitee
TEIRLINCK Rudi	Davidfonds
VAN KETS Katrien	Vlaamse Sportfederatie
VAN THIENEN Tom	Steunpunt Jeugd

NEDERLANDSTALIGE PLAATSVERVANGERS

DEGHELDERE Chris	Federatie Pleegzorg
DE CORT Ludo	Vlaams Welzijnsverbond
LUYPAERT Ingo	VCM-Contactforum voor Erfgoedverenigingen
TIPS Karen	Interfederaal Comité voor Aangepaste Sport
VAN GINDERACHTER Katrien	Toerisme Vlaanderen

2.4 Bureau

Het Bureau heeft als taak, conform het Huishoudelijk Reglement (bijlage 3), het voorbereiden en het coördineren van de werkzaamheden van de Raad.

Het Bureau is samengesteld uit de Voorzitter, de Ondervoorzitter, twee Franstalige effectieve leden, twee Nederlandse effectieve leden, het Duitstalig effectief lid en de secretaris.

Het Bureau van de Hoge Raad heeft zich hoofdzakelijk met de voorbereiding van de agenda van de vergaderingen van de Raad beziggehouden ; er werd op volgende data vergaderd:

* Van mei 2003 tot juli 2005

- 26 mei 2003 ;
- 9 oktober 2003 ;
- 6 november 2003 ;
- 2 december 2003 ;
- 6 januari 2004
- 5 februari 2004 ;
- 15 april 2004 ;
- 18 mei 2004 ;
- 7 juni 2004 ;
- 5 oktober 2004 ;
- 17 november 2004 ;
- 17 januari 2005 ;
- 15 mars 2005 ;
- 4 mei 2005 ;

* Van juli 2005 tot eind 2006

- 5 juli 2005 ;
- 1 september 2005 ;
- 21 november 2005;
- 10 januari 2006;
- 7 maart 2006;
- 24 maart 2006;
- 20 april 2006;
- 29 mei 2006;
- 28 augustus 2006;
- 9 oktober 2006;
- 7 december 2006.

3. Adviezen en aanbevelingen

3.1. Van mei 2003 tot juli 2005 (voorbereiding van de wet)

3.1.1. Gevraagde adviezen

De Hoge Raad voor Vrijwilligers werd officieel geïnstalleerd op 3 april 2003. Na afwerking van enkele administratieve taken, zoals de aanstelling van de Voorzitter en de leden van het Bureau, en de redactie van een Huishoudelijk Reglement, is de HRV dadelijk begonnen met de redactie en bespreking van een eigen tekst t.a.v. de rechten van de vrijwilligers.

Op 19 november 2003 hebben de dames Greet Van Gool en Magda De Meyer een wetsvoorstel ingediend betreffende de rechten van vrijwilligers (zie bijlage 4). Op 27 november 2003 hebben de dames Simonne Creyf en Greta D'hondt eveneens een wetsvoorstel betreffende de rechten van vrijwilliger ingediend. De Minister van Sociale Zaken, de Heer Rudy Demotte, vroeg op 26 november 2003 aan de Hoge Raad voor Vrijwilligers om een advies te geven over het wetsvoorstel Van Gool-De Meyer.

Op 5 maart 2004 overhandigde de Voorzitter en de Bureauleden aan Minister Demotte officieel het advies van de HRV over het wetsvoorstel Van Gool-De Meyer, maar eveneens de tekst van een wetsvoorstel over de rechten van vrijwilligers, waarin de leden van de Raad hun voorkeur voor bepaalde regelgeving uitdrukten.

Het advies van de HRV zou een belangrijk instrument worden in de parlementaire debatten.

maart 2004

ADVIES VAN DE HOGE RAAD VOOR VRIJWILLIGERS OP HET WETSVORSTEL VAN GOOL-DE MEYER BETREFFENDE DE RECHTEN VAN DE VRIJWILLIGERS (Doc.51/0455/001).

Vooreerst verheugt de Hoge Raad voor Vrijwilligers (H.R.V.) zich over de belangstelling, die met dit wetsvoorstel betoond wordt voor het vrijwilligerswerk. De Raad hoopt dat dit initiatief spoedig tot een goed einde zal gebracht worden zodat de vrijwilligers en de begunstigen van hun inzet in de beste voorwaarden hun engagement zouden kunnen waarmaken. De Raad herinnert aan de lange periode van beraad die de sectoren, betrokken bij het vrijwilligerswerk gehouden hebben om een statuut voor de vrijwilligers op te stellen. In deze context past het voorstel, waarover wij advies uitbrengen, in de algemene filosofie van de verwachtingen, die de Raad reeds vroeger formuleerde. Nochtans zouden, volgens de Raad enkele punten kunnen aangepast worden aan de reële toestand van het vrijwilligerswerk in België. Deze elementen stellen wij hieronder voor :

De H.R.V. verwacht stellig dat hij ook zal betrokken worden bij de verdere verwerking van de tekst en zijn toepassingsbesluiten.

I. Toelichting.

De tekst geeft een duidelijke verklaring over een regeling inzake aansprakelijkheid en verzekering van vrijwilligers, de sociaal-en fiscaal rechterlijke behandeling van hun vergoedingen en de rechtszekerheid van uitkeringsgerechtigden, die zich als vrijwilligers wensen in te zetten.

Wij wensen drie aanvullende aspecten te onderlijnen.:

1) dit wetsvoorstel betreft de rechten van vrijwilligers. Wij menen dat een erkenning van de maatschappelijke en sociale waarde van het vrijwilligerswerk noodzakelijk is, evenals zijn functie in de maatschappij als vorm van participatie, solidariteit en pluralisme.

Deze erkenning kan wellicht niet opgenomen worden in dit wetsvoorstel, maar het Parlement zou een resolutie terzake kunnen goedkeuren.

2) In dit voorstel moet de terminologie in het frans.aangepast worden.

De H.R.V. stelt voor de termen "volontaires" en "volontariat", te gebruiken zonder in de omgangstaal de termen "bénévoles et bénévolat" te bannen; deze termen laten in de franse taal nuanceringen toe, die men niet terugvindt in andere talen.

Deze wijziging is gebaseerd op verschillende redenen :

1. Op juridisch vlak is het niet aangeraden twee termen te gebruiken zonder risico op misbruik van interpretatie in één of andere zin;
2. het is niet coherent enerzijds een "Conseil Supérieur des Volontaires" te hebben en anderzijds een "Loi sur les droits des Bénévoles";
3. op europees niveau wordt gevraagd om aan te sluiten bij het gebruik van deze term, die de twee begrippen dekt;
4. de nuance situeert zich enkel op het niveau van eventuele vergoeding : de vrijwilliger mag vergoed worden, maar dit is niet noodzakelijk.

3) Ofschoon in het wetsvoorstel duidelijke definities staan voor vrijwilliger en organisatie (artikel 3) blijft nog de onduidelijke situatie bestaan voor een reeks activiteiten, die zich voordoen in de grijze zone tussen vrijwilligerswerk en semi-atorale arbeid. Dit probleem wordt vaak te beperkt benaderd vanuit het standpunt "vergoedingen" (artikels 10 en 11).

Het wordt hoogdringend om voor deze problematiek aangepaste wettelijke maatregelen te treffen en ook een statuut van deze activiteiten en personen die ze verrichten uit te werken.

De H.R.V. herinnert er trouwens aan dat hij intern een werkgroep opgericht heeft om voorstellen te formuleren in de juridische benadering van de vergoede vrijwillige inzet.

II Advies per hoofdstuk en artikel.

Hoofdstuk I – zonder wijziging.

Hoofdstuk II –

Artikel 3

- vormwijziging – 1 en lid 2

Aangezien het wetsvoorstel handelt over de rechten van de vrijwilliger, meent de H.R.V. dat het coherent is om eerst de “vrijwilliger” te definiëren en daarna de organisatie.

- lid 4 – verwijzend naar volgend Hoofdstuk III – artikel 4 – raden wij aan in artikel 3 zich te beperken tot het verklaren van het begrip “organisatienota” en in artikel 4 de inhoud te omschrijven. Ons commentaar op artikel 3, 4° van het wetsvoorstel geven wij dus in de volgende rubriek, artikel 4.

Hoofdstuk III.

Artikel 4

- Daar er meerdere manieren bestaan om de vrijwilliger te informeren over “de wederzijdse afspraken”, en daar deze de mogelijkheid bieden om zowel het principe van het recht van de vrijwilliger op informatie als de diversiteit van de activiteiten te combineren, is het niet wenselijk de persoonlijke overhandiging van de organisatienota door de organisatie verplichtend te maken. Een andere formulering van de eerste zin van artikel 4 is dus wenselijk.

- Wat de inhoud van de organisatienota betreft, adviseert de H.R.V. ook te vermelden wat het sociaal project en de juridische entiteit van de vereniging zijn.

- Wat de afgesloten verzekeringen betreft, zou het ook betamen te vermelden welke risico's gedekt zijn.

- De formulering van punt d). van artikel 3, 4° lijkt weinig passend gezien de beperkte persoonlijke toepassing van dit wetsontwerp (zie ons commentaar 3 bij de toelichting en ons commentaar bij artikel 1 2) het zou beter zijn om veeleer de voorwaarden voor eventuele terugbetaling van aangegane kosten te vermelden dan de vergoedingen, die aan de vrijwilligers betaald worden.

- Het woord “dat” bij het begin van punt e) moet vervangen worden door “of”, daar enkel de gevallen geïllustreerd worden, bij dewelke er werkelijk geheimen kunnen vernomen worden bij de uitvoering van de activiteiten.

Hoofdstuk IV

Artikel 5 –

- laatste lid van artikel schrappen.

- rechtvaardiging : de schikkingen van het burgerlijk wetboek betreffende de aansprakelijkheid bestaan en men kan er geen afstand van nemen : de risico's en de schade zijn deelbaar tussen alle vrijwilligers –leden van de feitelijke vereniging. Er is een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid. Daarbij bestaan er in talrijke feitelijke verenigingen documenten met vermelding van de verantwoordelijken van de vereniging (voorzitter, schatbewaarder....bv. de vakbonden zijn feitelijke verenigingen en zij hebben statuten, die duidelijk maken wie lid is van de vereniging). Bijgevolg zou het beter zijn de feitelijke verenigingen aan te bevelen dergelijke statuten op te maken, waarin vermeld wordt wie lid is en waarin de vrijwilligers als lid uitgesloten worden.

Hoofdstuk V

Artikel 6

- in tegenstelling tot de indiener en mede-ondertekenaars van het voorstel Van Gool stelt de H.R.V. dat een verzekeringsplicht onvoorwaardelijk moet gelden voor de vrijwilligersorganisaties met betrekking tot de burgerlijke aansprakelijkheid, zoals bepaald in Artikel 6 – §1, 1° en 2°.

- de indieners van het wetsvoorstel menen dat een verplichting financieel niet haalbaar is voor bepaalde organisaties, zoals losse verbanden, feitelijke verenigingen en sommige v.z.w.
- het risico is even groot voor elke organisatie; bij niet-verplichting zullen kleine organisaties minder geneigd zijn zich in te dekken en zullen zij uiteindelijk het slachtoffer zijn van het gemis aan dekking.

De H.R.V. bevestigt zijn verwachting dat de zwakkeren moeten gesteund worden door een aangepast subsidiebeleid en door het aanbieden van verzekeringspakketten op lokaal, provinciaal, sectoraal of gemeenschapsniveau.

Uiteraard pleit de H.R.V. ervoor dat boven deze minimale verplichting wat betreft de burgerlijke aansprakelijkheid, de organisaties, die over de financiële mogelijkheden beschikken ook de risico's zouden verzekeren voor :

- lichamelijke schade geleden door vrijwilligers bij ongevallen tijdens de uitvoering van het vrijwilligerswerk of op weg naar- en van de activiteiten.
- rechtsbijstand voor de onder de verplichte en niet verplichte genoemde risico's.
- Tenslotte zou het opportuun zijn een termijn – 12 maanden – te voorzien en er rekening mee te houden bij het vastleggen van de inwerking treden van de wet (zie ons voorstel van artikel 23) om toe te laten :
- aan de verzekeringsmaatschappijen het aanbod van speciale en betaalbare polissen voor te bereiden;
- aan de lokale, provinciale, regionale en gemeenschapsoverheden om een aangepaste subsidiëringpolitiek voor te bereiden;
- in overleg tot voorbereiding van de uitvoeringsbesluiten te komen;
- aan de verenigingen om zich te organiseren en aan te passen aan de verplichting van dit artikel 6.

Artikels 7 en 8 – ongewijzigd.

Hoofdstuk VI

Artikel 9 – ongewijzigd.

Hoofdstuk VII

Artikel 10

Om verschillende redenen (méér klaarheid, wijziging van de referenties in alinea 2, uitdrukkelijke uitsluiting van het toepassingsgebied van deze wet van de uitgaven, die door de vrijwilligers worden aangegaan in naam en voor rekening van hun organisatie, stelt de H.R.V. voor de tekst anders te formuleren (zie ons voorstel artikel 10).

Artikel 11 – ongewijzigd.

Artikel 12

Zie ons commentaar onder punt 3 van onze toelichting. Het is duidelijk dat een speciale wet onze voorkeur heeft. Indien in deze materie de wet bevoegdheden geeft aan de Koning, dan kunnen de uitvoeringsbesluiten slechts genomen worden na advies ingewonnen te hebben van de Hoge Raad voor Vrijwilligers.

Hoofdstuk VIII “Vrijwilligers en sociale uitkeringen”.

Wij stellen voor de titel “Uitkeringsgerechtigde vrijwilligers” te vervangen door “Vrijwilligers en sociale uitkeringen” in deze zin dat de titels van de eerste sectoren verwijzen naar personen en de titels van de laatste naar types van uitkeringen.

Artikel 13 tot en met 22 : ongewijzigd, behoudens het invoeren van een toevoegsel bij artikel 13 teneinde ook personen te voorzien, die reeds vrijwilligerswerk deden vooraleer zij toelagen ontvingen. In 't algemeen wensen wij duidelijk te stellen dat :

- 1) het statuut van uitkeringsgerechtigde geen hinderpaal mag zijn voor de uitvoering van vrijwilligerswerk;
- 2) eventuele vergoedingen volgens de regeling in artikel 10 en 11 van dit wetsvoorstel mogelijk moeten zijn voor uitkeringsgerechtigden.

Hoofdstuk IX - Slotbepalingen.

Artikel 22 – ongewijzigd.

Artikel 23

Toevoegen na de woorden “opnieuw wijzigen, opheffen of aanvullen” na advies van de Hoge Raad voor Vrijwilligers.

Artikel 24

Om redenen, die wij uitgelegd hebben in ons commentaar op artikel 6, is het opportuun een periode van 12 maanden te voorzien i.p.v. 2 maanden om toe te laten de nodige voorbereidingen te nemen voor de in toepassing treden van de schikkingen van deze wet.

3.1.2. Adviezen en aanbevelingen op eigen initiatief

In het KB tot oprichting van de Hoge Raad voor Vrijwilligers staat in artikel 4, § 1:

“Twee Franstalige en twee Nederlandstalige leden worden benoemd op basis van hun wetenschappelijke deskundigheid met betrekking tot vrijwilligers en vrijwilligerswerk.”

Op 2 oktober 2003 heeft de HRV vier kandidaten voorgesteld voor benoeming door de Minister van Sociale Zaken. Op 10 mei 2004 heeft de HRV met een aangepast voorstel de Minister herinnerd aan de absolute noodzaak om deze benoemingen door te voeren.

De samenwerking met deze deskundigen werd vooral gewenst in de werkgroepen waarin zeer technische materies werden uitgediept.

Een werkgroep bestudeerde de regeling voorzien in § 2 van artikel 9 van de wet van 3 juli 2005 omtrent de mogelijkheid van buitenlanders met een precair statuut om deel te nemen aan het vrijwilligerswerk waarbij verwezen wordt naar de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers.

Een tweede werkgroep “vrijwilligers in de grijze zone of semi-agorale activiteiten” werd opgestart, maar kon zijn opdracht niet volledig uitvoeren daar deze materie raakvlakken heeft met verschillende aspecten van de wetgeving en regelgeving in arbeid, sociale zaken, fiscaliteit en zo meer. Dat vereiste de steun van deskundigen.

Meer en meer is men ervan overtuigd dat een wetenschappelijk onderzoek over deze materie betere inzichten en oriëntaties kan geven aan de wetgever en het vrijwilligerswerk.

Onze brief van 10 mei 2004 aan Minister Demotte vertolkt onze bezorgdheid over de evolutie van deze problemen.

SPF SECURITE SOCIALE

Conseil supérieur des volontaires

Bruxelles, le 10 mai 2004

tél.: 02/208.47.10
fax: 02/208.46.54
personne de contact: C. Dekeyser
e-mail: christian.dekeyser@minsoc.fed.be

Monsieur le Ministre R. Demotte,
Ministre des Affaires Sociales

votre lettre du
vos références

nos références

annexe(s)

Objet: Résultats actuels des travaux des groupes de travail mis en place par le Conseil supérieur des volontaires

Monsieur le Ministre,

Le Conseil Supérieur des Volontaires vous avait remis en son temps un avis motivé sur la proposition de loi portant sur le volontariat, introduite par Madame Van Gool. Le Conseil avait alors décidé d'approfondir deux questions qui nécessitaient une consultation plus large : il s'agissait du droit au volontariat des personnes à statut précaire et de l'analyse des activités qui relèvent de ce qu'il est d'usage de nommer, soit « zone grise », soit « semi-agoral ». Le Conseil avait décidé de constituer deux groupes de travail ad hoc pour travailler sur ces deux questions.

Nous avons l'honneur de vous soumettre par la présente les résultats actuels de ces travaux :

1. droit au volontariat des personnes à statut précaire :

Le Conseil souhaite que soit introduit un amendement à la proposition de Madame Van Gool en l'article 9 alinéa 1 en ajoutant au nombre des législations non applicables au volontariat la loi du 30 avril 1999 relative à l'occupation des étrangers. Le Conseil estime en effet que le droit au volontariat est un droit fondamental qu'il convient d'ouvrir largement à toute la population présente sur le territoire belge.

E333 f-n.doc

Service Public Fédéral
Sécurité Sociale

WTC III : Bd. Simon Bolivar, 30
B - 1000 BRUXELLES
<http://socialsecurity.fgov.be>

2. zone grise ou semi-agoral

Le Conseil constate qu'un certain nombre de questions techniques restent ouvertes pour lesquels l'apport des experts pressentis et proposés à votre accord sera déterminant. Le Conseil vous demande donc de prendre en considération que la désignation de ces experts est essentielle pour permettre au Conseil de fonctionner de manière optimale.

En complément de ce qui précède, le Conseil nous charge de relayer auprès de vous les demandes suivantes :

1. le Conseil souhaite être tenu informé et saisi pour avis de tout projet de loi ou d'arrêté royal dont l'objet pourrait avoir une incidence sur la matière qui le concerne. Le Conseil entend par exemple être saisi pour avis du projet d'arrêté royal concernant les services communautaires en milieu d'accueil des demandeurs d'asile, élaboré par Fedasil et Madame la Ministre Arena, ou encore du projet d'arrêté royal modifiant l'arrêté royal du 28 novembre 1969 et qui est relatif au travail des artistes amateurs ou semi-professionnels.
2. Le Conseil est également conscient du fait que plusieurs cabinets ministériels souhaitent éviter que la proposition de loi sur le volontariat donne lieu à des abus et souhaitent dès lors instaurer un système de contrôle. Le Conseil affirme toutefois que ce contrôle doit être proportionné au but à atteindre et que la mise en place d'une « carte de volontaire » non seulement ne permettrait pas d'atteindre le but recherché de manière efficace mais constituerait en outre une lourdeur administrative tant pour les A.S.B.L. que pour les autorités, lourdeur administrative qui ne cadre pas avec les intentions louables de simplification administrative de la présente législature. Le Conseil ne souhaite donc pas que cette formalité administrative soit introduite dans la proposition de loi de Madame Van Gool.

Nous restons bien entendu, Monsieur le Ministre, à votre disposition pour en parler et vous prions de croire à l'expression de nos sentiments les plus distingués.

Christian DEKEYSER,
Secrétaire

Raf DE ZUTTER
Président

SPF SECURITE SOCIALE

Conseil supérieur des volontaires

Bruxelles, le 10 mai 2004

tél.: 02/208.47.10

fax: 02/208.46.54

personne de contact: C. Dekeyser

e-mail: christian.dekeyser@minsoc.fed.be

Monsieur le Ministre R. Demotte,
Ministre des Affaires Sociales

votre lettre du
vos références

nos références

annexe(s)

Objet: Désignation des experts pour participer aux travaux du Conseil supérieur des volontaires

Monsieur le Ministre,

Par courrier séparé, nous vous informons des résultats actuels des travaux des groupes de travail mis en place par le Conseil supérieur des volontaires. A cet égard, le Conseil constate qu'un certain nombre de questions techniques restent ouvertes pour lesquels l'apport des experts pressentis et proposés à votre accord sera déterminant. Le Conseil vous demande donc de prendre en considération que la désignation de ces experts est essentielle pour permettre au Conseil de fonctionner de manière optimale.

A propos des experts proposés jusqu'ici par le Conseil, la discussion s'est engagée au sein du Conseil sur l'opportunité de maintenir la proposition de désignation de Madame Sarah D'hondt dans la mesure où elle a la qualité de membre du Cabinet Onkelinx. Pour diverses raisons (incompatibilité, disponibilité nécessaire...), le Conseil a jugé bon de proposer un autre bon expert en matière juridique, à savoir Steven Bouckaert, auteur de l'étude sur le travail « semi-agoral ».

EA35 f-n.doc

Service Public Fédéral
Sécurité Sociale

WTC III : Bd. Simon Bolivar, 30
B - 1000 BRUXELLES
<http://socialsecurity.fgov.be>

Il en résulte que les experts proposés à ce jour par le Conseil sont, dans l'ordre :

- du côté néerlandophone : Steven BOUCKAERT, Dominique VERTE et Marc HOOGHE ;
- du côté francophone : Jacques DEFOURNY et Natalie RIGAUX.

Vous trouverez ci-joint le seul CV qui ne vous ait pas encore été transmis, celui de Steven Bouckaert.

Nous sollicitons par la présente, Monsieur le Ministre, une entrevue pour traiter notamment de cette question de désignation des experts et vous prions de croire à l'expression de nos sentiments les plus distingués.

Christian DEKEYSER,
Secrétaire

Raf DE ZUTTER
Président

De Minister van Sociale Zaken had uiteraard ook het advies gevraagd van de Nationale Arbeidsraad (NAR) over het wetsvoorstel Van Gool betreffende de rechten van vrijwilligers. Toen duidelijk werd dat de bespreking van het wetsvoorstel in de federale Kamer van Volksvertegenwoordigers werd opgeschort bij gebrek aan het advies van de NAR, vond de HRV het aangewezen om, via de Minister van Sociale Zaken, de NAR tot spoed aan te zetten (brief van 17/11/2004).

In dezelfde brief heeft de HRV bij de Minister van Sociale Zaken aangedrongen om het goed functioneren van de Raad te helpen bevorderen door:

- de benoeming van de vier wetenschappelijke deskundigen;
- de benoeming van een effectief en plaatsvervangend lid van de Duitstalige Gemeenschap;
- de goedkeuring van de tekst van het Huishoudelijk Reglement.

SPF SECURITE SOCIALE

Conseil supérieur des volontaires

Bruxelles, le 17 novembre 2004

tél.: 02/208.47.10
fax: 02/208.46.54
personne de contact: C. Dekeyser
e-mail: christian.dekeyser@minsoc.fed.be

votre lettre du
vos références

nos références Lettres du 9 octobre 2003 et
du 10 mai 2004

annexe(s)

Monsieur R. DEMOTTE,
Ministre des Affaires sociales

Avenue des Arts 7

1040 Bruxelles

Objet: Fonctionnement du Conseil supérieur des volontaires

Monsieur le Ministre,

Le Bureau du Conseil supérieur des volontaires s'est réuni ce jour et nous a chargé de vous interpellier au sujet de nos lettres du 9 octobre 2003 et du 10 mai 2004, auxquelles nous n'avons pas reçu de réponse et auxquelles nulle suite n'a été donnée.

Plus précisément, le Conseil a rendu il y a près d'un an son avis sur la proposition de loi relative au statut des volontaires et en partageait de nombreux principes. L'examen de cette proposition par la Chambre a toutefois été suspendu dans l'attente de l'avis du Conseil national du travail.

Soucieux d'une réglementation légale des droits des volontaires, nous vous saurions gré de bien vouloir insister auprès du Conseil national du Travail pour qu'une réponse soit rapidement donnée à la demande d'avis sur la proposition de loi « Van Gool et consorts » n° 0455/001.

EA38 f-n.doc

Service Public Fédéral
Sécurité Sociale

.be

WTC III : Bd. Simon Bolivar, 30
B - 1000 BRUXELLES
<http://socialsecurity.fgov.be>

Par ailleurs, nous nous permettons d'insister pour qu'une décision soit prise en ce qui concerne les points suivants :

1. la nomination de quatre membres sur la base de leur expertise scientifique concernant les volontaires et le volontariat;
2. l'approbation du texte de règlement intérieur que nous avons proposé ;
3. la nomination d'un membre effectif et d'un membre suppléant de la Communauté germanophone.

Ces désignations et approbations sont prévues par l'A.R. du 2 octobre 2002 et sont très importantes pour le fonctionnement du Conseil supérieur des Volontaires. Ainsi, le groupe de travail « zone grise » créé au sein du conseil attend, faute de pouvoir faire appel à un service d'études attaché au Conseil, la désignation d'experts pour poursuivre ses travaux.

D'avance, nous vous remercions de l'attention que vous voudrez bien accorder à notre lettre. Le Conseil supérieur se réunissant le 6 décembre, nous souhaiterions connaître avant cette date votre réaction sur les points évoqués pour que nous puissions en informer les membres.

Dans l'attente de votre réponse, nous vous prions de croire, Monsieur le Ministre, à l'expression de notre considération la plus distinguée.

Pour le Conseil supérieur des volontaires,

Le Président,

le Secrétaire,

5 december is de Internationale Dag van de Vrijwilligers. Sommige landen vieren het als een FEESTDAG, andere zien het als een STRIJDDAG of als een BEZINNINGSDAG. Sinds 2001, het Internationaal Jaar van de Vrijwilliger, wordt aan de overheid gevraagd om:

- het vrijwilligerswerk actief te erkennen en te bevorderen;
- het vrijwilligerswerk te ondersteunen;
- een echt vrijwilligersbeleid te formuleren en uit te werken.

De Hoge Raad voor Vrijwilligers heeft een reeks aanbevelingen opgesteld, gericht aan de federale, gewestelijke en gemeenschapsregeringen. De Raad achtte het nuttig te verwijzen naar een reeks Europese en internationale resoluties en mededelingen, die ook door ons land werden aanvaard en goedgekeurd. Het is goed de overheid te herinneren aan de verplichtingen die dergelijke verbintenissen inhouden.

14 december 2004

AANBEVELINGEN AAN DE FEDERALE, GEWESTELIJKE EN GEMEENSCHAPSREGERINGEN

De Hoge Raad voor Vrijwilligers is, naar aanleiding van de Internationale Dag van de Vrijwilligers (5 december), op 6 december 2004 samengekomen. De Hoge Raad voor Vrijwilligers stelt vast dat het nodig is om de waarden van het vrijwilligerswerk opnieuw in herinnering te brengen:

- zijn bijdrage tot het functioneren van de samenleving door het vrijwillig engagement van haar burgers,
- zijn, sinds lang erkende, sociale waarde,
- zijn vermogen om te vernieuwen en antwoorden te bieden op problemen in de samenleving,
- zijn vermogen om attent te zijn en ongeoorloofde afwijkingen van sommige maatregelen aan het licht te brengen,
- zijn steun aan de goede werking en het voortbestaan van verenigingen en bijgevolg aan het behoud en de ontwikkeling van de werkgelegenheid in deze verenigingen
- zijn economische waarde die een steeds groter aandeel van het BNP vertegenwoordigt.

Deze waarden zijn bij verscheidene gelegenheden opnieuw ter sprake gekomen, ondermeer bij:

- de resolutie van het Europees Parlement van 1983;
- de mededeling van de Europese Commissie van 1997, COM 241;
- de Verklaring van de Verenigde Naties en de organisatie van het internationaal jaar van de Vrijwilligers in 2001;
- resolutie 57/106 van de Verenigde Naties van november 2002;
- het Manifest voor Vrijwilligerswerk in Europa 2003 van het C.E.V. (Europees Centrum voor het Vrijwilligerswerk)

Het verheugt ons dat het C.E.V., vertegenwoordigers van de overheden van verschillende Europese landen alsook talrijke privé-bedrijven in november 2004 in Maastricht zijn bijeengekomen voor een forum, georganiseerd door de VNG (de Vereniging van Nederlandse Gemeenten) en het CIVIQ (Nederlands Centrum voor vrijwilligers) met de steun van het Nederlands Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en de VSB Foundation. Hun bedoeling was om een stand van zaken op te maken van de talrijke verwezenlijkingen van het vrijwilligerswerk, initiatieven van de verschillende partners te tonen en een "stappenplan" naar 2010 toe uit te stippelen. Dit plan beschrijft de maatregelen die moeten worden genomen door de verschillende belanghebbende acteurs om het vrijwilligerswerk verder te ontwikkelen en aan te moedigen. Wat de publieke overheden betreft, nemen we hieronder die elementen over die wij het meest belangrijk vinden:

de promotie van vrijwilligerswerk: de regeringen zouden eerst en vooral de resoluties moeten toepassen die zij aanvaard hebben in de de Verenigde Naties en de Raad van Europa; het belang van het vrijwilligerswerk onderlijnen door het ondersteunen van de dag van de Vrijwilligers (5 december) en door de bijzondere waarden van het vrijwilligerswerk, zowel voor de verenigingen als voor de vrijwilligers zelf te erkennen, de ondersteuning: het creëren van een goede omgeving en het ondersteunen van een code van degelijk bestuur; het tot stand brengen van akkoorden met de lokale overheden in het licht van de ontwikkeling van het vrijwilligerswerk en het aansporen van bedrijven om hieraan op een actieve wijze deel te nemen; op het vlak van netwerken: het meer en beter samenwerken met de verenigingen en het aanmoedigen van het partnerschap met privé-bedrijven: het bevorderen van een verbetering van de bestaande wetgeving door het advies te vragen van de verenigingen.

In deze context, wensen de leden van de Hoge Raad voor Vrijwilligers volgende aanbevelingen over te maken aan :

- De Federale Regering en in het bijzonder, aan de minister van Sociale Zaken :

alle maatregelen te nemen om de volledige uitvoering van het K.B. van 4 oktober 2002 betreffende de oprichting van de Hoge Raad voor Vrijwilligers mogelijk te maken. Onze grootste bekommernis betreft de wetenschappelijke deskundigen en het ter beschikking stellen van een verantwoord budget voor de normale werking en voor wetenschappelijk onderzoek; steun te verlenen aan de huidige parlementaire voorstellen betreffende de rechten en de plichten van de vrijwilligers;

het initiatief nemen om, naar het voorbeeld van de situatie in de sociale economie, een samenwerkingsakkoord tot stand te brengen tussen de federale, regionale en gemeenschapsregeringen omtrent het vrijwilligerswerk. Talrijke wetenschappelijke studies hebben aangetoond dat het vrijwilligerswerk aan de basis ligt van de sociale economie. Zonder dit zou de non-profit sector aan belangrijkheid inboeten. De ondertekening van dergelijk samenwerkingsakkoord is dus zeer belangrijk.

- Aan de Gewest-en Gemeenschapsregeringen :

voorzien in de onontbeerlijke instrumenten, die nodig zijn om het vrijwilligerswerk in de gewesten en gemeenschappen te promoten, te ontwikkelen en te ondersteunen.

De Hoge Raad voor Vrijwilligers, die gemandateerd is door meer dan één miljoen vrijwilligers in ons land, hoopt stellig dat de politieke verantwoordelijken rekening zullen houden met zijn aanbevelingen en alle maatregelen zullen nemen om de vrijwilligers de kans te geven hun activiteiten ongedwongen en met de nodige middelen te kunnen ontwikkelen

3.2 Van juli 2005 tot eind december 2006 (uitvoering van de wet)

3.2.1 Gevraagde adviezen

Na de goedkeuring van de wet van 3 juli 2005 heeft de Hoge Raad voor Vrijwilligers zijn werkzaamheden vooral afgestemd op de voorbereiding van de koninklijke besluiten die er nodig waren om de wet uitvoerbaar te maken.

De wet zou van kracht worden op 1 februari 2006, met uitzondering van de artikelen 5 en 6 over de aansprakelijkheid en de verzekering: die zouden pas op 1 juli 2006 in voege treden.

Eind januari 2006 besliste het Parlement deze data te verdagen naar respectievelijk 1 augustus 2006 en 1 januari 2007.

Tussen december 2005 en mei 2006 wijzigde de wet tweemaal, vooral de inhoud van de artikelen 5 en 6. Deze wijzigingen maakten de leden van de HRV alert. Zij drongen erop aan bij de Minister van Economische Zaken om advies te kunnen geven over zijn ontwerpen van koninklijke besluiten.

Op 28 september 2006 vroeg de Minister formeel advies aan de Hoge Raad voor Vrijwilligers over zijn ontwerpen van KB's inzake de minimumgarantievoorwaarden en de regeling van een collectieve polis vrijwilligerswerk.

De Raad maakte op 16 oktober 2006 zijn advies over aan de Minister van Economische Zaken. Ook de Staatssecretaris van Overheidsbedrijven, toegevoegd aan de Minister van Begroting, nam een initiatief om een verzekering ten voordele van bepaalde feitelijke verenigingen beschikbaar te stellen. Deze zou gefinancierd worden door de Nationale Loterij. Op vraag van de Staatssecretaris formuleerde de HRV een advies daarover en maakte het bekend op 16 oktober 2006.

Brussel, 16 oktober 2006

tel.: 02/528.64.68
fax: 02/528.69.77
vragen naar: C. Dekeyser
e-mail: christian.dekeyser@minsoc.fed.be

Aan Bruno Tuybens

Staatssecretaris voor
Overheidsbedrijven, toegevoegd
aan de Minister van Begroting

via Sam Deckmyn

Koningsstraat 180

1000 BRUSSEL

uw brief van
uw kenmerk

ons kenmerk

bijlage(n)

Betreft: Reactie van de Hoge Raad voor Vrijwilligers op het voorstel van verzekering ten voordele van bepaalde feitelijke verenigingen van Staatssecretaris Tuybens voor Overheidsbedrijven, toegevoegd aan de Minister van Begroting

Geachte Heer Staatssecretaris,

In de plenaire zitting van de Hoge Raad voor Vrijwilligers op 25 september 2006, hebben de heren Daan Vandersteene en Sam Deckmyn ons uitgelegd hoe u de 850.000 €, die de Nationale Loterij ter beschikking stelt voor het jaar 2006, wenst aan te wenden in de vrijwilligerssector.

Het voorstel houdt in dat bepaalde feitelijke verenigingen een verzekering voor hun vrijwilligers kunnen afsluiten. Dit zou vooral gaan om de feitelijke verenigingen, die volgens de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers, niet verplicht zijn een verzekering af te sluiten voor burgerlijke aansprakelijkheid.

De tekst, die werd voorgelegd aan de H.R.V. was nog onvoldoende uitgewerkt om daarover een globaal advies te kunnen geven.

Nochtans was het duidelijk dat de Verenigingen der Provincies en de provinciale steunpunten bij de uitwerking van dit project een belangrijke rol zouden spelen.

In de zitting van 25 september 2006 hebben wij er op gewezen dat het functioneren van deze verenigingen van provincies sterk verschillend is in het Vlaams en Waals Gewest: zo beschikken de Waalse provincies over geen provinciale steunpunten voor vrijwilligerswerk.

Wegens deze situatie zouden Franstalige, Federale Instanties voorgesteld hebben om voor de aanwending van het beschikbare budget voor 2006 twee verschillende projecten uit te werken: één voor het Vlaams en één voor het Franstalig gewest/gemeenschap.

De H.R.V. heeft, op 13 oktober 2006, in plenaire vergadering deze nieuwe situatie besproken en volgende aantekeningen geformuleerd.

- Vooreerst dankt de H.R.V. u om het initiatief bij de Nationale Loterij, waardoor 850.000 € ter beschikking gesteld wordt aan de vrijwilligerssector in ons land.
- De leden van de H.R.V. verwachten dat dit initiatief niet éénmalig zal zijn en dat er dus ook voor de volgende jaren een subsidie vanwege de Nationale Loterij zal kunnen bekomen worden.
- De leden van de H.R.V. stellen vast dat er nog geen uitgewerkt en uitvoerbaar project bestaat en dat het budgetjaar 2006 voor 10/12 verlopen is. Zij verwachten dat het budget voor 2006 ook kan aangewend worden in 2007.
- De leden van de H.R.V. aanvaarden dat voor het startjaar 2006, twee verschillende projecten zouden uitgewerkt worden voor de Vlaamse en Franstalige gewesten/gemeenschappen en wensen dat de verdeling van het beschikbare bedrag gebeurt op basis van het aantal inwoners per provincie en volgens de gebruikelijke formule voor het Hoofdstedelijk Gewest Brussel.
- De leden van de H.R.V. dringen er echter op aan dat u zo spoedig mogelijk een duidelijke beslissing zou nemen en ons de kans zou bieden om mee te werken aan de uitvoering van uw projecten.

Mocht U verdere toelichting wensen, dan zijn wij steeds bereid om het standpunt van de Hoge Raad voor Vrijwilligers toe te lichten.

Met zeer bijzondere hoogachting,

De Secretaris,

De Voorzitter,

C. Dekeyser

R. De Zutter

Adviezen van de Hoge Raad voor Vrijwilligers op de ontwerpen van koninklijke besluiten inzake minimumgarantievoorwaarden en de regeling van een collectieve polis vrijwilligerswerk

Voorafgaand aan het eigenlijke advies, maar daarmee onlosmakelijk verbonden, wil de Hoge Raad voor Vrijwilligers volgende zaken opmerken:

1. Er zou verwacht kunnen worden dat een door de Federale Overheid erkend adviesorgaan een fatsoenlijke termijn toegewezen krijgt om haar advies te formuleren: de Hoge Raad voor Vrijwilligers is enigszins ontgoocheld over het feit dat hij slechts 12 werkdagen de tijd heeft om over een moeilijke materie als de verzekeringen een gedegen advies te geven. Ondanks deze opmerking neemt de Hoge Raad voor Vrijwilligers haar taak op en verstrekt ze een advies binnen de gestelde termijn.
2. De Hoge Raad voor Vrijwilligers betreurt dat er in de ontwerp K.B.'s verwijzingen worden gemaakt naar andere Koninklijke Besluiten die bepaalde aspecten van verzekeringen regelen, zonder dat de documentatie toegevoegd wordt.
3. Om op een evenwichtige wijze een oordeel te kunnen vellen over de onderscheiden bepalingen, uitsluitingen e.d. is het noodzakelijk dat de Hoge Raad voor Vrijwilligers ook geïnformeerd wordt over de achterliggende bedoeling van de in te dienen teksten. De Hoge Raad voor Vrijwilligers vraagt met aandrang het verslag aan de Koning/ de nota aan de Ministerraad dat deze ontwerp-K.B.'s zal begeleiden, te ontvangen, opdat de finaliteit van de uitgewerkte regelingen en bepalingen duidelijk wordt.
4. De Hoge Raad voor Vrijwilligers weet dat de jongste maanden ernstige inspanningen zijn geleverd om concreet na te gaan hoe verzekeringen van vrijwilligersorganisaties geregeld worden op "de verzekeringsmarkt" (bij de Vlaamse Gemeenschap is er trouwens op die basis, in overleg met een aantal verzekeringsmaatschappijen, een degelijke modelinhoud uitgewerkt). Minimumgarantievoorwaarden door de overheid uitgewerkt moeten dan ook dwingend nauwer aansluiten bij de thans al gangbare praktijken op de "verzekeringsmarkt".

Vastgesteld wordt dat voor de voorliggende minimumgarantievoorwaarden inspiratie is gezocht in het K.B. van 12 januari 1984 "tot vaststelling van de minimumgarantievoorwaarden van de verzekeringsovereenkomsten tot dekking van de burgerrechtelijke aansprakelijkheid buiten overeenkomst met betrekking tot het privé-leven". De Hoge Raad voor Vrijwilligers wenst uitdrukkelijk te benadrukken dat het in het huidige geval echter gaat om een verplichte verzekering zoals vermeld in artikel 6, § 1 van de Wet betreffende de rechten van vrijwilligers: "de organisaties die krachtens artikel 5 burgerlijk aansprakelijk zijn voor de schade die een vrijwilliger veroorzaakt, sluiten tot dekking van de risico's met betrekking tot vrijwilligerswerk een verzekeringscontract, dat ten minste de burgerlijke aansprakelijkheid van de organisatie dekt, met uitzondering van de contractuele aansprakelijkheid". Het lijkt de Hoge Raad voor Vrijwilligers dan ook onaanvaardbaar dat een Koninklijk Besluit aan de aldus verplicht gestelde verzekering allerlei beperkingen of uitsluitingen zou willen meegeven die overduidelijk niet uitdrukkelijk blijken uit de wet zelf.

5. De Hoge Raad voor Vrijwilligers wil hier tenslotte benadrukken dat het door haar verstrekt advies essentieel tot doel heeft een regeling te treffen die ten goede ten goede komt aan zowel de vrijwilligers, de vrijwilligersorganisaties als de slachtoffers of schadelijders: zij verdienen allen een degelijke verzekeringsbescherming.

1. Advies van de HRV op het ontwerp van koninklijk besluit inzake minimumgarantievoorwaarden van de verzekeringsovereenkomsten tot dekking van de burgerrechtelijke aansprakelijkheid buiten overeenkomst van de organisaties de werken met vrijwilligers

Globaal

De Hoge Raad voor vrijwilligers constateert dat het K.B. inzake de minimumgarantievoorwaarden een aantal cruciale elementen onbehandeld laat, met name wordt niets bepaald over wie de verzekerden zijn, noch wie verzekeringsnemer kan zijn, wat ons verbaast.

Rekening houdend met de aansprakelijkheidsregeling in de Wet betreffende de rechten van vrijwilligers, lijkt het ons inziens van kapitaal belang hierover iets op te nemen zodat er duidelijkheid verschaft wordt over wie de verzekeringsnemer is en wie de verzekerden zijn.

Enkele artikelsgewijze bemerkingen m.b.t. het K.B.:

• artikel 1

Gezien enkel de burgerrechtelijke aansprakelijkheid krachtens de artikelen 1382 tot 1386 bis begrepen zijn in definitie van de burgerrechtelijke aansprakelijkheid buiten overeenkomst, vrezen we vanuit het werkveld dat andere mogelijke burgerrechtelijke aansprakelijkheden, die van tel kunnen zijn in het vrijwilligerswerk, onverzekerd blijven en dat de organisaties hier nog een risico blijven lopen waarvan ze zich niet bewust zijn. Deze regeling is overgenomen uit de BA-polis privé-leven, wat een polis is die geldt voor particulieren die een zekere verzekeringsbescherming willen genieten in het privé-leven, wat niet vergelijkbaar is met de verplicht BA-polis vrijwilligersorganisaties: het gaat hier immers om organisaties, die door hun aard en karakter andere activiteiten kunnen plannen, organiseren en uitvoeren dan personen zullen doen in het privé-leven.

We denken hier bijvoorbeeld aan artikel 544 BW m.b.t. burenhinder,.... De Hoge Raad voor Vrijwilligers is de mening toegedaan dat de definiëring van de BA buiten overeenkomst uitgebreid dient te worden.

De juiste reikwijdte m.b.t. de aansprakelijkheid dient in elk geval duidelijk en concreet gecommuniceerd te worden door de verzekeringsmaatschappijen – en/of makelaars. Indien de huidige formulering behouden blijft, dienen de organisaties correct geïnformeerd te zijn dat niet alle risico's m.b.t. het vrijwilligerswerk inzake burgerrechtelijke aansprakelijkheid zijn gedekt.

• artikel 3

De Hoge Raad voor Vrijwilligers is verheugd over het feit dat wat betreft de verzekerde waarborgbedragen gerefereerd wordt aan de bedragen zoals opgenomen in de BA-polis privé-leven.

Toch suggereren we volgende aanpassing in de tekst. Thans staat geformuleerd 'Het bedrag van de dekking bedoeld bij artikel 2 wordt vastgesteld', terwijl in het K.B. van 12 januari 1984 (artikel 5; eerste en tweede lid) staat dat 'De dekking bedoeld bij artikel 2 ... kan worden beperkt'. Gezien het woordgebruik essentiële consequenties heeft, stelt de Hoge Raad voor Vrijwilligers het artikel aan te passen als volgt ' Het bedrag van de dekking bedoeld bij artikel kan worden vastgesteld....'

• artikel 4

Uit een vergelijkend onderzoek tussen verzekeringspolissen die al langer worden aangeboden aan vrijwilligersorganisaties, blijkt dat een formule waarbij de dekking zich uitstrekt enkel tot alle landen van geografisch Europa en die welke aan de Middellandse zee grenzen, enkel nog in verouderde polissen is opgenomen.

We stuiten hier trouwens op het probleem van de afbakening van het begrip 'geografisch Europa'. Vrijwilligersorganisaties hebben niet de expertise, noch de tijd of reflex om voorafgaandelijk aan elke activiteit uit te pluizen of de verzekeringsbescherming al dan niet geldt.

De Hoge Raad voor Vrijwilligers vindt dat de dekking moet reiken 'wereldwijd', desgevallend met uitzondering van de VSA en Canada. Dit is een geijkte formule die in heel wat verzekeringspolissen die thans reeds bestaan in het werkveld terug te vinden is. Deze territoriale afbakening is voor elke organisatie duidelijk.

• artikel 5

M.b.t. de uitsluitingen is de Hoge Raad voor Vrijwilligers de mening toegedaan dat een aantal uitsluitingen die in dit K.B. opgesomd worden onnodige onzekerheid teweeg brengen:

• De Hoge Raad voor Vrijwilligers vindt dat de eerste uitsluiting (1° de schade die voortvloeit uit een activiteit die de vrijwilliger ook beroepshalve verricht) niet ernstig is. Het is niet aan de overheid, noch aan de organisatie noch aan de verzekeringsmaatschappij om uit te maken welke doelstelling de vrijwilliger nastreeft met zijn/haar engagement. Deze formulering laat immers een poort open tot betwisting en kan ertoe leiden dat er een ruime interpretatie gemaakt wordt van het 'beroepsmatige' element binnen de activiteit, waardoor de vrijwilliger toch dreigt onbeschermd achter te blijven. Men kan toch niet verwachten dat organisaties per definitie personen inzetten die 'zonder kennis van zaken' handelen. Personen die specifieke talenten hebben, bepaalde vaardigheden beheersen, lopen –indien deze formulering gehandhaafd wordt- het risico dat in geval van schade, de verzekeraar steeds zal weigeren tussen te komen omwille van een vermoeden van een 'beroepsmatig' karakter. Voor de Hoge Raad voor Vrijwilligers is dergelijke bepaling uit den boze; ze dient geschrapt te worden.

• De tweede uitsluiting: er wordt verwezen naar uitsluitingen zoals opgesomd in het K.B. van 12 januari 1984, maar waarvan een aantal inconsequenties te constateren zijn:

o Artikel 6 ten 1ste van dat K.B. stelt dat de verzekeringsdekking kan worden uitgesloten voor schade voortvloeiend uit de BA buiten overeenkomst die onderworpen is aan een wettelijk verplichte verzekering. De wet betreffende de rechten van vrijwilligers vormt hier echter zelf een uitzondering op. De Hoge Raad voor Vrijwilligers vraagt zich dan ook af wat de betekenis is van deze verwijzing, en adviseert deze te schrappen.

o Artikel 6 ten 2de verwijst naar 'de schade veroorzaakt aan de personen bedoeld bij artikel 3, waarbij artikel 3 opsomt wie als te verzekeren personen beschouwd kunnen worden. Voor de Hoge Raad voor Vrijwilligers is dit opnieuw een bizarre verwijzing, vermits het ons voorliggende ontwerp K.B. geen enkele definiëring geeft van wie de verzekerden zijn. De Hoge Raad voor Vrijwilligers adviseert wederom deze verwijzing te schrappen.

o Artikel 6 ten 6de m.b.t. de uitsluiting van de verzekerde die de jaren van onderscheid heeft bereikt: de Hoge Raad voor Vrijwilligers pleit ervoor dat –zoals in de gangbare polissen reeds gebeurt- het begrip 'jaren van onderscheid' plaats ruimt voor een specifieke leeftijdsbepaling.

o Artikel 6 ten 10de tot ten 16de: heel wat van deze opgesomde uitsluitingen, zijn niet aangepast aan de realiteit van het verenigingsleven. Door bvb. het punt 12° van toepassing te maken in de verzekeringspolis voor het vrijwilligerswerk, wordt voorbijgegaan aan de reële behoeften en noden van de organisaties: heel wat organisaties verfraaien hun lokalen. Eenzelfde bemerking kan gemaakt worden voor artikel 6 ten 10de en ten 11de.

De Hoge Raad voor Vrijwilligers vindt dat het handhaven van dergelijke uitsluitingen binnen een context van 'minimumgarantievoorwaarden' absurd is, omdat de minimumgarantievoorwaarden dan zo beperkend en minimalistisch gedefinieerd zijn dat de verzekeringsplicht opgelegd door de wet betreffende de rechten van de vrijwilliger erdoor wordt uitgehold, waardoor vooral minder sterke organisaties riskeren een minder goede verzekeringsbescherming hebben en de collectieve verzekeringspolis die door de Federale overheid zal worden aangeboden, onvoldoende afgestemd is op de realiteit van het vrijwilligerswerk.

• De derde uitsluiting (asbest): er is op dit ogenblik geen verzekeringspolis van vrijwilligersorganisaties waarin deze uitsluiting staat. De Hoge Raad voor Vrijwilligers adviseert dat de uitsluiting geschrapt wordt.

• De vierde uitsluiting (oorlogen,...). De Hoge Raad voor Vrijwilligers wil dat de bewijslast verplaatst wordt van de verzekerde die een negatief bewijs dient te leveren (wat zelfs in het strafrecht amper voorkomt) dat er geen oorzakelijk verband bestaat tussen de uitgesloten gebeurtenissen en de schade. De Hoge Raad voor Vrijwilligers stelt dat deze passage omgekeerd dient te worden: de verzekeraar dient bewijs te leveren dat er een oorzakelijk verband bestaat.

• De vijfde uitsluiting (elektronische apparatuur, informatie,...). Deze uitsluiting is niet aanvaardbaar voor het werkveld.

• De zesde uitsluiting lijkt de Hoge Raad voor Vrijwilligers eveneens vergezocht, en er wordt geadviseerd deze uitsluiting te schrappen vermits anders voorbij gegaan wordt aan de realiteit van het vrijwilligerswerk.

De Hoge Raad voor Vrijwilligers adviseert de Minister van Economie, het voorliggende ontwerp K.B. aan te passen, volgens de voorstellen die door haar gesuggereerd werden.

2. Advies van de HRV op het ontwerp van koninklijk besluit tot vaststelling van de voorwaarden en de wijze van het sluiten van de collectieve verzekering tot dekking van de burgerrechtelijke aansprakelijkheid buiten overeenkomst van de organisaties die werken met vrijwilligers.

Globaal

Voor de Hoge Raad voor Vrijwilligers blijft na lezing van het betreffende K.B. met fundamentele vragen zitten omtrent de organisatie van de collectieve polis (aangeboden door één verzekeringsmaatschappij dan wel door meerdere?), alsook omtrent b.v. de prijszetting,....Het K.B. legt daarenboven een eenzijdige informatieplicht op aan de organisatie die tot de collectieve polis wil toetreden, maar geeft aan de andere kant geen instructies m.b.t. informatie en/of communicatie vanuit de verzekeringsmaatschappij die dergelijke polis aanbiedt. De Hoge Raad voor Vrijwilligers verwacht dat de verzekeringssector en/of de Federale overheid op een transparante manier de mogelijkheden en beperkingen van de collectieve polis (die enkel gericht is op de verzekeringsplicht BA buiten overeenkomst) kenbaar maakt aan de organisatie die erop wil intekenen.

De Hoge Raad voor Vrijwilligers constateert dat de collectieve polis enkel openstaat voor de organisaties die krachtens artikel 6 §1 van de Wet betreffende de rechten van de vrijwilliger, onderworpen zijn aan de verzekeringsplicht. Tijdens de parlementaire debatten ter voorbereiding van de stemming van hogervermelde wet, werd gesuggereerd dat alle vrijwilligersorganisaties –ook diegenen die niet onder het toepassingsgebied van artikels 5 en 6 van de Wet betreffende de rechten van de vrijwilliger vallen- konden aansluiten bij deze collectieve polis.

De Hoge Raad voor Vrijwilligers pleit ervoor om van de organisatie, inhoud, procedure,... van de collectieve polis een duidelijke schriftelijke neerslag te ontvangen.

De Hoge Raad voor Vrijwilligers gaat er van uit dat het open stellen van de collectieve polis naar alle organisaties (ongeacht hun rechtsvorm) een belangrijke voorwaarde is om een optimale minimale bescherming van alle vrijwilligers te realiseren.

Enkele artikelsgewijze bemerkingen m.b.t. het K.B.:

• artikel 1

Zoals hoger aangehaald adviseert de Hoge Raad voor vrijwilligers dat de collectieve polis aangeboden door de Federale Overheid ook de mogelijkheid biedt aan de organisaties die niet onder de verzekeringsplicht vallen, hierbij toe te treden.

• artikel 2

De Hoge Raad voor Vrijwilligers adviseert dat in het K.B. de samenwerking tussen de beide partijen sterker wordt benadrukt. Er is eveneens een informatieplicht van de verzekeraar die in dit artikel opgenomen dient te worden.

• artikel 3

De juiste procedure dient verfijnd te worden. Vooral de termijnen voor de bekendmaking van de activiteiten moeten beter afgestemd worden op de concrete werking van de vrijwilligersorganisaties: de meldingstermijnen moeten ingekort worden.

3. Formulier tot overmaking van de informatie

De Hoge Raad voor Vrijwilligers pleit ervoor om de bijlage aan het K.B. 'Collectieve polis' te reviseren en samen met het werkveld opnieuw op te stellen. De regeling lijkt ons teveel plichten op te leggen aan de organisaties die met vrijwilligers werken, zonder dat hier tegenover plichten van de verzekeraar, die toch gespecialiseerd is in deze materie, tegenover staan.

De bepaling 'opgelet', of de zgn. Mededelingsplicht: we pleiten ervoor dat het formulier als dusdanig is opgesteld, op basis van de aanwezige expertise bij de verzekeringsmaatschappijen dat hiervoor bijkomende indicatieve vragen worden gesteld. Het werkveld (of althans een deel ervan) is immers minder vertrouwd met risicoanalyses, en is minder in staat dan de verzekeraar om te oordelen welke informatie cruciaal kan zijn m.b.t. de zogenaamde risicoverzwaren.

Gezien het K.B. betreffende de minimumgarantievoorwaarden geen franchise bepaalt, lijkt het onontbeerlijk om, en dit om buitensporige premies te vermijden, in elk (en ten minste) geval een franchisebedrag vast te leggen in het K.B. 'collectieve polis'.

We pleiten ervoor dat de verzekeringsmaatschappij ook een aantal basisregels dient te respecteren, die mee opgenomen worden in het K.B.:

- het informatieformulier is geen verzekeringsvoorstel: binnen welke (redelijke termijn) zal de verzekeraar de organisatie erover informeren dat haar aanvraag is goedgekeurd?
- de verzekeraar dient een inlichtingenblad te verstrekken aan de verzekeringsnemer, met een duidelijke opsomming en omschrijving van de verzekerde activiteiten, evenals de uitsluitingen
- de organisatie moet de mogelijkheid krijgen om de verzekeringsdekking, bij uitbreiding van de collectieve polis, te verruimen tot een verzekering rechtsbijstand en lichamelijke ongevallen.

3.2.2. Adviezen en aanbevelingen op eigen initiatief

De Minister van Ontwikkelingssamenwerking, dhr Armand De Decker, nam het initiatief om, bij KB, een vrijwillige dienst voor collectief nut voor de ontwikkelingssamenwerking op te richten. Deze dienst zou openstaan voor jonge vrijwilligers. Het was en is uiteraard niet de opdracht van de HRV om dergelijke initiatieven in de sector van de ontwikkelingssamenwerking te beoordelen, laat staan te veroordelen.

Wij waren vooral bekommerd om de verwarring die er zou kunnen ontstaan met de termen "vrijwilliger-volontaire" en "volontariat en vrijwilligerswerk" in een periode waar de nieuwe wet betreffende de rechten van vrijwilligers nog dagelijks in het middelpunt van de belangstelling stond.

De Minister van Ontwikkelingssamenwerking heeft ons zeer vlug geantwoord en verwezen naar de afkomst van de generieke benaming van zijn vrijwilligers, die in feite loontrekkers zijn.

FOD SOCIALE ZEKERHEID

Hoge Raad voor Vrijwilligers

Brussel, 24 november 2005
tel.: 02/528.64.68
fax: 02/528.69.77
vragen naar: C. Dekeyser
e-mail: christian.dekeyser@minsoc.fed.be

Armand DE DECKER

Minister van Ontwikkelingssamenwerking
Karmelietenstraat 15

1000 Brussel

uw brief van
uw kenmerk

ons kenmerk

bijlage(n) 1

Betreft: Gebruik terminologie vrijwilligerwerk/ vrijwillige dienst van collectief nut

Mijnheer De Minister,

Graag hadden wij U op het volgende probleem gewezen.

Als Hoge Raad voor de Vrijwilligers hebben wij kennis genomen van het voorstel van koninklijk besluit tot instelling van een vrijwillige dienst voor collectief nut voor ontwikkelingssamenwerking die het invoeren van een vrijwillige dienst van collectief nut tot doel heeft.

In dit voorstel wordt het begrip "vrijwillige dienst" en "un service volontaire" gebruikt, wat eventueel voor verwarring zou kunnen zorgen met de termen "vrijwilliger", "volontaire", "volontariat" en "vrijwilligerswerk" uit de nieuwe wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van de vrijwilliger.

Deze nieuwe wet regelt het vrijwilligerswerk dat verricht wordt op het Belgisch grondgebied, en het vrijwilligerswerk dat daarbuiten wordt verricht, maar dat georganiseerd wordt vanuit België, op voorwaarde dat de vrijwilliger zijn hoofdverblijfplaats heeft in België en onverminderd de bepalingen die van toepassing zijn in het land waar het vrijwilligerswerk wordt verricht.

EAS3 f-n.doc

**Federale Overheidsdienst
Sociale Zekerheid**

.be

Eurostation II, Victor Hortaplein 40, 1060 Brussel
<http://socialsecurity.fgov.be>

Onder artikel 3, 1° van de wet van 3 juli 2005 verstaat men bovendien onder vrijwilligerswerk elke activiteit die:

- a) die onbezoldigd en onverplicht wordt verricht;
- b) die verricht wordt ten behoeve van één of meer personen, andere dan degene die de activiteit verricht, van een groep of organisatie of van de samenleving als geheel;
- c) die ingericht wordt door een organisatie anders dan het familie- of privé-verband van degene die de activiteit verricht;
- d) en die niet door dezelfde persoon en voor dezelfde organisatie wordt verricht in het kader van een arbeidsovereenkomst, een dienstencontract of een statutaire aanstelling;

Tevens bepaalt artikel 10 van de wet van 3 juli 2005 dat, als de forfaitaire vergoeding die de vrijwilliger voor zijn inzet ontvangt voor de gezamenlijke activiteiten, niet meer bedraagt dan 24,79 EUR per dag, 600 EUR per kwartaal en 991,57 EUR per jaar, men geen sociale zekerheidsbijdragen moet betalen. De bedragen volgen de evolutie van het indexcijfer. De realiteit en de omvang van deze kosten moeten niet bewezen worden: het betreft forfaitaire bedragen. Wanneer hierboven vermelde bedragen worden overschreden, dan mogen deze vergoedingen enkel als een terugbetaling van de door de vrijwilliger voor de organisatie gemaakte kosten worden beschouwd wanneer de realiteit en de omvang ervan worden bewezen.

In de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van de vrijwilliger gaat het ook niet om een arbeidsovereenkomst, zoals vermeld in artikel 6 van het voorstel van koninklijk besluit tot instelling van een vrijwillige dienst voor collectief nut voor ontwikkelingssamenwerking.

Het is uiteraard niet onze opdracht om dit initiatief te beoordelen. Wij wensen er enkel op te wijzen dat de benaming "vrijwilliger" in uw project tegenstrijdig is met de wet van 3 juli 2005 en als dusdanig verwarring kan veroorzaken.

Hierbij vindt U, in bijlage, een kopie van de wet betreffende de rechten van de vrijwilligers.

Wij danken U alvast voor de aandacht die U besteedt aan het bestuderen van dit probleem.

Met zeer bijzondere hoogachting,

De Voorzitter,

De Secretaris,

De Coördinator,

R. De Zutter

C. Dekeyser

M. Hubin

De vooruitzichten betreffende de uitvoerbaarheid van de wet waren einde december 2005 vrij somber.

Op 1 februari 2006 zou de wet in werking moeten treden, maar voor een reeks artikelen moesten koninklijke besluiten uitgevaardigd worden.

Daarom besloot de HRV eind december een brief te sturen naar de verantwoordelijke Ministers en aan te dringen op een spoedige publicatie van de KB's.

Wij richtten ons vooral tot de Ministers van Sociale Zaken, Werk en Economische Zaken.

De Ministers stelden ons gerust. Een maand later werd de wet gewijzigd betreffende de data van inwerkingtreding: 1 februari 2006 werd 1 augustus 2006 en 1 juli 2006 werd 1 januari 2007 (aansprakelijkheid en verzekeringen).

Gedurende deze periode werd de wet nog aangepast en konden de verantwoordelijke ministers hun koninklijke besluiten verder uitwerken.

SPF SECURITE SOCIALE

Conseil supérieur des volontaires

Bruxelles, le 23 décembre 2005

tél.: 02/528.64.68

fax: 02/528.69.77

personne de contact: C. Dekeyser

e-mail: christian.dekeyser@minsoc.fed.be

votre lettre du
vos références

nos références

annexe(s)

À Monsieur Rudy Demotte

Ministre des Affaires sociales et de la
Santé publique

avenue des Arts 7

1210 BRUXELLES

Objet: Exécution de la loi du 3 juillet 2005 relative aux droits des Volontaires

Monsieur le Ministre,

Nous aimerions attirer votre attention sur le problème suivant.

Comme Monsieur le Ministre le sait, la loi du 3 juillet 2005 relative aux droits des volontaires entre en vigueur le 1er février 2006. Ladite loi prévoit un certain nombre d'arrêtés d'exécution relevant de la compétence de vos Collègues Ministres. Ainsi, il est indispensable que des arrêtés d'exécution soient pris en matière de responsabilité civile, de chômage et de prépensions.

La DG Politique sociale, réglementation, du SPF Sécurité sociale a pris à cet effet contact, tant avec le Service public fédéral PME, Classes moyennes et Énergie, qu'avec le Service public fédéral Emploi, Travail et Concertation sociale afin que l'on vérifie quelles dispositions devant être coordonnées dans l'arrêté d'exécution, doivent être prises. Jusqu'à présent elle n'a toutefois pas reçu de réponse de ces Services publics .

La loi du 3 juillet 2005 relative aux droits des volontaires entrant en vigueur le 1er février 2006, il est absolument indispensable que les arrêtés d'exécution requis en matière d'assurance responsabilité civile, de chômage et de prépension soient pris au plus vite. Vous serait-il dès lors possible d'insister auprès de vos Collègues Ministres pour qu'ils fassent le nécessaire de manière à ce que les arrêtés d'exécution nécessaires soient pris aussi rapidement que possible ?

EA56 - f.doc

Service Public Fédéral
Sécurité Sociale

Eurostation II : place Victor Horta 40, 1060 Bruxelles
<http://socialsecurity.fgov.be>

D'avance, nous vous remercions pour l'attention que vous voudrez bien accorder à ce problème.

Veillez agréer, Monsieur le Ministre, l'assurance de ma très haute considération.

Le Président,

Le Secrétaire,

Le Coordinateur,

R. De Zutter

C. Dekeyser

M. Hubin

FOD SOCIALE ZEKERHEID

Hoge Raad voor Vrijwilligers

Brussel, 23 december 2005

tel.: 02/528.64.68
fax: 02/528.69.77
vragen naar: C. Dekeyser
e-mail: christian.dekeyser@minsoc.fed.be

Aan Marc VERWILGHEN

Minister van Economie, Energie,
Buitenlandse Handel en
Wetenschapsbeleid

Brederodestraat 9

1000 BRUSSEL

uw brief van
uw kenmerk

ons kenmerk DLDGSOC-REG-PG-345069

bijlage(n)

Betreft: Uitvoeringsbesluiten bij de nieuwe wet betreffende de rechten van de vrijwilligers van 3 juli 2005

Mijnheer de Minister,

Graag hadden wij U op het volgende probleem gewezen.

De wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers treedt in werking op 1 februari 2006. Zij regelt het vrijwilligerswerk dat verricht wordt op het Belgisch grondgebied en het vrijwilligerswerk dat daarbuiten wordt verricht, maar dat georganiseerd wordt vanuit België.

Deze wet voorziet een aantal uitvoeringsbesluiten: zo handelt artikel 6 over de verzekeringen. Artikel 6, § 2 stelt dat, " de Koning kan, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, voor de categorieën van vrijwilligers die Hij bepaalt, de dekking van het verzekeringscontract uitbreiden" en artikel 6, § 3 bepaalt dat " de Koning stelt, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de minimumgarantievoorwaarden vast van de verzekeringsovereenkomsten tot dekking van het vrijwilligerswerk".

Het Domein Regelgeving van de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid is belast met de coördinatie van de bepalingen die moeten genomen worden in een koninklijk besluit ter uitvoering van de bovengenoemde wet. Zij heeft daarom met de Federale Overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie contact opgenomen, maar heeft tot op heden nog geen antwoord mogen ontvangen.

Daar de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van de vrijwilligers in werking treedt op 1 februari 2006, is het absoluut noodzakelijk dat de uitvoeringsbesluiten met betrekking tot de verzekeringen worden genomen.

Mag ik U dan ook vragen om zo snel mogelijk de bepalingen die uitvoering geven aan artikel 6 van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van de vrijwilligers te willen meedelen aan de Heer Hubin, Adviseur bij de Federale Overheidsdienst Sociale

EAS8 f - n.doc

Federale Overheidsdienst
Sociale Zekerheid

Eurostation II, Victor Hortaplein 40, 1060 Brussel
<http://socialsecurity.fgov.be>

Zekerheid, tel.: 02.528.63.78, fax: 02.528.69.72, e-mail: marc.hubin@minsoc.fed.be of me te laten weten of u van plan bent aan de Koning een uitvoeringsbesluit voor voornoemde artikel 6 voor te leggen?

Wij danken U alvast voor de aandacht die U besteedt aan het bestuderen van dit probleem.

Met zeer bijzondere hoogachting,

De Voorzitter,

De Secretaris,

De Coördinator,

R. De Zutter

C. Dekeyser

M. Hubin

FOD SOCIALE ZEKERHEID

Hoge Raad voor Vrijwilligers

Brussel, 23 december 2005

tel.: 02/528.64.68

fax: 02/528.69.77

vragen naar: C. Dekeyser

e-mail: christian.dekeyser@minsoc.fed.be

Peter VANVELTHOVEN

Minister van Werk

Koningsstraat 180

1000 BRUSSEL

uw brief van
uw kenmerk

ons kenmerk

bijlage(n)

Betreft: Wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van de vrijwilligers

Mijnheer de Minister,

Graag hadden wij U op het volgende probleem gewezen.

Zoals de Minister weet, treedt de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers in werking op 1 februari 2006.

Deze wet voorziet een aantal uitvoeringsbesluiten. Zo handelen de artikelen 13 en 14 over de werkloosheid en het brugpensioen. Het Domein Regelgeving van de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid is belast met de coördinatie van de bepalingen die er moeten genomen worden in een koninklijk besluit ter uitvoering van de bovengenoemde wet. Zij heeft daarvoor contact opgenomen met de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, maar heeft tot op heden nog geen antwoord mogen ontvangen.

Daar de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van de vrijwilligers in werking treedt op 1 februari 2006, is het absoluut noodzakelijk dat er uitvoeringsbesluiten met betrekking tot de werkloosheid en brugpensioenen worden genomen.

Mag ik U dan ook vragen om zo snel mogelijk de bepalingen die uitvoering geven aan de artikelen 13 en 14 van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van de vrijwilligers te willen meedelen aan de Heer Hubin, Adviseur bij de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid, tel.: 02.528.63.78, fax: 02.528.69.72, e-mail: marc.hubin@minsoc.fed.be of me te laten weten of u van plan bent aan de Koning een uitvoeringsbesluit voor voornoemde artikelen 13 en 14 voor te leggen?

E:\60 f - n.doc

**Federale Overheidsdienst
Sociale Zekerheid**

.be

Eurostation II, Victor Hortaplein 40, 1060 Brussel
<http://socialsecurity.fgov.be>

Wij danken U alvast voor de aandacht die U besteedt aan het bestuderen van dit probleem.

Met zeer bijzondere hoogachting,

De Voorzitter,

De Secretaris,

De Coördinator,

R. De Zutter

C. Dekeyser

M. Hubin

FOD SOCIALE ZEKERHEID

Hoge Raad voor Vrijwilligers

Brussel, 17 maart 2006

tel.: 02/528.64.68

fax: 02/528.69.77

vragen naar: C. Dekeyser

e-mail: christian.dekeyser@minsoc.fed.be

Aan Patrick DEWAELE

Vice-Eerste Minister en Minister
van Binnenlandse Zaken

Wetstraat 2
1000 BRUSSEL

uw brief van
uw kenmerk

ons kenmerk

bijlage(n)

Betreft: De wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers
uitvoeringsbesluiten en eventuele aanpassingen

Mijnheer de Minister,

De Hoge Raad voor Vrijwilligers (HRV), in plenaire zitting op 14 maart 2006, stelde vast dat de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van de vrijwilligers reeds tweemaal werd gewijzigd. De Raad vindt enerzijds dat de wijzigingen betreffende de aansprakelijkheid en de verzekeringen nadeliger zijn voor de vrijwilliger en is anderzijds teleurgesteld over het uitstel van de toepassing van de wet, voorzien op 1 augustus 2006.

De Minister van Sociale Zaken heeft bij de oprichting van de HRV, bij koninklijk besluit van 2 oktober 2002, adviserende bevoegdheden toevertrouwd aan deze Raad.

De leden van de Raad verzoeken zeer krachtig om respect voor de bevoegdheden die hen werden toevertrouwd en de garantie dat zij de mogelijkheden krijgen om deze uit te oefenen. Als logisch gevolg van de eerste vraag van de Minister van Sociale Zaken om advies te verstrekken over het wetsvoorstel – Van Gool, betekent dit voor ons dat alle mogelijke wijzigingen van de wet van 3 juli 2005 en alle uitvoeringsbesluiten, nodig voor de toepassing van deze wet, voorafgaandelijk voor advies worden voorgelegd.

E:\62 f - n.doc

Federale Overheidsdienst
Sociale Zekerheid

.be

Eurostation II, Victor Hortaplein 40, 1060 Brussel
<http://socialsecurity.fgov.be>

In naam van de HRV rekenen wij op een spoedig antwoord op ons verzoek en, indien nodig, zijn wij graag bereid om eventueel met een beperkte delegatie van de Raad ons standpunt verder toe te lichten.

Met zeer bijzondere hoogachting,

De Voorzitter,

De Secretaris,

R. De Zutter

C. Dekeyser

Half maart 2006 werd een ontwerp van K.B. bekend gemaakt, waarin de Minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid de regeling voor de artikels 5 en 6, aansprakelijkheid en verzekeringen, had uitgewerkt. Deze wijzigingen werden door de Kamer van Volksvertegenwoordigers goedgekeurd en ingevoerd door de Programmawet van 27 december 2005.

De H.R.V. heeft dadelijk, op eigen initiatief, een advies verstrekt aan de Minister en bepaalde belangrijke wijzigingen voorgesteld. De Minister antwoordde dat hij zich liet leiden door drie doelstellingen: de bescherming van de vrijwilliger, de optimale bescherming van het slachtoffer en een betaalbare verzekering.

Op 19 juli 2006 werd de wet van 3 juli 2005 opnieuw gewijzigd in het voordeel van de immuniteit van de vrijwilliger; voorafgaandelijk heeft het Bureau van de H.R.V. een positief advies gegeven over deze aanpassingen van de wet.

In mei 2006 heeft de H.R.V. bij de betrokken ministers aangedrongen om de uitvoeringsbesluiten tijdig te laten publiceren.

De H.R.V. vroeg ook uitdrukkelijk aan de Voorzitter en de Leden van de Commissie van Sociale Zaken dat zij er zouden over waken dat de wet van 3 juli 2005 op de wettelijk voorziene datum zou kunnen in werking treden.

ADVIES VAN DE HOGE RAAD VOOR VRIJWILLIGERS

De Hoge Raad voor Vrijwilligers (HRV) wenst, op basis van artikel 3, § 1 van het koninklijk besluit van 2 oktober 2002 tot oprichting van de Hoge Raad voor Vrijwilligers, op eigen initiatief advies uit te brengen over bepaalde artikelen uit de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers, namelijk de artikelen over de aansprakelijkheid, de verzekeringen, de feitelijke verenigingen en de controle op de naleving van de verzekeringsplicht.

VOORWOORD

De HRV benadrukt het verplichtend karakter van de verzekering in de wet van 3 juli 2005 en wijst naar zijn advies hierover in de plenaire vergadering van 14 november 2003.

De HRV gaat in zijn advies uit van de oorspronkelijke versie van de wet van de rechten van vrijwilligers van 3 juli 2005 (gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 29 augustus 2005) en wenst eveneens te reageren op het advies van de Commissie Verzekeringen en de aangekondigde initiatieven over wetswijzigingen betreffende de vernoemde thema's in de artikelen 3, 5, 6 en 8.

Naast het hieronder vermelde advies over de verzekeringen, stelt de Raad dat nog een aantal andere problemen en knelpunten dringend moeten worden opgelost. Dit kan echter niet enkel gebeuren door uitvoeringsbesluiten. Een wetswijziging dringt zich op, bijvoorbeeld voor de organisatienota of de feitelijke verenigingen.

Bij een terugkeer naar de oorspronkelijke tekst van 3 juli 2005 moet men er bovendien over waken dat de nodige overeenstemming bestaat tussen de Franse en Nederlandse tekst.

VASTSTELLINGEN

De oorspronkelijk tekst 'wet betreffende de rechten van vrijwilligers' (3 juli 2005), schuift wat betreft de verzekeringsthematiek volgende principes naar voren:

- Bescherming van de individuele vrijwilliger, ongeacht de context en/of sector waarbinnen hij/zij zich inzet;
- Een gewaarborgde immunititeit van de vrijwilliger (hij/zij kan niet aansprakelijk gesteld worden behalve in geval van lichte herhaalde fout, grove fout of bedrog);
- Een aansprakelijkheidsregeling, analoog aan de aansprakelijkheidsregeling 'aansteller - aangestelde'.

De Wet houdende diverse bepalingen van 27 december 2005 heeft ingrijpende wijzigingen aangebracht m.b.t. de draagwijdte van de aansprakelijkheid en de invulling van de verzekeringsplicht, met name:

- De immunititeit van de vrijwilliger komt in het gedrang;
- De verzekeringsplicht geldt niet meer voor de BA van de organisatie én de vrijwilliger, maar enkel voor de organisatie zelf.

Het advies van de Commissie voor Verzekeringen grijpt de nieuwe wettekst aan om volgende elementen naar voren te halen:

- Oppositie tegenover de verzekeringsplicht (eerder ingenomen standpunt van de verzekeringssector, 2001);
- De wens om de feitelijke verenigingen uit het toepassingsgebied van de wet te schrappen wat betreft de verzekeringsplicht;
- De wens om de BA Familiale als belangrijkste polis ter bescherming van de vrijwilliger naar de voorgrond te verschuiven.

De Minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid zou een wetswijziging overwegen waarmee hij beoogt de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van de vrijwilligers aan te passen aan het advies van de Commissie voor Verzekeringen (die dit uit eigen beweging op 22 februari 2006 uitbracht).

OVERWEGINGEN

Het advies van de Commissie Verzekeringen is vanzelfsprekend opgesteld vanuit verzekeringstechnisch standpunt. Er bestaat eenstemmigheid met het werkveld m.b.t. het feit dat de tekstwijziging inzake aansprakelijkheid en verzekeringen de deur open heeft gezet voor meer interpretatiemogelijkheden en/of onduidelijkheden.

Toch adviseren wij de Minister en het Parlement om de Commissie Verzekeringen niet te volgen, omdat dit geenszins de intentie van de wetgever reflecteert.

De aansprakelijkheidsregeling:

De wet betreffende de rechten van de vrijwilliger in haar geheel wordt hierdoor uitgehold: de basisintentie van een wettelijk kader was en is om vrijwilligers maximaal te beschermen. Een belangrijk element hierbij is het aanbieden van een degelijke bescherming vanuit de organisatie ten aanzien van de vrijwilligers.

Het werkveld eist dat, met betrekking tot de aansprakelijkheidsregeling, vrijwillige medewerkers op een gelijkaardige manier worden behandeld als betaalde medewerkers. Een aansprakelijkheidsregeling naar analogie van deze die geldt tussen aanstellers en aangestelden is onontbeerlijk:

De vrijwilliger is actief in opdracht van de organisatie. Het spreekt voor zich dat die vrijwilliger een gelijkaardige bescherming geniet als de werknemer die ook in opdracht van dezelfde organisatie handelt (waarbij het begrip organisatie dan zelf ruimer kan gedefinieerd worden als in de wet betreffende de rechten van de vrijwilliger). Het is onaanvaardbaar dat de vrijwilliger gepenaliseerd kan worden voor zijn/haar inzet: die gebeurt op basis van vrijwilligheid en onbezoldigd. De risico's in de schoot van de vrijwilliger werpen en hem of haar ook nog kosten laten betalen is ethisch niet correct.

De oorspronkelijke aansprakelijkheidsbepaling (artikel 5 van de oorspronkelijke wet van 3 juli 2005) mét verwijzing naar de analoge regeling aanstellers-aangestelden moet dus opnieuw in de wet worden opgenomen. De immuniteit van de vrijwilliger moet gewaarborgd blijven via deze wet (vrijwilliger kan niet persoonlijk aansprakelijk gesteld worden voor zijn/haar fouten – behalve bedrog, zware fouten... – die schade veroorzaken aan derden tijdens het verrichten van het vrijwilligerswerk).

De verzekeringsplicht:

Met de wijziging van de wet werd de verzekeringsplicht op een minimalistische manier geherformuleerd. De wet stelt dat de organisatie verplicht is een verzekering te sluiten ten minste voor de burgerrechtelijke aansprakelijkheid van de organisaties zelf. De verplichte verzekering van de vrijwilligers is weggefallen.

In de praktijk kan dit tot ernstige discussies en problemen leiden tussen vrijwilliger en organisatie:

De vrijwilliger zelf kan persoonlijk aansprakelijk gesteld worden voor fouten waardoor schade werd veroorzaakt aan derden

Mogelijk komt de organisatie niet tussen en dient de vrijwilliger beroep te doen op de eigen zgn. familiale polis, met als probleem:

dat de familiale verzekeraar argumenten kan inroepen om niet tussen te komen in schadegevallen;

dat de vrijwilliger zelf geconfronteerd wordt met het betalen van de franchise;

dat de vrijwilliger het risico loopt dat de verzekeraar de polis opzegt (na elk schadegeval hebben beide partijen dit recht);

dat in geval van geen tussenkomst van de familiale verzekering de schade door de vrijwilliger zelf (zijn eigen vermogen kan worden aangesproken) moet betaald worden, met alle consequenties vandien.

Een ander probleem is dat het vrijwilligerswerk niet toegankelijker gemaakt wordt, integendeel: door het risico naar de individuele vrijwilligers te verschuiven, wordt een extra drempel ingevoerd: de vrijwilliger doet er immers goed aan eerst zelf een BA Familiale te sluiten alvorens hij/zij actief wordt. Voor heel wat groepen in de samenleving vormt dit een probleem:

Voor jongere vrijwilligers: die thans reeds moeilijkheden ondervinden om gunstige verzekeringspolissen af te sluiten;

Voor oudere vrijwilligers: die thans vaak de indruk hebben weinig risico te lopen en hun BA-polis privé-leven opzegden; of die gewoon de middelen niet hebben om zich dergelijke verzekering (naast andere verzekeringen en/of uitgaven) te veroorloven;

Voor bepaalde groepen van vrijwilligers van allochtone afkomst; die vaak uit een cultuur komen waarin verzekeringskwesties minder ingeburgerd zijn dan binnen onze formele, juridische samenleving,

....

De zogenaamde familiale polis lost het verzekeringsprobleem voor vrijwilligers niet op. Integendeel: het probleem wordt verschoven en duidelijk geïndividualiseerd: de vrijwilliger die geen verzekering heeft of geen 'degelijke' familiale polis heeft, kan dan voor schut staan.

Het imago van het vrijwilligerswerk kan een ferme deuk oplopen indien vrijwilligers die met schadegevallen worden geconfronteerd, in de koude blijven staan. Een individu staat minder sterk (ook in de publieke opinie) dan een organisatie als collectief.

Het argument vanuit de verzekeringssector dat de familiale verzekering een oplossing kan bieden voor de feitelijke verenigingen, die niet gekend en niet grijpbaar zijn, is waardeloos. Het juist informeren van elke individuele vrijwilliger lijkt een moeilijker opgave te zijn dan de organisatie, inclusief de feitelijke vereniging, rechtstreeks te informeren.

Feitelijke verenigingen

In het advies van de Commissie Verzekeringen wordt gepleit de feitelijke verenigingen, wat de verzekeringsplicht betreft, uit het toepassingsgebied van de wet betreffende de rechten van de vrijwilliger te weren, met als argument dat deze structuren te weinig gekend zijn, teveel op ad hoc basis actief zijn. Dit advies zou gevolgd worden in het voorstel van de Minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid.

We willen dit met klem tegenspreken. Feitelijke verenigingen maken naar schatting de helft van de vrijwillige activiteit uit. Hun uit het toepassingsgebied van de wet halen lijkt ons niet gewenst: de wet betreffende de rechten van de vrijwilliger zou dan immers geen bescherming bieden voor bijna de helft van de actieve vrijwilligers.

Feitelijke verenigingen zijn meer dan de ad hoc initiatieven. Het gaat o.m. om:

Ouderverenigingen, buurtcomités (samenlevingsopbouw), zangkoren, culturele werkingen, verzamelaarclubs, kleinere initiatieven binnen de Holebibeweging, 11.11.11.comités ...structuren die een werking hebben die meer dan eenmalig is te noemen. Deze structuren kunnen relatief eenvoudig worden gesensibiliseerd inzake de verzekeringsplicht.

Lokale afdelingen van koepelstructuren en/of van federale verenigingen die op een of andere manier verbonden zijn (bv. een sportclub die als feitelijke vereniging actief is, maar lid is van een overkoepelende sportfederatie). Ook deze structuren zijn voldoende gekend en traceerbaar.

Ad hoc initiatieven die gestimuleerd worden via lokale overheden, zoals speelstraten, straatfeesten, kerstmarkten,.... Hun verzekeringsprobleem kan via minimale ingrepen worden opgelost.

Verenigingen actief op lokaal vlak die als feitelijke vereniging actief zijn: zijn gekend via de gemeente of de stad: en vallen vaak al onder een door de lokale overheid toegepast reglement (bv. erkenningreglement waarin een verzekeringsplicht wordt opgelegd)

Tot slot (maar dit is een absolute minderheid) bestaan er een aantal feitelijke verenigingen, die effectief ad hoc op tijdelijke basis functioneren. Mits een aangepaste informatie- en sensibilisatiecampagne kunnen ze geattendeerd worden op de verzekeringsplicht (indien dit onmogelijk is, zien we niet goed in hoe dit wel mogelijk is voor elke individuele vrijwilliger)

De feitelijke vereniging, de actuele praktijk bewijst het, kan verzekerd worden, zowel op basis van jaaractiviteiten als via zogenaamde evenementenpolissen.

Consequentie van het schrappen van de feitelijke verenigingen uit het toepassingsgebied van de wet:

Elke individuele vrijwilliger kan persoonlijk aansprakelijk worden gesteld: de vrijwilliger die geen zgn. familiale polis heeft of een 'minder goede' polis wordt hierdoor gediscrimineerd.

Vrijwilligerswerk in feitelijke verenigingen tout court wordt gediscrimineerd: de vrijwilliger die zich inzet in een organisatie met rechtspersoonlijkheid geniet een betere bescherming.

De wet betreffende de rechten van de vrijwilliger verliest haar relevantie indien slechts een deel van de vrijwilligers de voordelen daarvan kan genieten.

Het feit dat de feitelijke verenigingen uit het toepassingsgebied van de wet worden geweerd, betekent niet dat de oorspronkelijke tekst van 3 juli 2005 nog heel wat vragen en onzekerheden met betrekking tot dit soort organisaties onbeantwoord liet.

Controle op de naleving van de verzekeringsplicht

De Minister zou de invoering van een controlesysteem overwegen betreffende het naleven van de verzekeringsplicht en de opdracht wensen toe te vertrouwen aan de gemeenten.

De HRV is zeer verontrust over dergelijke evolutie in de toepassing van de wet. Vooreerst omdat de wetgever zelf in het algemeen geen enkele vorm van controle op de naleving van de wettelijke bepalingen heeft voorzien noch strafrechtelijke sancties heeft bepaald, maar vooral omdat deze opdracht zou toevertrouwd worden aan de gemeenten.

Ongeacht de problematiek van de bevoegdheidsverdeling tussen de federale overheid en de gewesten betreffende de gemeenten, is het onaanvaardbaar dat de gemeenten, omwille van de niet-naleving van de verzekeringsplicht, maatregelen zouden moeten treffen, die ondermeer het evenwicht in de vertegenwoordiging van organisaties in de gemeentelijke overlegorganen zouden kunnen verstoren.

In de toelichting van de wet van 3 juli 2005 en in de parlementaire besprekingen werden de gemeenten opgeroepen om een stimulerende en ondersteunende rol te spelen voor de lokale organisaties die met vrijwilligers samenwerken. De HRV raadt de gemeenten aan om in deze geest samen te werken met de organisaties.

BESLUITEN

De HRV adviseert de Minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid, de Regering en het Parlement dat de oorspronkelijke formulering inzake aansprakelijkheid en de verzekeringsplicht wordt hernomen via een wetswijziging. In concreto betekent dit dat de tekst in de wet betreffende de rechten van de vrijwilliger de originele intentie van de wetgever dient te weerspiegelen, met name:

Een verzekeringsbescherming voor elke vrijwilliger ongeacht of die zich inzet binnen een organisatie met of zonder rechtspersoonlijkheid.

Een aansprakelijkheidsregeling naar analogie van de regeling die thans geldt m.b.t. de aansprakelijkheid van de aansteller t.a.v. zijn aangestelden.

Een gewaarborgde immunititeit van de vrijwilliger, behalve in de gevallen waarin de wet zelf een uitzondering voorziet

Een verzekeringsplicht van de organisatie niet enkel voor haar eigen BA maar ook voor de BA van haar vrijwilliger.

De HRV sluit zich bij het advies van de Commissie Verzekeringen om, naar analogie van de autoverzekering, een waarborgfonds op te richten voor de verzekeringssector van het vrijwilligerswerk.

De HRV drukt de wens uit dat de gemeenten een stimulerende en ondersteunende opdracht zouden kunnen vervullen in plaats van een controlerende en sanctionerende rol.

Brussel, 27 maart 200

De Voorzitter,

De Secretaris,

R. De Zutter

C. Dekeyser

Bij gelegenheid van de goedkeuring van de wet betreffende de rechten van vrijwilligers op 3 juli 2005, werd voorzien dat de artikelen 5 en 6, die betrekking hebben op de aansprakelijkheid van de organisatie en de vrijwilliger en de verzekeringen, zes maanden later van kracht zouden worden dan de andere bepalingen.

Gedurende de behandeling van de traditionele programmawet op het einde van het jaar 2005 werden, in alle stilte, enkele wijzigingen aangebracht aan de wet van 3 juli 2005, die uiteindelijk geen verbeteringen waren.

De wijzigingen waren duidelijk nadelig voor de positie van de vrijwilliger, doordat de immuniteit van de vrijwilliger werd aangetast.

In april 2006 werden de eerste voorstellen van de Minister van Economische Zaken verspreid, waarin onaanvaardbare maatregelen werden voorgesteld, o.m. het sanctionerend optreden van de gemeenten.

Terecht heeft de HRV bij de Minister van Economische Zaken aangedrongen om de Raad de kans te geven zijn advies te geven over de verschillende KB's die in voorbereiding waren.

Op 28 september 2006 nodigde de Minister ons uit om ons advies te formuleren. De HRV heeft toen beroep gedaan op de experts van het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk, die reeds in opdracht van de Vlaamse Regering een studie hadden gemaakt over deze materie.

In mei 2006 slaagde de Heer Tuybens, staatssecretaris van Openbare Bedrijven erin bij de Nationale Loterij een som van 850.000 euro vrij te krijgen voor ondersteuning van de verzekeringskosten voor de vrijwilligers, vooral de zwaksten.

De staatssecretaris heeft het basisconcept van zijn project laten voorstellen aan de HRV en rekent verder op ons advies bij de uitwerking van zijn project.

SPF SECURITE SOCIALE

Bruxelles, le 2 mai 2006

tél.: 02/528.64.68

fax: 02/528.69.77

personne de contact: C. Dekeyser

e-mail: christian.dekeyser@minsoc.fed.be

Conseil supérieur des volontaires

**Au Président et aux membres de la
Commission des Affaires sociales
Chambre des Représentants**

votre lettre du
vos références

nos références

annexe(s)

Monsieur le Président,
Mesdames et Messieurs,

Objet : loi du 3 juillet 2005 relative aux droits des volontaires

Au cours de sa réunion du 26 avril 2006, le Conseil supérieur des Volontaires s'est concerté sur les activités en cours actuellement en ce qui concerne l'exécution de la loi du 3 juillet 2005, tant au niveau des Ministres que du Parlement.

Le Conseil supérieur des Volontaires constate que :

1. la préparation des arrêtés royaux d'exécution prévus dans ladite loi, se déroule conformément au calendrier proposé à la Chambre des Représentants le 26 janvier 2006. Il s'agit en l'occurrence des arrêtés à prendre pour que la loi puisse effectivement entrer en vigueur au 1er août 2006.
Les membres du C.S.V. escomptent que ces arrêtés royaux seront publiés avant la fin du mois de mai 2006.
2. pour les articles 5 et 6, et l'article 9 § 1, une modification de la loi serait prévue.
Pour ce qui est des articles 5 et 6, relatifs à la responsabilité du volontaire et de l'organisation, et à l'assurance du volontariat, nous confirmons avec insistance les points de vue que nous avons communiqués via un avis au Ministre Verwilghen. Nous plaidons principalement en faveur d'une protection en matière d'assurance pour chaque volontaire, que l'organisation au sein de laquelle il exerce ses activités soit ou non dotée de la personnalité juridique.

Service Public Fédéral
Sécurité Sociale

.be

Eurostation 2
place Victor Horta 40
1060 Bruxelles <http://socialsecurity.fgov.be>.

.../...

En ce qui concerne l'article 9 § 1, nous avons transmis notre position au Ministre Vanvelthoven et insistons pour que le premier paragraphe de l'article 9 soit supprimé. Comme le Ministre de l'Emploi nous l'a confirmé, cette loi n'a pas pour objectif de soumettre tous les volontaires aux lois énumérées, de la même manière que les travailleurs salariés sont soumis à ces lois.

En cas de modification éventuelle de la loi, l'article 4 de la loi – celui relatif à la note d'organisation – pourrait également être modifié de manière à définir plus clairement le « caractère informatif » de cette mesure, ainsi que la manière dont ces informations doivent être mises à la disposition des intéressés.

Nous considérons la date du 1er août 2006, à laquelle cette loi entrera en vigueur, comme importante dans la mesure où nous aurons la possibilité de fournir des informations correctes et détaillées aux volontaires et aux organisations.

Veillez agréer, Monsieur le Président, Mesdames, Messieurs, l'assurance de notre considération la plus distinguée.

Le Président,

Le Secrétaire,

R. De Zutter.

C. Dekeyser.

FOD SOCIALE ZEKERHEID

Hoge Raad voor Vrijwilligers

Brussel, 4 mei 2006

tel.: 02/528.64.68

fax: 02/528.69.77

vragen naar: C. Dekeyser

e-mail: christian.dekeyser@minsoc.fed.be

Aan de heer VANVELTHOVEN

Minister van Werk en Informatisering
Koningsstraat 180

uw brief van
uw kenmerk

1000 BRUSSEL

ons kenmerk

bijlage(n)

Betreft: Wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van de vrijwilligers

Mijnheer de Minister,

Uw brief van 20/04/2006, ref. P.V./ROB/53018/2006, heb ik op 26 april voorgelegd aan de leden van de Hoge Raad voor Vrijwilligers.

Wij danken u vooreerst voor de voorbereiding van de publicatie van een K.B. en een M.B. ter uitvoering van de artikels 13 en 14 van de wet van 3 juli 2005.

Wat artikel 9 § 1 betreft, adviseren de leden van de H.R.V. u om deze paragraaf te schrappen. De regeling "onder gezag" belangt slechts een zeer beperkte groep vrijwilligers aan, zodat het behoud van deze paragraaf heel wat verwarring kan veroorzaken en in deze context niet noodzakelijk is.

De leden van de H.R.V. zijn verwonderd over het feit dat u geen melding maakt van de maatregelen die nodig zijn voor de toepassing van § 2 van artikel 9. De wetgever heeft in deze wet de mogelijkheid voorzien om het vrijwilligerswerk toegankelijk te maken voor vreemdelingen. Wij zouden graag vernemen welke maatregelen u voorziet of welke hindernissen deze kunnen bemoeilijken of de uitvoering vertragen of belemmeren.

.../...

EA73 f - n.doc

Federale Overheidsdienst
Sociale Zekerheid

.be

Eurostation II, Victor Hortaplein 40, 1060 Brussel
<http://socialsecurity.fgov.be>

In afwachting van uw antwoord groeten wij u, Mijnheer de Minister, met de meeste hoogachting.

De Voorzitter,

De Secretaris,

R. De Zutter

C. Dekeyser

29 mei 2006

Reactie van het Bureau van de Hoge Raad voor Vrijwilligers op het ingediende wetsvoorstel (dd 18 mei 2006) tot wijziging van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers

Het Bureau van de Hoge Raad wenst eerst en vooral de indieners van dit wetsvoorstel te bedanken. Dit voorstel komt in grote mate tegemoet aan heel wat zorgen die de afgelopen maanden door het vrijwilligerswerk in België werden geformuleerd.

Graag zouden we een aantal opmerkingen willen formuleren bij de voorgestelde wijzigingen/verduidelijkingen aan de wet.

1. Artikel 4

Dit artikel wordt terecht tot de essentie herleid: vrijwilligers hebben recht op de nodige informatie over hun rechten en plichten. Door het voorstel krijgen de organisaties echter de vrijheid om de vrijwilligers in te lichten op die wijze die in overeenstemming is met de organisatiecultuur, grootte van de organisatie, aantal leden en zomeer. Dat de informatieplicht in de voorgestelde wijziging vormvrij is, is voor ons essentieel.

2. Artikel 5

Het protest in vrijwilligersland van de voorbije maanden was voornamelijk gericht op het feit dat het huidige artikel 5 van toepassing zou zijn op alle feitelijke verenigingen. Dat leek voor het vrijwilligerswerk te ver gaan; het kon toch niet de bedoeling zijn dat een groepje van mensen dat een éénmalige activiteit organiseert aan alle verplichtingen zou moeten voldoen. Er was in de wet geen enkele definitie voorzien van het begrip feitelijke vereniging. Dit wordt nu verduidelijkt in artikel 2.

We stellen ons nu echter vragen bij het voorgestelde nieuwe artikel 5. Wij kennen namelijk geen enkele feitelijke vereniging die medewerkers heeft aangetrokken door middel van een arbeidsovereenkomst zoals bedoeld in de wet van juli 1978. Zelfs de werkgevers van het personeel verbonden aan de vakbonden en politieke partijen in België zijn VZW's die gelieerd zijn met de feitelijke verenigingen. Met deze nieuwe formulering worden ons inziens ook alle vrijwilligers, actief in een feitelijke vereniging met een structurele werking, uitgesloten van de wettelijke bescherming. Om die reden zouden we willen voorstellen om artikel 5 van toepassing te laten zijn voor alle feitelijke verenigingen die erkend zijn of kunnen worden, en/of gesubsidieerd zijn door een overheid, ongeacht het niveau van overheid: federaal, gewest, gemeenschap, provincie of gemeente.

3. Artikel 6, § 4

We stellen ons vragen bij de bevoegdheid van de federale wetgever om controlerende en sanctionerende verplichtingen op te leggen aan de steden, gemeenten en provincies. Daarnaast zijn deze mogelijke sancties in strijd met de diverse bepalingen uit decreten, ordonnanties, provinciale en gemeentelijke reglementen tot erkenning en ondersteuning van het vrijwilligerswerk en tot bevordering van het democratisch recht op inspraak.

4. Artikel 6, § 5

We juichen de invoering van een collectieve polis toe. Maar we stellen ons vragen bij de haalbaarheid van het invoeren van een polis, door de federale overheid, die van toepassing is op alle verenigingen, gekend en ongekend, en zelfs voor de organisaties die niet onder het toepassingsgebied van de artikelen 5 en 6 vallen.

Brussel, 29 mei 2006

4. Ontstaan van de wet van 3 juli 2005

4.1. oktober 2003

De opmaak van een tekst van voorontwerp van wet door de Hoge Raad voor Vrijwilligers (werkdocument)

4.2. 19 november 2003

Kamer van Volksvertegenwoordigers - Indiening van het wetsvoorstel K0455/001-2003/2004-0 (tekst: zie bijlage 4) door :

Van Gool Greet , SPASPI (AUTEUR), De Meyer Magda , SPASPI (AUTEUR), Storms Annelies, SPASPI (AUTEUR), Tamsamani Anissa , SPASPI (AUTEUR), De Block Maggie , VLD, (AUTEUR), Gerkens Muriel , ECOLO (AUTEUR), Bourgeois Geert , N-VA (AUTEUR), Courtois Alain , MR (AUTEUR), Delizée Jean-Marc, PS (AUTEUR) Viseur Jean-Jacques , CDH (AUTEUR)

4.3. 27 november 2003

In overwegingneming van het op 19 november 2003 ingediende wetsvoorstel.

4.4. 3 maart 2004

De opmaak, door de Hoge Raad, van een aan de Minister overgemaakte advies (zie punt 3.1.1.) dat uit twee verschillende delen bestaat, waarvan het eerste met de titel :

• « Toelichting » hierbij ondermeer de aandacht van de Minister vestigend op:

- de noodzaak dat de sociale waarde van het vrijwilligerswerk wordt erkend,
- de reden waarom in het Frans de term «volontaire» wordt verkozen boven «bénévole»,
- de hoogdringendheid om de problematiek van de grijze zone tussen vrijwilligerswerk en semi-agorale arbeid te regelen.

en het tweede deel met de titel

• « Advies per hoofdstuk en per artikel » met de reden waarom de tekst van bedoeld ontwerp van wet verschilt van deze welke door de Hoge Raad voor Vrijwilligers aanbevolen werd.

4.5. april 2004

De Commissie van Sociale Zaken van de Kamer en Minister Demotte vragen gezamenlijk aan de Nationale Arbeidsraad dringend een advies uit te brengen over het toekomstige statuut van de Vrijwilligers.

4.6. 9 februari 2005

Advies van de Nationale Arbeidsraad

4.7. maart 2005 – mei 2005

Voortzetting van het onderzoek van het wetsvoorstel door de Commissie Sociale Zaken van de Kamer Opmaak van amendementen.

4.8. mei 2005 – juli 2005

Vervolg van de gebruikelijke parlementaire procedure.

4.9. 19 mei 2005

Goedkeuring van de tekst van de wet door de Kamer van Volksvertegenwoordigers in plenaire vergadering.

4.10. 3 juli 2005

Ondertekening door de Koning.

4.11. 29 augustus 2005

Publicatie in het Belgisch Staatsblad.

5. Opeenvolgende wijzigingen en inwerkingtreding van de wet van 3 juli 2005

Na de publicatie in het Belgisch Staatsblad van 29 augustus 2005 van de wet betreffende de rechten van vrijwilligers is de wet al verschillende malen gewijzigd, te weten:

- de wet van 27 december 2005 houdende diverse bepalingen (zie bijlage 6);
- de wet van 7 maart 2006 tot wijziging van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers (zie bijlage 7), dan
- de wet van 19 juli 2006 tot wijziging van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers (zie bijlage 8).

Stapsgewijze inwerkingtreding van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van de vrijwilligers, te weten:

- 1 augustus 2006, inwerkingtreding van de meeste bepalingen van bovenbedoelde wet;
- na bekendmaking van een uitvoeringsbesluit, inwerkingtreding van de bepalingen die de bekendmaking van een dergelijk besluit vereisen;
- 1 januari 2007, inwerkingtreding van de luiken "aansprakelijkheid van de vrijwilliger en van de organisatie" en "verzekering vrijwilligerswerk".

6. Uitvoering van de wet van 3 juli 2005

Uitvoeringsbesluiten

In voornoemde wet is er sprake van het uitvaardigen van koninklijke besluiten ter uitvoering van artikels 6 (verzekeringen), 7 (arbeidsrecht) en 22 (controle).

Voorziene kalender:

- telkens als de wet bepaalt dat de Koning « moet » vaststellen, enz., zou het koninklijk besluit op dezelfde datum als de wet in werking moet treden (dus op één februari 2006);
- geen termijn wanneer de wet bepaalt dat de Koning een uitvoeringsbesluit kan nemen.

Contacten (o.a. vergaderingen, brieven, enz.) worden genomen met de betrokken ministeriële departementen, met name :

- Sociale Zekerheid
- Tewerkstelling
- Financiën
- Economische Zaken
- Maatschappelijke integratie

Er werden brieven verstuurd aan de verschillende spelers met als doel hun te herinneren aan de voorziene kalender.

5 uitvoeringsbesluiten zijn reeds in 2006 genomen, te weten:

- Het koninklijk besluit van 28 juli 2006 tot wijziging van de artikelen 45, 46 en 48 van het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering en tot invoering van een artikel 45bis in hetzelfde koninklijk besluit (zie bijlage 10)
- Het ministerieel besluit van 31 juli 2006 tot wijziging van artikel 18 van het ministerieel besluit van 26 november 1991 houdende de toepassingsregelen van de werkloosheidsreglementering (zie bijlage 11);
- Het koninklijk besluit van 5 augustus 2006 tot wijziging van het koninklijk besluit van 23 mei 2001 tot instelling van een algemeen reglement betreffende de inkomensgarantie voor ouderen (zie bijlage 12);
- Het koninklijk besluit van 19 december 2006 tot vaststelling van de minimumgarantievoorwaarden van de verzekeringsovereenkomsten tot dekking van de burgerrechtelijke aansprakelijkheid buiten overeenkomst van de organisaties die werken met vrijwilligers (zie bijlage 13);
- Het koninklijk besluit van 21 december 2006 tot vaststelling van de voorwaarden en de wijze van het sluiten van de collectieve verzekering tot dekking van de burgerrechtelijke aansprakelijkheid buiten overeenkomst van de organisaties die werken met vrijwilligers (zie bijlage 14);

Conclusie

De Hoge Raad voor Vrijwilligers startte officieel op 1 februari 2003 met een mandaat van vier jaar voor haar leden.

Op dat ogenblik behandelde de federale Kamer van Volksvertegenwoordigers een wetsvoorstel over het statuut van de vrijwilliger, dat in 2001 werd ingediend door de meerderheidspartijen.

In maart 2003 werd de ontbinding van de Kamer van Volksvertegenwoordigers uitgesproken zonder dat het wetsvoorstel in de plenaire zitting was besproken. Het was een diepe ontgoocheling voor de vrijwilligerswereld.

Zes maanden later werden in de hernieuwde Kamer van Volksvertegenwoordigers opnieuw voorstellen ingediend betreffende de rechten van vrijwilliger. De Minister van Sociale Zaken, voogdijminister van de HRV, verzocht ons om advies te geven over het wetsvoorstel Van Gool.

Tot het einde van ons mandaat heeft deze wet onze activiteiten gedomineerd.

De HRV heeft zeer aandachtig en efficiënt de evolutie van deze wet gevolgd en stelt met voldoening vast dat volksvertegenwoordigers vaak onze adviezen hebben opgevolgd.

Met dezelfde hardnekkigheid hebben wij ook de uitwerking van de uitvoeringsbesluiten opgevolgd en de betrokken Ministers duidelijk herinnerd aan de deadlines voor de publicatie van de KB's.

Alle problemen zijn nog niet opgelost door de wet van 3 juli 2005. Wij denken hierbij aan enkele specifieke punten in de wet, die bij KB KUNNEN geregeld worden, zoals de positie van kandidaat-vrijwilligers van vreemde afkomst met een precair statuut, de verzekeringsplicht uit te breiden tot dekking van lichamelijke letsels en rechtsbijstand, de betekenis van artikel 12 in het kader van semi-agorale arbeid of grijze zone.

De hernieuwde Hoge Raad voor Vrijwilligers zal zeker de wet van 3 juli 2005 niet mogen beschouwen als een "werkstuk" dat af is of volmaakt. De juridische wereld scherpt nu reeds de messen. Waakzaamheid en adequate reacties zullen nodig zijn

Vooruitzichten

Volgens het oprichtingsbesluit van 2 oktober 2002 heeft de Hoge Raad voor Vrijwilligers drie taken.

In de eerste vier jaren heeft de HRV zich uitsluitend gekweten aan zijn adviserende opdracht in het kader van de nieuwe wet betreffende de rechten van vrijwilligers.

De andere opdrachten zijn echter even belangrijk, namelijk:

- het verzamelen, systematiseren en analyseren van informatie met betrekking tot vrijwilligers en vrijwilligerswerk;
- het onderzoeken van de specifieke problemen waarmee vrijwilligers en het vrijwilligerswerk kunnen geconfronteerd worden.

Daarbij verduidelijkt de Minister dat, met het oog op de goede uitvoering van zijn taken, de Raad contacten moet onderhouden met organisaties, instellingen en overheden, die gezien hun doel, werking of bevoegdheden te maken met vrijwilligers en vrijwilligerswerk.

Niemand kan ontkennen dat de opdrachtgevers de werking van de Raad zeer ruim en zeer concreet hebben geprojecteerd.

Niemand heeft er ook durven aan twifelen dat de opdrachtgevers niet zouden gedacht hebben aan het ter beschikking stellen van de nodige budgettaire middelen om deze taken uit te voeren.

Wij stellen echter vast dat het gebrek aan budgettaire middelen een heikel punt is en blijft en om deze reden de Hoge Raad niet de mogelijkheid heeft om al zijn taken uit te voeren.

De HRV beschikt over een degelijk secretariaat, met ambtenaren die deze opdracht opnemen bij hun andere taken.

De HRV heeft dringend de medewerking nodig van wetenschappelijke deskundigen en van andere wetenschappelijke instellingen.

Ook het Bureau van de HRV moet meer kansen krijgen om aan netwerking te doen en de nodige contacten te leggen.

Met de nodige budgettaire middelen kan de HRV zich ontplooiën als een dynamisch instrument ten bate van de overheid, de vrijwilliger en het vrijwilligerswerk.

Bijlagen

1. Koninklijk besluit van 2 oktober 2002 tot oprichting van de Hoge Raad voor Vrijwilligers

ALBERT II, Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, Onze Groet.

Gelet op artikelen 37 en 107, tweede lid, van de Grondwet;

Gelet op het besluit van de Ministerraad van 3 mei 2002 over het verzoek aan de Raad van State om advies te geven binnen een termijn van één maand;

Gelet op het advies nr. 33.397/1/V van de Raad van State, gegeven op 8 augustus 2002, met toepassing van artikel 84, eerste lid, 1°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State;

Op de voordracht van Onze Eerste Minister en van Onze Minister van Sociale Zaken en op het advies van Onze in Raad vergaderde Ministers,

Hebben Wij besloten en besluiten Wij :

HOOFDSTUK 1. - Oprichting, taken en bevoegdheden van de Hoge Raad voor Vrijwilligers

Artikel 1. Bij het Ministerie van Sociale Zaken wordt een Hoge Raad voor Vrijwilligers opgericht, hierna « de Raad » genoemd.

Art. 2. De termen « vrijwilliger » en « vrijwilligerswerk » bedoeld in dit besluit omvatten alle vormen van georganiseerde activiteiten die in principe onverplicht en onbezoldigd worden verricht ten behoeve van derden.

Art. 3. § 1. De Raad heeft de volgende taken :

1° het verzamelen, systematiseren en analyseren van informatie met betrekking tot vrijwilligers en vrijwilligerswerk;

2° het onderzoeken van de specifieke problemen waarmee vrijwilligers en het vrijwilligerswerk kunnen geconfronteerd worden;

3° op eigen initiatief of op verzoek van de bevoegde Ministers adviezen geven of voorstellen doen met betrekking tot vrijwilligers en vrijwilligerswerk.

Met het oog op de goede uitvoering van zijn taken, onderhoudt de Raad contacten met organisaties, instellingen en overheden die gezien hun doel, werking of bevoegdheden te maken hebben met vrijwilligers en vrijwilligerswerk.

§ 2. De bevoegdheid van de Raad doet geen afbreuk aan de bevoegdheden van andere adviesorganen.

HOOFDSTUK 2. - Samenstelling en werking van de Raad

Art. 4. § 1. De Raad is samengesteld uit vierentwintig leden.

Zij worden door Ons benoemd bij een in Ministerraad overlegd besluit.

Hun mandaat duurt vier jaar en is hernieuwbaar.

De Koning waakt erover dat de diversiteit van het vrijwilligerswerk weerspiegeld wordt in de Raad door hier bij de keuze van de leden van de representatieve overkoepelende verenigingen rekening mee te houden.

Tien effectieve leden en tien plaatsvervangende leden worden benoemd uit het geheel van kandidaten voorgedragen door representatieve, overkoepelende verenigingen van vrijwilligerswerk die gezien hun werking als Nederlandstalig beschouwd moeten worden.

Tien effectieve leden en tien plaatsvervangende leden worden benoemd uit het geheel van kandidaten voorgedragen door representatieve, overkoepelende verenigingen van vrijwilligerswerk die gezien hun werking als Franstalig beschouwd moeten worden.

Eén effectief Duitstalig lid en één plaatsvervangend Duitstalig lid wordt benoemd uit het geheel van kandidaten voorgedragen door representatieve, overkoepelende verenigingen van vrijwilligerswerk die gezien hun werking als Duitstalig beschouwd moeten worden.

Twee Franstalige en twee Nederlandstalige leden worden benoemd op basis van hun wetenschappelijke deskundigheid met betrekking tot vrijwilligers en vrijwilligerswerk. Voor deze leden wordt geen plaatsvervanger aangeduid.

De Raad kiest onder zijn leden een voorzitter en een ondervoorzitter.

§ 2. Een secretaris wordt door Onze Minister van Sociale Zaken aangewezen onder de personeelsleden van zijn Departement.

Art. 5. De Raad kan te allen tijde de Minister die belast is met een materie die het voorwerp uitmaakt van de besprekingen binnen de Raad, of de door deze Minister aangeduide vertegenwoordiger, uitnodigen om één of meerdere vergaderingen van de Raad bij te wonen.

Art. 6. De Raad stelt zijn huishoudelijk reglement op dat hij ter goedkeuring voorlegt aan Onze Minister van Sociale Zaken.

De Raad bepaalt in het huishoudelijke reglement :

1° of en onder welke voorwaarden tijdelijk deskundigen of personen met een grote affiniteit met het vrijwilligerswerk uitgenodigd kunnen worden om deel te nemen aan de werking van de Raad. Deze deskundigen of personen hebben geen stemrecht;

2° of en onder welke voorwaarden er binnen de Raad aparte werkgroepen opgericht kunnen worden en wat hun samenstelling moet zijn. De adviezen van de Raad kunnen evenwel enkel door de Raad zelf worden uitgebracht en niet door een werkgroep.

Art. 7. § 1. De leden van de Raad hebben recht op presentiegeld.

Onze Minister van Sociale Zaken bepaalt het bedrag van het presentiegeld.

§ 2. De deskundigen en personen, bedoeld in artikel 6, tweede lid, kunnen verblijfstoelagen en terugbetaling van verplaatsingskosten krijgen. Onze Minister van Sociale Zaken bepaalt het bedrag van deze vergoedingen.

§ 3. De uitgaven als gevolg van de werking van de Raad worden ten laste gelegd van de begroting van het Ministerie van Sociale Zaken.

De kosten van eventuele studies worden ten laste gelegd van de begroting of begrotingen van het ministerie of ministeries van de minister of ministers die bevoegd zijn voor de materie die het voorwerp uitmaakt van de studie. Voor dergelijke studies dient de Raad het voorafgaand akkoord te krijgen van deze minister of ministers.

Art. 8. Onze Ministers zijn, ieder wat hem betreft, belast met de uitvoering van dit besluit.

Gegeven te Brussel, 2 oktober 2002.

ALBERT

Van Koningswege :

De Eerste Minister,

G. VERHOFSTADT

De Minister van Sociale Zaken,

F. VANDENBROUCKE

2. Koninklijk besluit van 12 maart 2003 tot benoeming van de leden van de Hoge Raad voor Vrijwilligers (B.S. van 14 juli 2003)

ALBERT II, Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, Onze Groet.

Gelet op artikelen 37 en 107, tweede lid, van de Grondwet;

Gelet op het koninklijk besluit van 2 oktober 2002 tot oprichting van de Hoge Raad voor Vrijwilligers;

Gelet op de voor 29 november 2002 regelmatig ingediende kandidaturen;

Gelet op het feit dat een zo groot mogelijke representativiteit dient nagestreefd te worden; dat hiervoor rekening diende gehouden te worden met de diverse domeinen waarop vrijwilligers actief zijn; dat de leden van de Raad weliswaar niet geacht worden representatief te zijn voor een welbepaalde organisatie of een welbepaald activiteitendomein maar wel, samen, voor het ganse vrijwilligersveld, maar dat, zonder andere elementen uit de overweging uit te sluiten, de sector waarin de voordragende organisatie actief is, daarom een belangrijk hulpmiddel is om deze representativiteit te bereiken;

Gelet op het feit dat alle leden, effectieve zowel als plaatsvervangende, lid zijn van de Hoge Raad voor Vrijwilligers en als dusdanig kunnen deelnemen aan alle vergaderingen, maar dat bij gebeurlijke stemmingen enkel de effectieve leden kunnen stemmen;

Op de voordracht van Onze Eerste Minister en van Onze Minister van Sociale Zaken en op het advies van Onze in Raad vergaderde Ministers,

Hebben Wij besloten en besluiten Wij :

Artikel 1. De volgende personen worden benoemd als effectief, Franstalig lid van de Hoge Raad voor Vrijwilligers:

- de heer Christian DEKEYSER, wonende in Brussel,
- de heer Philippe DRAIZE, wonende in Hoei,
- de heer Philippe DROUILLON, wonende in Nijvel,
- de heer Michel GAILLY, wonende in Brussel,
- Mevr. Brigitte JACQUEMIN, wonende in Wépion,
- Mevr. Carine MOLLATTE, wonende in Tervuren,
- de heer Willy MONFORT, wonende in Seraing,
- de heer Marc NEDERLANDT, wonende in Eigenbrakel,
- Mevr. Catherine STILMANT, wonende in Lessines,
- de heer Jean-Pierre VAN EECHAUTE, wonende in Limelette.

Art. 2. De volgende personen worden benoemd als plaatsvervangend, Franstalig lid van de Hoge Raad voor Vrijwilligers:

- de heer Marc BOUTEILLER, wonende in Brussel,
- Mevr. Carmen CASTELLANO, wonende in Brussel,
- Mevr. Françoise DE BOURNONVILLE, wonende in Ans,
- de heer Eric DE MEU, wonende in Stambruges,
- de heer Vincent GENGLER, wonende in Louvain-la-Neuve,
- de heer Alain PIRON, wonende in Brussel,
- de heer Christian SPAPENS, wonende in Brussel,
- de heer Bruno VINIKAS, wonende in Brussel,
- Mevr. Patricia WILENSKI, wonende in Dhuy,
- de heer Henri WITORSKI, wonende in Bonnelles.

Art. 3. De volgende personen worden benoemd als effectief, Nederlandstalig lid van de Hoge Raad voor Vrijwilligers:

- de heer Willy IBENS, wonende in Mechelen,
- de heer Raf DE ZUTTER, wonende in Meise,
- Mevr. Monique DE LANGHE-CLAEYS, wonende in Oostende,
- de heer Danny GEUTJENS, wonende in Leuven,
- Mevr. Françoise HANSON-SOUDANT, wonende in Deinze,
- Mevr. Martine LEMONNIER, wonende in Halle,
- de heer Laurent STALPAERT, wonende in Zottegem,
- de heer Rudi TEIRLINCK, wonende in Grimbergen,

- Mevr. Katrien VAN KETS, wonende in Brussel,
- de heer Tom VAN THIENEN, wonende in Leuven.

Art. 4. De volgende personen worden benoemd als plaatsvervangend, Nederlandstalig lid van de Hoge Raad voor Vrijwilligers :

- de heer Wim COUMANS, wonende in Leuven,
- Mevr. Chris DEGHELDERE, wonende in Leuven,
- de heer Ludo DE CORT, wonende in Mortsel,
- de heer Eric DE WASCH, wonende in Blankenberge,
- Mevr. Tine EILERS, wonende in Berchem,
- de heer Ingo LUYPAERT, wonende in Brussegem,
- de heer Wim PEETERS, wonende in Leuven,
- Mevr. Karen TIPS, wonende in Mortsel,
- Mevr. Katrien VAN GINDERACHTER, wonende in Erpe-Mere,
- Mevr. Micheline VAN LOKEREN, wonende in Wemmel.

Art. 5. De Hoge Raad voor Vrijwilligers bepaalt in zijn huishoudelijk reglement, bedoeld in artikel 6 van het koninklijk besluit van 2 oktober 2002 tot oprichting van de Hoge Raad voor Vrijwilligers, de wijze waarop en de volgorde waarin de plaatsvervangende leden, bedoeld in de artikelen 2 en 4, de effectieve leden, bedoeld in respectievelijk de artikelen 1 en 3, vervangen.

Art. 6. De benoemingen bedoeld in dit besluit gaan in op 1 februari 2003.

Art. 7. Onze Minister van Sociale Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit.

Gegeven te Brussel, 12 maart 2003.

ALBERT

Van Koningswege :

De Eerste Minister,

G. VERHOFSTADT

De Minister van Sociale Zaken,

F. VANDENBROUCKE

3. Huishoudelijk Reglement

Artikel 1. - De Hoge Raad voor vrijwilligers vergadert op initiatief van de Voorzitter of op verzoek van tenminste 7 leden van de Raad. Hij vergadert minstens vier maal per jaar.

Art. 2. - Datum, uur en agenda van de vergadering worden door de Voorzitter bepaald. De uitnodigingen tot de vergadering vermelden de agenda.

De uitnodigingen moeten behoudens spoedeisende gevallen minstens vijftien dagen vóór de datum die vastgesteld werd voor de vergadering, aan de effectieve en aan de plaatsvervangende leden toegezonden worden.

Art. 3. - Slechts de punten die op de agenda voorkomen worden tijdens de vergadering besproken. De door de bevoegde Ministers ingediende verzoeken tot advies moeten bij prioriteit worden behandeld.

Op schriftelijk verzoek van ten minste vier leden, gericht aan de Voorzitter tenminste drie weken vóór de datum van de volgende zitting, brengt de Voorzitter elk voorgesteld punt op de agenda van deze vergadering aan.

Niettemin kan bij het begin van de zitting ieder lid dringende redenen inroepen om de toevoeging van een agendapunt voorstellen. Dit punt zal besproken kunnen worden mits erkenning van de dringende redenen door minstens de helft van de aanwezige leden.

Art. 4. - Bij afwezigheid wordt de Voorzitter vervangen door de Ondervoorzitter en bij afwezigheid van deze laatste door de oudste der stemgerechtigde leden.

De leden tekenen tijdens de vergadering een aanwezigheidslijst.

Art. 5. - De notulen van de vergadering worden tijdens de eerst volgende vergadering goedgekeurd en worden pas na hun goedkeuring officieel.

De ontwerpen van notulen en documenten evenals de nota's van leden, bestemd voor de Raad, worden eerst aan de Voorzitter, en later aan de effectieve en plaatsvervangende leden toegezonden ten laatste met de uitnodiging van de volgende vergadering.

De voorstellen tot amendementen van de notulen moeten het secretariaat bereiken minstens acht dagen vóór de voor hun goedkeuring voorziene vergadering.

Art. 6. - De Raad beslist slechts geldig op voorwaarde dat de helft van de effectieve leden aanwezig of vertegenwoordigd zijn. Een effectief lid kan een ander lid van dezelfde taalrol een mandaat geven dat hem gerechtigd hem te vertegenwoordigen, maar ieder lid kan slechts drager zijn van maximum één volmacht.

Wanneer het om te beslissen vereiste aantal niet bereikt wordt, vergadert de Raad opnieuw. In dit geval, draagt de uitnodiging de vermelding "tweede oproep" en beslist de Raad geldig, ongeacht het aantal aanwezige of vertegenwoordigde leden, over de op de agenda van de vorige vergadering ingeschreven punten.

Art. 7. - De stemmen worden uitgebracht met opgeheven hand en ieder effectief lid dat aanwezig of vertegenwoordigd is beschikt slechts over één stem.

De Voorzitter gaat over tot een geheime stemming, hetzij op verzoek van één of meerdere leden en mits goedkeuring van minstens de helft van de leden, hetzij in geval van een beslissing over personen.

De beslissingen worden genomen bij meerderheid van stemmen van de aanwezige of vertegenwoordigde leden.

In geval van gelijkheid van stemmen, is de stem van de voorzitter van de vergadering beslissend.

Art. 8. - De adviezen, verslagen en besluiten van de Raad worden medegedeeld aan de betrokken overheden en instanties. Bij voorkomend geval zullen ze, op verzoek van de minderheid, vergezeld gaan van minderheidsnota's met inzonderheid de aanduiding van het aantal bekomen stemmen.

Art. 9. - Het bureau heeft tot taak de werking van de Raad voor te bereiden en te coördineren. Het bureau is samengesteld uit de Voorzitter, de Ondervoorzitter, twee Franstalige effectieve leden, twee Nederlandstalige effectieve leden, het Duitstalig effectief lid en de secretaris.

Het bureau vergadert telkens de goede werking van de Raad dit vereist of op verzoek van de Voorzitter.

Het bureau kan steeds om het even welk punt op zijn agenda plaatsen.

Art. 10. - De Raad kan werkgroepen oprichten, waaraan hij het voorbereidend onderzoek van bepaalde problemen toevertrouwd.

Deze werkgroepen zijn open en kunnen uit effectieve leden, plaatsvervangende leden en deskundigen samengesteld worden.

De leden van de werkgroep kiezen onder elkaar een coördinator en een rapporteur.

Art. 11. - De uitnodigingen en de notulen van de werkgroepvergaderingen worden gezonden zowel aan de leden van de werkgroep als aan het secretariaat en aan de leden van de Raad die geen deel uitmaken van de werkgroep.

Art. 12. - Van zodra de werkgroep zijn taak heeft beëindigd, wordt aan al de leden van de Raad een verslag met de resultaten van de werking van de werkgroep overgemaakt.

Art. 13. - In geval van ontslag van een effectief lid wordt dit lid door een plaatsvervanger van dezelfde taalrol vervangen. Met het oog hierop schrijft de Voorzitter een interne oproep tot kandidaten uit en de Raad kiest tussen die kandidaten door een stemming met een tweederde meerderheid.

Art. 14. - Elk jaar stelt de Raad een verslag over zijn activiteiten op. Dit verslag wordt na goedkeuring door de Raad overgemaakt aan de leden en aan de voogdijminister en gepubliceerd.

4. Wetsvoorstel betreffende de rechten van vrijwilligers (19 november 2003)

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS
0547

DOC 51 0455/001 DOC 51 0455/001

KAMER 2e ZITTING VAN DE 5 1e ZITTINGSPERIODE 2004 2003

WETSVOORSTEL

19 novembre 2003

betreffende de rechten van vrijwilligers (ingediend door de dames Greet van Gool, Magda De Meyer, Annelies Storms, Anissa Tamsamani, Maggie De Block en Muriel Gerkens en de heren Geert Bourgeois, Alain Courtois, Jean-Marc Delizée en Jean-Jacques Viseur) relative aux droits des bénévoles (déposée par Mmes Greet van Gool, Magda De Meyer, Annelies Storms, Anissa Tamsamani, Maggie De Block et Muriel Gerkens et MM. Geert Bourgeois, Alain Courtois, Jean-Marc Delizée et Jean-Jacques Viseur)

KAMER 2e ZITTING VAN DE 5 1e ZITTINGSPERIODE

WETSVOORSTEL

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

Deze wet regelt het vrijwilligerswerk dat hoofdzakelijk verricht wordt op het Belgisch grondgebied.

HOOFDSTUK II

Definities

Art. 3

Voor de toepassing van deze wet wordt verstaan onder:

1° vrijwilligerswerk: elke activiteit:

- a) die onbezoldigd en onverplicht wordt verricht;
 - b) die verricht wordt ten behoeve van één of meerdere personen, andere dan degene die de activiteit verricht, van een groep of organisatie of van de samenleving als geheel;
 - c) die ingericht wordt door een organisatie, anders dan het familie- of privé-verband van degene die de activiteit verricht;
 - d) en die niet door dezelfde persoon en voor dezelfde organisatie wordt verricht in het kader van een arbeidsovereenkomst, een dienstencontract of een statutaire aanstelling;
- 2° vrijwilliger: elke natuurlijke persoon die een activiteit verricht zoals bedoeld in 1°;
- 3° organisatie: elke feitelijke vereniging of rechtspersoon zonder winstoogmerk die met vrijwilligers werkt;

4° organisatienota: document waarin de organisatie beschrijft:

- a) wat de aard, de uitvoeringswijze en de uitvoeringsmodaliteiten zijn van de activiteit bedoeld in 1°;
- b) of de organisatie een verzekering heeft voor vrijwilligerswerk zoals bedoeld in artikel 6;
- c) of de organisatie vergoedingen betaalt aan de vrijwilligers en, zo ja, welke en in welke gevallen;
- d) dat de activiteiten inhouden dat de vrijwilliger geheimen kan vernemen ten aanzien waarvan hij gehouden is tot de geheimhoudingsplicht bedoeld in artikel 458 van het Strafwetboek, waarbij dat artikel integraal wordt overgenomen.

HOOFDSTUK III

De organisatienota

Art. 4

Alvorens de activiteiten van een vrijwilliger voor een organisatie een aanvang nemen, overhandigt de organisatie

een organisatienota aan de vrijwilliger. De organisatie mag de vrijwilliger vragen een exemplaar van deze nota te ondertekenen voor ontvangst. De ondertekening vermeldt de datum.

HOOFDSTUK IV

Aansprakelijkheid van de vrijwilliger en de organisatie

Art. 5

Elke organisatie is aansprakelijk voor de schade veroorzaakt door haar vrijwilligers bij de uitvoering van hun vrijwilligerswerk.

Ingeval de vrijwilliger bij het verrichten van het vrijwilligerswerk de organisatie of derden schade berokkent, is hij enkel aansprakelijk voor zijn bedrog en zijn zware schuld.

Voor de toepassing van dit artikel wordt de persoon die de organisatienota van een feitelijke vereniging tekent als vrijwilliger, onweerlegbaar vermoed geen lid van de feitelijke vereniging te zijn.

HOOFDSTUK V

Verzekering vrijwilligerswerk

Art. 6

§ 1. Het verzekeringscontract dat wordt afgesloten tot dekking van de risico's met betrekking tot vrijwilligerswerk, geeft aan de verzekerden ten minste een dekking voor:

- 1° de burgerlijke aansprakelijkheid met uitzondering van de contractuele aansprakelijkheid van de organisatie;
- 2° de burgerlijke aansprakelijkheid met uitzondering van de contractuele aansprakelijkheid van hun vrijwilligers voor de schade toegebracht aan de organisatie, aan de begunstigde, aan andere vrijwilligers of aan derden tijdens de uitvoering van het vrijwilligerswerk of op weg naar en van de activiteiten;
- 3° de lichamelijke schade geleden door vrijwilligers bij ongevallen tijdens de uitvoering van het vrijwilligerswerk of op weg naar en van de activiteiten;
- 4° de rechtsbijstand voor de onder 1°, 2° en 3° genoemde risico's.

§ 2. De dekking, zoals bedoeld in § 1, mag evenwel beperkt worden tot de risico's die niet op basis van andere verzekeringsovereenkomsten zijn gedekt.

§ 3. De Koning stelt de nadere regels vast betreffende de minimumgarantievoorwaarden van de verzekeringsovereenkomsten tot dekking van het vrijwilligerswerk.

Art. 7

In artikel 6 van het koninklijk besluit van 12 januari 1984 tot vaststelling van de minimumgarantievoorwaarden van de verzekeringsovereenkomsten tot dekking van de burgerrechtelijke aansprakelijkheid buiten overeenkomst met betrekking tot het privé-leven wordt het 4° opgeheven.

Art. 8

Vrijwilligerswerk verricht door een vrijwilliger voor een organisatie wordt geacht zich af te spelen in het privé-leven zoals bedoeld in het koninklijk besluit van 12 januari 1984 tot vaststelling van de minimumgarantievoorwaarden van de verzekeringsovereenkomsten tot dekking van de burgerrechtelijke aansprakelijkheid buiten overeenkomst met betrekking tot het privé-leven.

HOOFDSTUK VI

Arbeidsrecht

Art. 9

De arbeidswet van 16 maart 1971 en haar uitvoeringsbesluiten, het algemeen reglement voor de arbeidsbescherming, de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoeringen

van hun werk, de wet van 30 juni 1971 betreffende de administratieve geldboeten toepasselijk ingeval van inbreuk op sommige sociale wetten, het koninklijk besluit nummer 5 van 23 oktober 1978 betreffende het bijhouden van sociale documenten, het koninklijk besluit van 8 augustus 1980 betreffende het bijhouden van sociale documenten en de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités zijn niet van toepassing op het vrijwilligerswerk.

In afwijking van het eerste lid kan de Koning bepalen onder welke voorwaarden en in welke situaties bepalingen

uit de in het eerste lid bedoelde wetten en uitvoeringsbesluiten van toepassing kunnen zijn op alle vrijwilligers of op bepaalde groepen van vrijwilligers.

HOOFDSTUK VII

Vergoedingen voor vrijwilligerswerk

Art. 10

Het onbezoldigd karakter van het vrijwilligerswerk belet niet dat de door de vrijwilliger voor de organisatie gemaakte kosten door de organisatie worden vergoed.

De realiteit en de omvang van deze kosten moeten niet bewezen worden voor zover het totaal van de ontvangen vergoedingen niet meer bedraagt dan 47,12 euro per dag en 1.177,91 euro per jaar. De bedragen bedoeld in vorige zin zijn gekoppeld aan de spilindex 103,14 (basis 1996 = 100).

Bedraagt het totaal van de door de vrijwilliger van de organisatie ontvangen vergoedingen meer dan de in het eerste lid bedoelde bedragen, dan kunnen deze enkel als een terugbetaling van door de vrijwilliger voor de organisatie gemaakte kosten worden beschouwd, indien de realiteit en het bedrag van deze kosten kan aangetoond worden aan de hand van bewijskrachtige documenten. Het bedrag van de kosten mag worden vastgesteld overeenkomstig het koninklijk besluit van 26 maart 1965 houdende de algemene regeling van de vergoedingen en toelagen van alle aard toegekend aan het personeel der ministeries.

Art. 11

Een activiteit kan niet als vrijwilligerswerk beschouwd worden indien één van de of beide in artikel 10 bedoelde grenzen overschreden worden en het in artikel 10, tweede lid, bedoelde bewijs niet kan geleverd worden. De persoon die deze activiteit uitoefent kan in dat geval niet als vrijwilliger beschouwd worden.

Art. 12

De Koning kan bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad voor specifieke categorieën van vrijwilligers onder de door Hem bepaalde voorwaarden de bedragen zoals bedoeld in artikel 10 verhogen.

HOOFDSTUK VIII

Uitkeringsgerechtigde vrijwilligers

Afdeling I

Werklozen

Art. 13

Een werkloze kan vrijwilligerswerk uitoefenen op voorwaarde dat hij dit voorafgaand en schriftelijk aangeeft bij het werkloosheidsbureau, en voor zover hij beschikbaar blijft voor de arbeidsmarkt.

De directeur van het werkloosheidsbureau kan bezwaar inbrengen tegen het uitoefenen van de activiteit indien hij kan aantonen dat deze activiteit niet de kenmerken vertoont van vrijwilligerswerk als bedoeld in deze wet. Tegen het bezwaar als bedoeld in het vorige lid kan door de werkloze beroep aangetekend worden bij de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening. Tijdens de beroepsprocedure verliest de werkloze noch het recht op uitkeringen, noch het recht op het verrichten van het vrijwilligerswerk dat voorwerp uitmaakt van het beroep.

De Koning stelt de nadere regels vast voor de aangifteprocedure, de beroepsprocedure en de controlevrijstellingen betreffende vrijwilligerswerk verricht door werklozen.

Afdeling II

Bruggepensioneerden

Art. 14

Artikel 14, § 1, tweede lid, van het koninklijk besluit van 7 december 1992 betreffende de toekenning van werkloosheidsuitkeringen in geval van conventioneel brugpensioen wordt aangevuld als volgt: «of het vrijwilligerswerk in de zin van de wet van ... betreffende de rechten van de vrijwilligers».

Afdeling III

Arbeidsongeschikten

Art. 15

In artikel 100, § 1, van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorgingen en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994, wordt tussen het eerste en het tweede lid het volgende lid ingevoegd:

«Vrijwilligerswerk in de zin van de wet van ... betreffende de rechten van vrijwilligers wordt niet beschouwd als werkzaamheid.»

Afdeling IV Leefloon

Art. 16

In artikel 16 van de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie wordt een § 1 bis ingevoegd, luidende:

«§ 1 bis. Een vergoeding in de zin van de wet van ... betreffende de rechten van vrijwilligers wordt niet in aanmerking genomen bij het berekenen van de bestaansmiddelen.».

Afdeling V Tegemoetkomingen aan personen met een handicap

Art. 17

Artikel 6, § 2, van het koninklijk besluit van 5 maart 1990 betreffende de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden, vervangen bij het koninklijk besluit van 22 mei 2003 wordt aangevuld als volgt:

«10° de vergoeding ontvangen als vrijwilliger zoals bedoeld in de wet van ... betreffende de rechten van vrijwilligers.».

Afdeling VI Gewaarborgd inkomen voor bejaarden en inkomensgarantie voor ouderen

Art. 18

Artikel 4, § 2, van de wet van 1 april 1969 tot instelling van een gewaarborgd inkomen voor bejaarden, zoals gewijzigd bij koninklijk besluit van 22 december 1969, bij wet van 29 december 1990 en bij wet van 20 juli 1991, wordt aangevuld als volgt:

«9° een vergoeding, als bedoeld in de wet van ... betreffende de rechten van vrijwilligers.».

Art. 19

In artikel 7, § 1, van de wet van 22 maart 2001 tot instelling van een inkomensgarantie voor ouderen wordt tussen het tweede en het derde lid het volgende lid ingevoegd:

«Voor de toepassing van deze wet wordt niet als bestaansmiddel in aanmerking genomen, een vergoeding in de zin van de wet van ... betreffende de rechten van vrijwilligers.».

Afdeling VII Gezinsbijslagen

Art. 20

In de bij het koninklijk besluit van 19 december 1939 samengeordende wetten betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders, wordt een artikel 175 bis gevoegd, luidende:

«

Art. 175 bis. Voor de toepassing van deze wetten wordt vrijwilligerswerk in de zin van de wet van ... betreffende de rechten van vrijwilligers niet beschouwd als een winstgevendende activiteit. De vergoedingen in de zin van artikel 10 van vermelde wet worden niet beschouwd als een inkomen, een winst, een brutoloon of een sociale uitkering voor zover het vrijwilligerswerk zijn onbezoldigd karakter niet verliest overeenkomstig hetzelfde artikel van dezelfde wet.».

Art. 21

In artikel 1 van de wet van 20 juli 1971 tot instelling van gewaarborgde gezinsbijslag, zoals gewijzigd bij de wet van 8 augustus 1980, bij het koninklijk besluit nr. 242 van 31 december 1983 en bij de wetten van 20 juli 1991, 29 april 1996, 22 februari 1998, 25 januari 1999, 12 augustus 2000 en 24 december 2002, wordt tussen het eerste en het tweede lid, het volgende lid ingevoegd:

«Wanneer het kind een vergoeding geniet als bedoeld in de wet van ... betreffende de rechten van vrijwilligers, is dit geen beletsel voor de toekenning van gezinsbijslag.».

Art. 22

Artikel 6, laatste lid, van het koninklijk besluit van 25 oktober 1971 tot uitvoering van de wet van 20 juli 1971 tot instelling van gewaarborgde gezinsbijslag, zoals gewijzigd bij de koninklijke besluiten van 8 mei 1984, 15 juli 1992 en 16 april 2002, wordt aangevuld als volgt:

«11° een vergoeding in de zin van de wet van ... betreffende de rechten van vrijwilligers.».

HOOFDSTUK IX
Slotbepalingen

Art. 23

De koning kan de bepalingen die door de artikelen 7, 14, 17 en 22 van deze wet werden toegevoegd of gewijzigd in de diverse vermelde koninklijke besluiten, opnieuw wijzigen, opheffen of aanvullen. Hij volgt daarbij de procedures en vormvereisten die voorheen reeds golden voor het wijzigen, opheffen of aanvullen van die besluiten.

Art. 24

Deze wet treedt in werking de eerste dag van de tweede maand na die waarin ze is bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad.

22 september 2003

Greet VAN GOOL (spa-spirit)

Magda DE MEYER (spa-spirit)

Annelies STORMS (spa-spirit)

Anissa TEMSAMANI (spa-spirit)

Geert BOURGEOIS (NVA)

Alain COURTOIS (MR)

Maggie DE BLOCK (VLD)

Jean-Marc DELIZEE (PS)

Muriel GERKENS (ECOLO)

Jean-Jacques VISEUR (cdH)

5. Wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers (tekst gepubliceerd in het BS van 29 augustus 2005)

HOOFDSTUK I. - Algemene bepalingen.

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2. § 1. Deze wet regelt het vrijwilligerswerk dat verricht wordt op het Belgisch grondgebied, en het vrijwilligerswerk dat daarbuiten wordt verricht, maar dat georganiseerd wordt vanuit België, op voorwaarde dat de vrijwilliger zijn hoofdverblijfplaats heeft in België, en onverminderd de bepalingen die van toepassing zijn in het land waar het vrijwilligerswerk wordt verricht.

§ 2. De Koning kan bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad bepaalde categorieën van personen van het toepassingsgebied van deze wet uitsluiten.

HOOFDSTUK II. - Definities.

Art. 3. Voor de toepassing van deze wet wordt verstaan onder :

1° vrijwilligerswerk : elke activiteit :

- a) die onbezoldigd en onverplicht wordt verricht;
- b) die verricht wordt ten behoeve van één of meer personen, andere dan degene die de activiteit verricht, van een groep of organisatie of van de samenleving als geheel;
- c) die ingericht wordt door een organisatie anders dan het familie- of privé-verband van degene die de activiteit verricht;
- d) en die niet door dezelfde persoon en voor dezelfde organisatie wordt verricht in het kader van een arbeidsovereenkomst, een dienstencontract of een statutaire aanstelling;

2° vrijwilliger : elke natuurlijke persoon die een in 1° bedoelde activiteit verricht;

3° organisatie : elke feitelijke vereniging of private of publieke rechtspersoon zonder winstoogmerk die werkt met vrijwilligers;

4° organisatienota : het document dat de organisatie vooraf aan de vrijwilliger bezorgt en waarin ten minste de in artikel 4 bedoelde elementen worden opgenomen.

HOOFDSTUK III. - De organisatienota.

Art. 4. Alvorens de activiteiten van een vrijwilliger voor een organisatie een aanvang nemen, bezorgt de organisatie hem, ter informatie, een organisatienota die ten minste preciseert :

- a) wat de sociale doelstelling en het juridisch statuut van de organisatie zijn; indien het gaat om een feitelijke vereniging, welke de identiteit is van de verantwoordelijke(n) van de vereniging;
- b) dat de organisatie een verzekeringscontract gesloten heeft voor vrijwilligerswerk zoals bedoeld in artikel 6, § 1;
- c) of andere aan het vrijwilligerswerk verbonden risico's gedekt worden en, zo ja, welke risico's;
- d) of de organisatie vergoedingen betaalt aan de vrijwilligers en, zo ja, welke en in welke gevallen; e) dat de activiteiten inhouden dat de vrijwilliger geheimen kan vernemen ten aanzien waarvan hij gehouden is tot de geheimhoudingsplicht bedoeld in artikel 458 van het Strafwetboek, waarbij dat artikel integraal wordt overgenomen. De bewijslast inzake het bezorgen van de organisatienota berust bij de organisatie.

De organisatie mag de vrijwilliger vragen een exemplaar van de organisatienota te ondertekenen voor ontvangst. Bij de ondertekening wordt de datum vermeld.

HOOFDSTUK IV. - Aansprakelijkheid van de vrijwilliger en de organisatie.

Art. 5. Elke organisatie is aansprakelijk voor de schade die de vrijwilliger aan derden veroorzaakt bij het verrichten van vrijwilligerswerk, op de wijze waarop aanstellers aansprakelijk zijn voor de schade aangericht door hun aangestelden. Ingeval de vrijwilliger bij het verrichten van het vrijwilligerswerk de organisatie of derden schade berokkent, is hij enkel aansprakelijk voor zijn bedrog en zijn zware schuld.

Voor lichte schuld is hij enkel aansprakelijk als die bij hem eerder gewoonlijk dan toevallig voorkomt.

Voor de toepassing van dit artikel wordt de persoon die de organisatienota van een feitelijke vereniging tekent als vrijwilliger, onweerlegbaar vermoed geen lid van die feitelijke vereniging te zijn.

HOOFDSTUK V. - Verzekering vrijwilligerswerk.

Art. 6. § 1. De organisatie sluit een verzekeringscontract tot dekking van de risico's met betrekking tot vrijwilligerswerk. Dat contract dekt ten minste :

1° de burgerlijke aansprakelijkheid, met uitzondering van de contractuele aansprakelijkheid, van de organisatie;
2° de burgerlijke aansprakelijkheid, met uitzondering van de contractuele aansprakelijkheid, van de vrijwilligers voor de schade die toegebracht is aan de organisatie, aan de begunstigde, aan andere vrijwilligers of aan derden tijdens de uitvoering van het vrijwilligerswerk of op weg naar en van de activiteiten.

§ 2. De Koning kan, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, voor de categorieën van vrijwilligers die Hij bepaalt, de dekking van het verzekeringscontract uitbreiden tot :

1° de lichamelijke schade die geleden is door vrijwilligers bij ongevallen tijdens de uitvoering van het vrijwilligerswerk of op weg naar en van de activiteiten;

2° de rechtsbijstand voor de onder § 1, 1°, 2° en § 2, 1°, genoemde risico's.

§ 3. De Koning stelt, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de minimumgarantievoorwaarden vast van de verzekeringsovereenkomsten tot dekking van het vrijwilligerswerk.

Art. 7. In artikel 6 van het koninklijk besluit van 12 januari 1984 tot vaststelling van de minimumgarantievoorwaarden van de verzekeringsovereenkomsten tot dekking van de burgerrechtelijke aansprakelijkheid buiten overeenkomst met betrekking tot het privé-leven, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 24 december 1992, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1) het 1° wordt aangevuld als volgt : “ deze uitsluiting is evenmin van toepassing op de door artikel 6, § 1, van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers verplicht gestelde verzekering voor burgerrechtelijke aansprakelijkheid ”;

2) het 4° wordt opgeheven.

Art. 8. Vrijwilligerswerk door een vrijwilliger verricht voor een organisatie wordt geacht verricht te worden in het privé-leven zoals bedoeld in het koninklijk besluit van 12 januari 1984 tot vaststelling van de minimumgarantievoorwaarden van de verzekeringsovereenkomsten tot dekking van de burgerrechtelijke aansprakelijkheid buiten overeenkomst met betrekking tot het privé-leven.

HOOFDSTUK VI. - Arbeidsrecht.

Art. 9. § 1. De Koning kan de vrijwilligers die bij het uitvoeren van hun vrijwilligerswerk arbeid verrichten onder het gezag van een ander persoon, omwille van de aard van hun werk geheel of gedeeltelijk onttrekken aan het toepassingsgebied van :

- de arbeidswet van 16 maart 1971;
- de wet van 4 januari 1974 betreffende de feestdagen;
- de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk;
- de wet van 8 april 1965 tot instelling van de arbeidsreglementen;
- de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités;
- het koninklijk besluit nr. 5 van 23 oktober 1978 betreffende het bijhouden van sociale documenten.

§ 2. Onder de voorwaarden die de Koning bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad bepaalt, zijn de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers en de uitvoeringsbesluiten ervan niet van toepassing op het vrijwilligerswerk.

HOOFDSTUK VII. - Vergoedingen voor vrijwilligerswerk.

Art. 10. Het onbezoldigd karakter van het vrijwilligerswerk belet niet dat de door de vrijwilliger voor de organisatie gemaakte kosten door de organisatie worden vergoed. De realiteit en de omvang van deze kosten moeten niet bewezen worden, voor zover het totaal van de ontvangen vergoedingen niet meer bedraagt dan 24,79 euro per dag, 600 euro per kwartaal en 991,57 euro per jaar. De in de vorige zin bedoelde bedragen zijn gekoppeld aan de spilindex 103,14 (basis 1996 = 100) en variëren zoals bepaald bij de wet van 2 augustus 1971 houdende inrichting van een stelsel waarbij de wedden, lonen, pensioenen, toelagen en tegemoetkomingen ten laste van de openbare schatkist, sommige sociale uitkeringen, de bezoldigingsgrenzen waarmee rekening dient gehouden bij de berekening van sommige bijdragen van de sociale zekerheid der arbeiders, alsmede de verplichtingen op sociaal gebied opgelegd aan de zelfstandigen, aan het indexcijfer van de consumptieprijzen worden gekoppeld.

Te rekenen van de inwerkingtreding van deze wet wordt de hoogte van de ontvangen vergoedingen na twee jaar onderworpen aan een evaluatie. Deze evaluatie wordt uitgevoerd volgens de nadere regels die de Koning, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, bepaalt, met dien verstande dat ze wordt uitgevoerd in samenwerking met de instellingen van sociale zekerheid en dat vooraf het advies van de Nationale Arbeidsraad en de Hoge Raad voor de Vrijwilligers wordt ingewonnen. Het evaluatieverslag wordt onmiddellijk meegedeeld aan de Kamer van volksvertegenwoordigers en aan de Senaat.

Bedraagt het totaal van de door de vrijwilliger van de organisatie ontvangen vergoedingen meer dan de in het eerste lid bedoelde bedragen, dan kunnen deze enkel als een terugbetaling van door de vrijwilliger voor de organisatie gemaakte kosten worden beschouwd, indien de realiteit en het bedrag van deze kosten kan aangetoond worden aan

de hand van bewijskrachtige documenten. Het bedrag van de kosten mag worden vastgesteld overeenkomstig het koninklijk besluit van 26 maart 1965 houdende de algemene regeling van de vergoedingen en toelagen van alle aard toegekend aan het personeel van de federale overheidsdiensten.

Art. 11. Een activiteit kan niet als vrijwilligerswerk beschouwd worden indien één van de of alle in artikel 10 bedoelde grenzen overschreden worden en het in artikel 10, derde lid, bedoelde bewijs niet kan geleverd worden. De persoon die deze activiteit verricht kan in dat geval niet als vrijwilliger worden beschouwd.

Art. 12. De Koning kan, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, voor specifieke categorieën van vrijwilligers, onder de door Hem bepaalde voorwaarden, de in artikel 10 bedoelde bedragen verhogen.

HOOFDSTUK VIII. - Uitkeringsgerechtigde vrijwilligers.

Afdeling I. - Werklozen.

Art. 13. Een uitkeringsgerechtigde werkloze kan met behoud van uitkeringen vrijwilligerswerk uitoefenen, op voorwaarde dat hij dit vooraf en schriftelijk aangeeft bij het werkloosheidsbureau van de Rijksdienst voor arbeidsvoorziening.

De directeur van het werkloosheidsbureau kan de uitoefening van de activiteit met behoud van uitkeringen, verbieden, of slechts aanvaarden binnen bepaalde perken, indien hij aantoonst :

1° dat deze activiteit niet de kenmerken vertoont van vrijwilligerswerk als bedoeld in deze wet;

2° dat de activiteit, gezien de aard, de omvang en de frequentie ervan of gezien het kader waarin zij wordt uitgeoefend, niet of niet langer de kenmerken vertoont van een activiteit die in het verenigingsleven gewoonlijk door vrijwilligers wordt verricht;

3° dat de beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt van de werkloze zou verminderen.

Indien binnen twee weken na de ontvangst van een volledige aangifte geen beslissing genomen is, wordt de uitoefening van de onbezoldigde activiteit met behoud van uitkeringen, geacht aanvaard te zijn. Een eventuele beslissing houdende een verbod of een beperking, genomen buiten deze termijn, heeft slechts gevolgen voor de toekomst, behalve indien de activiteit niet onbezoldigd was.

De Koning bepaalt :

1° de nadere regels voor de aangifteprocedure en voor de procedure die toepasselijk is indien de directeur de uitoefening van de activiteit met behoud van uitkeringen verbiedt;

2° onder welke voorwaarden de Rijksdienst voor arbeidsvoorziening vrijstelling van aangifte van bepaalde activiteiten kan verlenen, inzonderheid indien in het algemeen kan worden vastgesteld dat de betreffende activiteiten beantwoorden aan de definitie van vrijwilligerswerk;

3° onder welke voorwaarden de afwezigheid van een voorafgaande aangifte niet leidt tot het verlies van uitkeringen.

Afdeling II. - Bruggepensioneerden.

Art. 14. De in artikel 13 bedoelde regeling geldt eveneens voor de bruggepensioneerden en de halftijds bruggepensioneerden, behoudens de afwijkingen die door de Koning vastgesteld zijn op grond van hun specifiek statuut.

Afdeling III. - Arbeidsongeschikten.

Art. 15. In artikel 100, § 1, van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorgingen en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994, wordt tussen het eerste en het tweede lid het volgende lid ingevoegd :

“ Vrijwilligerswerk in de zin van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers wordt niet beschouwd als werkzaamheid, voor zover de adviserende geneesheer vaststelt dat deze activiteiten verenigbaar zijn met de algemene gezondheidstoestand van de betrokkene. ”

Afdeling IV. - Leefloon.

Art. 16. Onder de voorwaarden en volgens de nadere regels die de Koning bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad bepaalt, zijn het verrichten van vrijwilligerswerk en het ontvangen van een in artikel 10 bedoelde vergoeding, verenigbaar met het recht op het leefloon.

Afdeling V. - Tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden.

Art. 17. Onder de voorwaarden en volgens de nadere regels die de Koning bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad bepaalt, zijn het verrichten van vrijwilligerswerk en het ontvangen van een in artikel 10 bedoelde vergoeding, verenigbaar met het recht op de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden.

Afdeling VI. - Gewaarborgd inkomen voor bejaarden.

Art. 18. Artikel 4, § 2, van de wet van 1 april 1969 tot instelling van een gewaarborgd inkomen voor bejaarden, zoals gewijzigd bij het koninklijk besluit van 22 december 1969, bij de wet van 29 december 1990 en bij de wet van 20 juli 1991, wordt aangevuld als volgt :

“ 9° de vergoedingen die ontvangen zijn in het kader van het vrijwilligerswerk, voorzover ze de in hoofdstuk VII van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers bedoelde bedragen niet overschrijden. ”.

Afdeling VII. - Gezinsbijslagen.

Art. 19. In artikel 62 van de bij het koninklijk besluit van 19 december 1939 samengeordende wetten betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders, vervangen bij de wet van 29 april 1996, wordt een § 6 ingevoegd, luidende :

“ § 6. Voor de toepassing van deze wetten wordt vrijwilligerswerk in de zin van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers niet beschouwd als een winstgevende activiteit. De vergoedingen in de zin van artikel 10 van voormelde wet worden niet beschouwd als een inkomen, een winst, een brutoloon of een sociale uitkering, voorzover het vrijwilligerswerk zijn onbezoldigd karakter niet verliest overeenkomstig hetzelfde artikel van dezelfde wet. ”.

Art. 20. In artikel 1 van de wet van 20 juli 1971 tot instelling van een gewaarborgde gezinsbijslag, zoals gewijzigd bij de wet van 8 augustus 1980, bij het koninklijk besluit nr. 242 van 31 december 1983 en bij de wetten van 20 juli 1991, 29 april 1996, 22 februari 1998, 25 januari 1999, 12 augustus 2000 en 24 december 2002, wordt, tussen het eerste en het tweede lid, het volgende lid ingevoegd :

“ Wanneer het kind een vergoeding geniet als bedoeld in de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers, is dit geen beletsel voor de toekenning van gezinsbijslag. ”

Art. 21. Onder de voorwaarden en volgens de nadere regels die de Koning bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad bepaalt, zijn het verrichten van vrijwilligerswerk en het ontvangen van een in artikel 10 bedoelde vergoeding, verenigbaar met het recht op de gewaarborgde gezinsbijslag.

HOOFDSTUK IX. - Slotbepalingen.

Art. 22. § 1. De Koning kan, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, aan organisaties die zowel werken met vrijwilligers als met personen die geen vrijwilliger zijn, met betrekking tot de bepalingen van deze wet bijkomende voorwaarden opleggen.

In de in het vorige lid bedoelde gevallen kan de Koning, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, het werken met vrijwilligers zoals bedoeld in deze wet afhankelijk maken van een voorafgaande machtiging van de minister die bevoegd is voor Sociale zaken.

§ 2. De Koning bepaalt, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de wijze waarop nagegaan wordt of de activiteiten die door een vrijwilliger uitgeoefend worden, beantwoorden aan de bepalingen van deze wet en van de uitvoeringsbesluiten ervan.

§ 3. De Koning wijst de ambtenaren aan die ermee belast worden toe te zien op de naleving van de bepalingen van deze wet en van de uitvoeringsbesluiten ervan.

Art. 23. De Koning kan de bepalingen die door artikel 7 worden gewijzigd, opnieuw wijzigen, opheffen of aanvullen.

Art. 24. § 1. Artikel 9 van deze wet treedt in werking op 1 juli 2006.

§ 2. Behoudens andersluidende bepalingen treedt deze wet in werking de eerste dag van de zesde maand na die waarin ze bekendgemaakt is in het Belgisch Staatsblad.

§ 3. De organisaties die op de dag van de inwerkingtreding van deze wet vrijwilligers in dienst hebben, mogen van hun diensten gebruik blijven maken, voorzover zij binnen een termijn van zes maanden na de inwerkingtreding van deze wet aan de verschillende bepalingen ervan voldoen.

Kondigen deze wet af, bevelen dat zij met 's Lands zegel zal worden bekleed en door het Belgisch Staatsblad zal worden bekendgemaakt.

Gegeven te Brussel, 3 juli 2005.

ALBERT

Van Koningswege :

De Minister van Sociale Zaken, en Volksgezondheid,

R. DEMOTTE

De Minister van Werk,

Mevr F. VANDEN BOSSCHE

Met 's Lands zegel gezegeld :

De Minister van Justitie,

Mevr. L. ONKELINX.

6. Bepalingen betreffende de rechten van vrijwilligers van 27 december 2005 houdende diverse bepalingen

27 DECEMBER 2005. - Wet houdende diverse bepalingen (1)

HOOFDSTUK II. - Vrijwilligers

Art. 136. In artikel 5 van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° het eerste lid wordt vervangen als volgt :

« Elke organisatie is burgerlijk aansprakelijk voor de schade die de vrijwilliger aan de organisatie en aan derden berokkent bij het verrichten van vrijwilligerswerk, behalve in geval van bedrog, zware fout of eerder gewoonlijk dan toevallig voorkomende lichte fout van de <vrijwilliger>. »;

2° het tweede en het derde lid worden opgeheven.

Art. 137. In artikel 6 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° § 1 wordt vervangen als volgt :

« § 1. De organisatie sluit een verzekeringscontract tot dekking van de risico's met betrekking tot vrijwilligerswerk. Dat contract dekt ten minste de burgerlijke aansprakelijkheid van de organisatie, met uitzondering van de contractuele aansprakelijkheid. »;

2° § 2, 1°, wordt aangevuld als volgt : « en de ziekten opgelopen als gevolg van de vrijwillige activiteit »;

3° in § 2, 2° vervallen de woorden «, 1°, 2° ».

Art. 138. Artikel 10, derde lid, van dezelfde wet wordt vervangen als volgt :

« Bedraagt het totaal van de door de vrijwilliger van een of meerdere organisatie(s) ontvangen vergoedingen meer dan de in het eerste lid bedoelde bedragen, dan kunnen deze enkel als een terugbetaling van door de vrijwilliger voor de organisatie(s) gemaakte kosten worden beschouwd, indien de realiteit en het bedrag van deze kosten kunnen aangetoond worden aan de hand van bewijskrachtige documenten. Het bedrag van de kosten mag worden vastgesteld overeenkomstig het koninklijk besluit van 26 maart 1965 houdende de algemene regeling van de vergoedingen en toelagen van alle aard toegekend aan het personeel van de federale overheidsdiensten.

Art. 139. Artikel 18 van dezelfde wet wordt vervangen als volgt :

« Artikel 4, § 2, van de wet van 1 april 1969 tot instelling van een gewaarborgd inkomen voor bejaarden, zoals gewijzigd bij het koninklijk besluit van 22 december 1969, bij de wet van 29 december 1990 en bij de wet van 20 juli 1991, wordt aangevuld als volgt :

« 9° de vergoedingen die ontvangen zijn in het kader van het vrijwilligerswerk als bedoeld in artikel 10 van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van de vrijwilligers ». »

7. Wet van 7 maart 2006 tot wijziging van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers en van de wet van 27 december 2005 houdende diverse bepalingen

Wet van 7 MAART 2006. - Wet tot wijziging van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers en van de wet van 27 december 2005 houdende diverse bepalingen

ALBERT II, Koning der Belgen,
Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, Onze Groet.
De Kamers hebben aangenomen en Wij bekrachtigen, hetgeen volgt :

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2. Artikel 24 van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers wordt vervangen als volgt :
« Art. 24. Deze wet treedt in werking op 1 augustus 2006. »

Art. 3. Artikel 140 van de wet van 27 december 2005 houdende diverse bepalingen, wordt vervangen als volgt :
« Art. 140. Dit hoofdstuk treedt in werking op 1 augustus 2006. »

Art. 4. Deze wet heeft uitwerking met ingang van 1 februari 2006.
Kondigen deze wet af, bevelen dat zij met 's Lands zegel zal worden bekleed en door het Belgisch Staatsblad zal worden bekendgemaakt.

Gegeven te Brussel, 7 maart 2006.

ALBERT

Van Koningswege :

De Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid,

R. DEMOTTE

De Minister van Werk,

P. VANVELTHOVEN

Met 's Lands zegel gezegeld :

De Minister van Justitie,

Mevr. L. ONKELINX.

8. Wet van 19 juli 2006 tot wijziging van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers

19 JULI 2006. - Wet tot wijziging van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers (1)
ALBERT II, Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, Onze Groet.
De Kamers hebben aangenomen en Wij bekrachtigen hetgeen volgt :

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2. In artikel 3 van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° het 3° wordt aangevuld als volgt :

« , waarbij onder feitelijke vereniging wordt verstaan elke vereniging zonder rechtspersoonlijkheid van twee of meer personen die in onderling overleg een activiteit organiseren met het oog op de verwezenlijking van een onbaatzuchtige doelstelling, met uitsluiting van enige winstverdeling onder haar leden en bestuurders, en die een rechtstreekse controle uitoefenen op de werking van de vereniging. »;

2° het 4° wordt opgeheven.

Art. 3. Het opschrift van hoofdstuk III van dezelfde wet wordt vervangen als volgt :

« De informatieplicht ».

Art. 4. Artikel 4 van dezelfde wet wordt vervangen als volgt :

« Art. 4. Alvorens de activiteit van een vrijwilliger voor een organisatie een aanvang neemt, informeert de organisatie hem minstens over :

- a) de onbaatzuchtige doelstelling en het juridisch statuut van de organisatie; indien het gaat om een feitelijke vereniging, de identiteit van de verantwoordelijke(n) van de vereniging;
- b) het in artikel 6, § 1, bedoelde verzekeringscontract dat de organisatie gesloten heeft voor vrijwilligerswerk; indien het gaat om een organisatie die niet burgerlijk aansprakelijk is als bedoeld in artikel 5 voor de schade die een vrijwilliger veroorzaakt, de toepasselijke aansprakelijkheidsregeling voor schade die de vrijwilliger veroorzaakt, en de eventuele dekking van deze aansprakelijkheid door middel van een verzekeringscontract;
- c) de eventuele dekking, door middel van een verzekeringscontract, van andere aan het vrijwilligerswerk verbonden risico's en, in voorkomend geval, van welke risico's;
- d) de eventuele betaling van een vergoeding voor vrijwilligerswerk en, in voorkomend geval, de aard van deze vergoeding en de gevallen waarin ze wordt betaald;
- e) de mogelijkheid dat hij kennis krijgt van geheimen waarop artikel 458 van het Strafwetboek van toepassing is.

De in het eerste lid bedoelde informatie kan verstrekt worden op welke wijze ook. De bewijslast berust bij de organisatie. ».

Art. 5. Artikel 5 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 27 december 2005, wordt vervangen als volgt :

« Art. 5. Behalve in geval van bedrog, zware fout of eerder gewoonlijk dan toevallig voorkomende lichte fout van de vrijwilliger, is deze, behalve als het om schade gaat die hij zichzelf toebrengt, niet burgerlijk aansprakelijk voor de schade die hij veroorzaakt bij het verrichten van vrijwilligerswerk, ingericht door een in artikel 3, 3° bedoelde feitelijke vereniging die één of meer personen tewerkstelt die verbonden zijn door een arbeidsovereenkomst voor werklieden of bedienden, door een in artikel 3, 3° bedoelde rechtspersoon, of door een feitelijke vereniging die op grond van haar specifieke verbondenheid hetzij met de voormelde feitelijke vereniging, hetzij met de voormelde rechtspersoon beschouwd kan worden als een afdeling daarvan. Voor deze schade zijn respectievelijk de feitelijke vereniging, de rechtspersoon of de organisatie waarvan de feitelijke vereniging een afdeling vormt, burgerlijk aansprakelijk.

Op straffe van nietigheid mag van de bij het eerste lid bepaalde aansprakelijkheid niet afgewerken worden in het nadeel van de vrijwilliger. ».

Art. 6. In artikel 6 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 27 december 2005, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° § 1 wordt vervangen als volgt :

« § 1. De organisaties die krachtens artikel 5 burgerlijk aansprakelijk zijn voor de schade die een vrijwilliger veroorzaakt, sluiten tot dekking van de risico's met betrekking tot vrijwilligerswerk een verzekeringscontract, dat ten minste de burgerlijke aansprakelijkheid van de organisatie dekt, met uitzondering van de contractuele aansprakelijkheid. »;

2° in de Nederlandse tekst van § 2, 1°, worden de woorden « of op weg naar en van de activiteiten en de ziekten opgelopen als gevolg van de vrijwillige activiteit » vervangen door de woorden « of tijdens de verplaatsingen die in het kader daarvan worden gedaan en tot de ziekten die zijn opgelopen als gevolg van het vrijwilligerswerk. »;

3° in § 3 wordt het woord « verplichte » ingevoegd tussen het woord « de » en het woord « verzekeringsovereenkomsten ».

4° er wordt een § 4 toegevoegd, luidende :

« § 4. De gemeenten en provincies informeren de organisaties over de verzekeringsplicht.

De Koning kan bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad nadere regels vaststellen ter uitvoering van deze paragraaf. ».

5° er wordt een § 5 toegevoegd, luidende :

« § 5. Aan de organisaties wordt de mogelijkheid geboden zich, tegen betaling van een premie, aan te sluiten bij een collectieve polis die voldoet aan de in § 3 bedoelde voorwaarden.

De Koning bepaalt daartoe de voorwaarden en nadere regels bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad. ».

Art. 7. In artikel 8 van dezelfde wet vervallen de woorden « door een vrijwilliger verricht voor een organisatie ».

Art. 8. In dezelfde wet wordt in hoofdstuk V een artikel 8bis ingevoegd, luidende :

« Art. 8bis. In artikel 3, § 1, eerste lid, van de wet van 21 november 1989 betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen worden de woorden « en van de werkgever van bovengenoemde personen, wanneer dezen van alle aansprakelijkheid zijn ontheven krachtens artikel 18 van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten, » vervangen door de woorden «, van de werkgever van bovengenoemde personen, wanneer dezen van alle aansprakelijkheid zijn ontheven krachtens artikel 18 van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten en van de organisatie die bovengenoemde personen inzet als vrijwilligers, wanneer dezen van alle aansprakelijkheid zijn ontheven krachtens artikel 5 van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers. ».

Art. 9. In artikel 9 van dezelfde wet wordt § 1 opgeheven.

Art. 10. In artikel 10, eerste lid, van dezelfde wet vervallen de woorden «, 600 euro per kwartaal ».

Art. 11. Artikel 24 van dezelfde wet wordt aangevuld als volgt : «, met uitzondering van de artikelen 5, 6 en 8bis, die in werking treden op 1 januari 2007. ».

Art. 12. De wet treedt in werking op 1 augustus 2006.

Kondigen deze wet af, bevelen dat zij met 's lands zegel zal worden bekleed en door het Belgisch Staatsblad zal worden bekendgemaakt.

Gegeven te Brussel, 19 juli 2006.

ALBERT

Van Koningswege :

De Minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid,

M. VERWILGHEN

De Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid,

R. DEMOTTE

Met 's Lands zegel gezegeld

Voor de Minister van Justitie, afwezig

De Minister van Sociale Zaken,

R. DEMOTTE

9. Tekst van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van de vrijwilligers (doc.) (tekstbijwerking tot 11 augustus 2006)

3 JULI 2005. - Wet betreffende de rechten van vrijwilligers.
(tekstbijwerking tot 11-08-2006).

Bron : SOCIALE ZEKERHEID

Publicatie : 29-08-2005

Inwerkingtreding : 01-08-2006 (ART. (2)) 01-01-2007 (ART. 5 - ART. 6) 01-01-2007 (ART. 8BIS)

Dossiernummer : 2005-07-03/59

HOOFDSTUK I. - Algemene bepalingen.

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2. § 1. Deze wet regelt het vrijwilligerswerk dat verricht wordt op het Belgisch grondgebied, en het vrijwilligerswerk dat daarbuiten wordt verricht, maar dat georganiseerd wordt vanuit België, op voorwaarde dat de vrijwilliger zijn hoofdverblijfplaats heeft in België, en onverminderd de bepalingen die van toepassing zijn in het land waar het vrijwilligerswerk wordt verricht.

§ 2. De Koning kan bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad bepaalde categorieën van personen van het toepassingsgebied van deze wet uitsluiten.

HOOFDSTUK II. - Definities.

Art. 3. Voor de toepassing van deze wet wordt verstaan onder :

1° vrijwilligerswerk : elke activiteit :

- a) die onbezoldigd en onverplicht wordt verricht;
- b) die verricht wordt ten behoeve van één of meer personen, andere dan degene die de activiteit verricht, van een groep of organisatie of van de samenleving als geheel;
- c) die ingericht wordt door een organisatie anders dan het familie- of privé-verband van degene die de activiteit verricht;
- d) en die niet door dezelfde persoon en voor dezelfde organisatie wordt verricht in het kader van een arbeidsovereenkomst, een dienstencontract of een statutaire aanstelling;

2° vrijwilliger : elke natuurlijke persoon die een in 1° bedoelde activiteit verricht;

3° organisatie : elke feitelijke vereniging of private of publieke rechtspersoon zonder winstoogmerk die werkt met vrijwilligers (, waarbij onder feitelijke vereniging wordt verstaan elke vereniging zonder rechtspersoonlijkheid van twee of meer personen die in onderling overleg een activiteit organiseren met het oog op de verwezenlijking van een onbaatzuchtige doelstelling, met uitsluiting van enige winstverdeling onder haar leden en bestuurders, en die een rechtstreekse controle uitoefenen op de werking van de vereniging);

<W 2006-07-19/39, art. 2, 1°, 004 ; Inwerkingtreding : 01-08-2006>

4° (...) <W 2006-07-19/39, art. 2, 2° , 004 ; Inwerkingtreding : 01-08-2006>

HOOFDSTUK III. - (De informatieplicht). <W 2006-07-19/39, art. 3, 004 ; Inwerkingtreding : 01-08-2006>

Art. 4. <W 2006-07-19/39, art. 4, 004 ; Inwerkingtreding : 01-08-2006> Alvorens de activiteit van een vrijwilliger voor een organisatie een aanvang neemt, informeert de organisatie hem

minstens over :

- a) de onbaatzuchtige doelstelling en het juridisch statuut van de organisatie; indien het gaat om een feitelijke vereniging, de identiteit van de verantwoordelijke(n) van de vereniging;
- b) het in artikel 6, § 1, bedoelde verzekeringscontract dat de organisatie gesloten heeft voor vrijwilligerswerk; indien het gaat om een organisatie die niet burgerlijk aansprakelijk is als bedoeld in artikel 5 voor de schade die een vrijwilliger veroorzaakt, de toepasselijke aansprakelijkheidsregeling voor schade die de vrijwilliger veroorzaakt, en de eventuele dekking van deze aansprakelijkheid door middel van een verzekeringscontract;
- c) de eventuele dekking, door middel van een verzekeringscontract, van andere aan het vrijwilligerswerk verbonden risico's en, in voorkomend geval, van welke risico's;
- d) de eventuele betaling van een vergoeding voor vrijwilligerswerk en, in voorkomend geval, de aard van deze vergoeding en de gevallen waarin ze wordt betaald;
- e) de mogelijkheid dat hij kennis krijgt van geheimen waarop artikel 458 van het Strafwetboek van toepassing is.

De in het eerste lid bedoelde informatie kan verstrekt worden op welke wijze ook. De bewijslast berust bij de organisatie.

HOOFDSTUK IV. - Aansprakelijkheid van de vrijwilliger en de organisatie.

Art. 5. <W 2006-07-19/39, art. 5, 004 ; Inwerkingtreding : 01-01-2007> Behalve in geval van bedrog, zware fout of eerder gewoonlijk dan toevallig voorkomende lichte fout van de vrijwilliger, is deze, behalve als het om schade gaat die hij zichzelf toebrengt, niet burgerlijk aansprakelijk voor de schade die hij veroorzaakt bij het verrichten van vrijwilligerswerk, ingericht door een in artikel 3, 3° bedoelde feitelijke vereniging die één of meer personen tewerkstelt die verbonden zijn door een arbeidsovereenkomst voor werklieden of bedienden, door een in artikel 3, 3° bedoelde rechtspersoon, of door een feitelijke vereniging die op grond van haar specifieke verbondenheid hetzij met de voormelde feitelijke vereniging, hetzij met de voormelde rechtspersoon beschouwd kan worden als een afdeling daarvan. Voor deze schade zijn respectievelijk de feitelijke vereniging, de rechtspersoon of de organisatie waarvan de feitelijke vereniging een afdeling vormt, burgerlijk aansprakelijk.

Op straffe van nietigheid mag van de bij het eerste lid bepaalde aansprakelijkheid niet afgeweken worden in het nadeel van de vrijwilliger.

HOOFDSTUK V. - Verzekering vrijwilligerswerk.

Art. 6. § 1. (De organisaties die krachtens artikel 5 burgerlijk aansprakelijk zijn voor de schade die een vrijwilliger veroorzaakt, sluiten tot dekking van de risico's met betrekking tot vrijwilligerswerk een verzekeringscontract, dat ten minste de burgerlijke aansprakelijkheid van de organisatie dekt, met uitzondering van de contractuele aansprakelijkheid.) <W 2006-07-19/39, art. 6, 1°, 004 ; Inwerkingtreding : 01-01-2007>

§ 2. De Koning kan, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, voor de categorieën van vrijwilligers die Hij bepaalt, de dekking van het verzekeringscontract uitbreiden tot :

1° de lichamelijke schade die geleden is door vrijwilligers bij ongevallen tijdens de uitvoering van het vrijwilligerswerk (of tijdens de verplaatsingen die in het kader daarvan worden gedaan en tot de ziekten die zijn opgelopen als gevolg van het vrijwilligerswerk); <W 2005-12-27/31, art. 137, 002; Inwerkingtreding : 01-08-2006>

2° de rechtsbijstand voor de onder § 1, (...) en § 2, 1°, genoemde risico's. <W 2005-12-27/31,

art. 137, 002; Inwerkingtreding : 01-08-2006>

§ 3. De Koning stelt, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de minimumgarantievoorwaarden vast van de (verplichte) verzekeringsovereenkomsten tot dekking van het vrijwilligerswerk. <W 2006-07-19/39, art. 6, 3°, 004 ; Inwerkingtreding : 01-01-2007>

(§ 4. De gemeenten en provincies informeren de organisaties over de verzekeringsplicht. De Koning kan bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad nadere regels vaststellen ter uitvoering van deze paragraaf.) <W 2006-07-19/39, art. 6, 4°, 004 ; Inwerkingtreding : 01-01-2007>

(§ 5. Aan de organisaties wordt de mogelijkheid geboden zich, tegen betaling van een premie, aan te sluiten bij een collectieve polis die voldoet aan de in § 3 bedoelde voorwaarden.

De Koning bepaalt daartoe de voorwaarden en nadere regels bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad.) <W 2006-07-19/39, art. 6, 5°, 004 ; Inwerkingtreding : 01-01-2007>

Art. 7. In artikel 6 van het koninklijk besluit van 12 januari 1984 tot vaststelling van de minimumgarantievoorwaarden van de verzekeringsovereenkomsten tot dekking van de burgerrechtelijke aansprakelijkheid buiten overeenkomst met betrekking tot het privé-leven, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 24 december 1992, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

- 1) het 1° wordt aangevuld als volgt : “ deze uitsluiting is evenmin van toepassing op de door artikel 6, § 1, van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers verplicht gestelde verzekering voor burgerrechtelijke aansprakelijkheid ”;
- 2) het 4° wordt opgeheven.

Art. 8. Vrijwilligerswerk door (...) wordt geacht verricht te worden in het privé-leven zoals bedoeld in het koninklijk besluit van 12 januari 1984 tot vaststelling van de minimumgarantievoorwaarden van de verzekeringsovereenkomsten tot dekking van de burgerrechtelijke aansprakelijkheid buiten overeenkomst met betrekking tot het privé-leven. <W 2006-07-19/39, art. 7, 004 ; Inwerkingtreding : 01-08-2006>

Art. 8bis. <ingevoegd bij W 2006-07-19/39, art. 8; ED : 01-01-2007> In artikel 3, § 1, eerste lid, van de wet van 21 november 1989 betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen worden de woorden “ en van de werkgever van bovengenoemde personen, wanneer dezen van alle aansprakelijkheid zijn ontheven krachtens artikel 18 van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten, ” vervangen door de woorden “, van de werkgever van bovengenoemde personen, wanneer dezen van alle aansprakelijkheid zijn ontheven krachtens artikel 18 van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten en van de organisatie die bovengenoemde personen inzet als vrijwilligers, wanneer dezen van alle aansprakelijkheid zijn ontheven krachtens artikel 5 van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers.

HOOFDSTUK VI. - Arbeidsrecht.

Art. 9. § 1. (...) <W 2006-07-19/39, art. 9, 004 ; ED : 01-08-2006>

§ 2. Onder de voorwaarden die de Koning bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad bepaalt, zijn de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers en de uitvoeringsbesluiten ervan niet van toepassing op het

vrijwilligerswerk.

HOOFDSTUK VII. - Vergoedingen voor vrijwilligerswerk.

Art. 10. Het onbezoldigd karakter van het vrijwilligerswerk belet niet dat de door de vrijwilliger voor de organisatie gemaakte kosten door de organisatie worden vergoed. De realiteit en de omvang van deze kosten moeten niet bewezen worden, voor zover het totaal van de ontvangen vergoedingen niet meer bedraagt dan 24,79 euro per dag (...) en 991,57 euro per jaar. De in de vorige zin bedoelde bedragen zijn gekoppeld aan de spilindex 103,14 (basis 1996 = 100) en variëren zoals bepaald bij de wet van 2 augustus 1971 houdende inrichting van een stelsel waarbij de wedden, lonen, pensioenen, toelagen en tegemoetkomingen ten laste van de openbare schatkist, sommige sociale uitkeringen, de bezoldigingsgrenzen waarmee rekening dient gehouden bij de berekening van sommige bijdragen van de sociale zekerheid der arbeiders, alsmede de verplichtingen op sociaal gebied opgelegd aan de zelfstandigen, aan het indexcijfer van de consumptieprijzen worden gekoppeld. <W 2006-07-19/39, art. 10, 004 ; Inwerkingtreding : 01-08-2006>

Te rekenen van de inwerkingtreding van deze wet wordt de hoogte van de ontvangen vergoedingen na twee jaar onderworpen aan een evaluatie. Deze evaluatie wordt uitgevoerd volgens de nadere regels die de Koning, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, bepaalt, met dien verstande dat ze wordt uitgevoerd in samenwerking met de instellingen van sociale zekerheid en dat vooraf het advies van de Nationale Arbeidsraad en de Hoge Raad voor de Vrijwilligers wordt ingewonnen. Het evaluatieverslag wordt onmiddellijk meegedeeld aan de Kamer van volksvertegenwoordigers en aan de Senaat. (Bedraagt het totaal van de door de vrijwilliger van een of meerdere organisatie(s) ontvangen vergoedingen meer dan de in het eerste lid bedoelde bedragen, dan kunnen deze enkel als een terugbetaling van door de vrijwilliger voor de organisatie(s) gemaakte kosten worden beschouwd, indien de realiteit en het bedrag van deze kosten kunnen aangetoond worden aan de hand van bewijskrachtige documenten. Het bedrag van de kosten mag worden vastgesteld overeenkomstig het koninklijk besluit van 26 maart 1965 houdende de algemene regeling van de vergoedingen en toelagen van alle aard toegekend aan het personeel van de federale overheidsdiensten.) <W 2005-12-27/31, art. 138, 002; Inwerkingtreding : 01-08-2006>

Art. 11. Een activiteit kan niet als vrijwilligerswerk beschouwd worden indien één van de of alle in artikel 10 bedoelde grenzen overschreden worden en het in artikel 10, derde lid, bedoelde bewijs niet kan geleverd worden. De persoon die deze activiteit verricht kan in dat geval niet als vrijwilliger worden beschouwd.

Art. 12. De Koning kan, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, voor specifieke categorieën van vrijwilligers, onder de door Hem bepaalde voorwaarden, de in artikel 10 bedoelde bedragen verhogen.

HOOFDSTUK VIII. - Uitkeringsgerechtigde vrijwilligers.

Afdeling I. - Werklozen.

Art. 13. Een uitkeringsgerechtigde werkloze kan met behoud van uitkeringen vrijwilligerswerk uitoefenen, op voorwaarde dat hij dit vooraf en schriftelijk aangeeft bij het werkloosheidsbureau van de Rijksdienst voor arbeidsvoorziening.

De directeur van het werkloosheidsbureau kan de uitoefening van de activiteit met behoud van uitkeringen, verbieden, of slechts aanvaarden binnen bepaalde perken, indien hij aantoont :

- 1° dat deze activiteit niet de kenmerken vertoont van vrijwilligerswerk als bedoeld in deze wet;
- 2° dat de activiteit, gezien de aard, de omvang en de frequentie ervan of gezien het kader waarin zij wordt uitgeoefend, niet of niet langer de kenmerken vertoont van een activiteit die in het verenigingsleven gewoonlijk door vrijwilligers wordt verricht;
- 3° dat de beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt van de werkloze zou verminderen.

Indien binnen twee weken na de ontvangst van een volledige aangifte geen beslissing genomen is, wordt de uitoefening van de onbezoldigde activiteit met behoud van uitkeringen, geacht aanvaard te zijn. Een eventuele beslissing houdende een verbod of een beperking, genomen buiten deze termijn, heeft slechts gevolgen voor de toekomst, behalve indien de activiteit niet onbezoldigd was.

De Koning bepaalt :

- 1° de nadere regels voor de aangifteprocedure en voor de procedure die toepasselijk is indien de directeur de uitoefening van de activiteit met behoud van uitkeringen verbiedt;
- 2° onder welke voorwaarden de Rijksdienst voor arbeidsvoorziening vrijstelling van aangifte van bepaalde activiteiten kan verlenen, inzonderheid indien in het algemeen kan worden vastgesteld dat de betreffende activiteiten beantwoorden aan de definitie van vrijwilligerswerk;
- 3° onder welke voorwaarden de afwezigheid van een voorafgaande aangifte niet leidt tot het verlies van uitkeringen.

Afdeling II. - Bruggepensioneerden.

Art. 14. De in artikel 13 bedoelde regeling geldt eveneens voor de bruggepensioneerden en de halftijds bruggepensioneerden, behoudens de afwijkingen die door de Koning vastgesteld zijn op grond van hun specifiek statuut.

Afdeling III. - Arbeidsongeschikten.

Art. 15. In artikel 100, § 1, van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorgingen en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994, wordt tussen het eerste en het tweede lid het volgende lid ingevoegd :

“ Vrijwilligerswerk in de zin van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers wordt niet beschouwd als werkzaamheid, voor zover de adviserende geneesheer vaststelt dat deze activiteiten verenigbaar zijn met de algemene gezondheidstoestand van de betrokkene. ”

Afdeling IV. - Leefloon.

Art. 16. Onder de voorwaarden en volgens de nadere regels die de Koning bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad bepaalt, zijn het verrichten van vrijwilligerswerk en het ontvangen van een in artikel 10 bedoelde vergoeding, verenigbaar met het recht op het leefloon.

Afdeling V. - Tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden.

Art. 17. Onder de voorwaarden en volgens de nadere regels die de Koning bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad bepaalt, zijn het verrichten van vrijwilligerswerk en het ontvangen van een in artikel 10 bedoelde vergoeding, verenigbaar met het recht op de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden.

Afdeling VI. - Gewaarborgd inkomen voor bejaarden.

Art. 18. <W 2005-12-27/31, art. 139, 002; Inwerkingtreding : 01-08-2006> Artikel 4, § 2, van de wet van 1 april 1969 tot instelling van een gewaarborgd inkomen voor bejaarden, zoals gewijzigd bij het koninklijk besluit van 22 december 1969, bij de wet van 29 december 1990 en bij de wet van 20 juli 1991, wordt aangevuld als volgt:

“ 9° de vergoedingen die ontvangen zijn in het kader van het vrijwilligerswerk als bedoeld in artikel 10 van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van de vrijwilligers ”.

Afdeling VII. - Gezinsbijslagen.

Art. 19. In artikel 62 van de bij het koninklijk besluit van 19 december 1939 samengeordende wetten betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders, vervangen bij de wet van 29 april 1996, wordt een § 6 ingevoegd, luidende :

“ § 6. Voor de toepassing van deze wetten wordt vrijwilligerswerk in de zin van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers niet beschouwd als een winstgevende activiteit. De vergoedingen in de zin van artikel 10 van voormelde wet worden niet beschouwd als een inkomen, een winst, een brutoloon of een sociale uitkering, voorzover het vrijwilligerswerk zijn onbezoldigd karakter niet verliest overeenkomstig hetzelfde artikel van dezelfde wet. “.

Art. 20. In artikel 1 van de wet van 20 juli 1971 tot instelling van een gewaarborgde gezinsbijslag, zoals gewijzigd bij de wet van 8 augustus 1980, bij het koninklijk besluit nr. 242 van 31 december 1983 en bij de wetten van 20 juli 1991, 29 april 1996, 22 februari 1998, 25 januari 1999, 12 augustus 2000 en 24 december 2002, wordt, tussen het eerste en het tweede lid, het volgende lid ingevoegd :

“ Wanneer het kind een vergoeding geniet als bedoeld in de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers, is dit geen beletsel voor de toekenning van gezinsbijslag. “

Art. 21. Onder de voorwaarden en volgens de nadere regels die de Koning bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad bepaalt, zijn het verrichten van vrijwilligerswerk en het ontvangen van een in artikel 10 bedoelde vergoeding, verenigbaar met het recht op de gewaarborgde gezinsbijslag.

HOOFDSTUK IX. - Slotbepalingen.

Art. 22. § 1. De Koning kan, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, aan organisaties die zowel werken met vrijwilligers als met personen die geen vrijwilliger zijn, met betrekking tot de bepalingen van deze wet bijkomende voorwaarden opleggen.

In de in het vorige lid bedoelde gevallen kan de Koning, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, het werken met vrijwilligers zoals bedoeld in deze wet afhankelijk maken van een voorafgaande machtiging van de minister die bevoegd is voor Sociale zaken.

§ 2. De Koning bepaalt, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de wijze waarop nagegaan wordt of de activiteiten die door een vrijwilliger uitgeoefend worden, beantwoorden aan de bepalingen van deze wet en van de uitvoeringsbesluiten ervan.

§ 3. De Koning wijst de ambtenaren aan die ermee belast worden toe te zien op de naleving van de bepalingen van deze wet en van de uitvoeringsbesluiten ervan.

Art. 23. De Koning kan de bepalingen die door artikel 7 worden gewijzigd, opnieuw wijzigen, opheffen of aanvullen.

Art. 24. <W 2006-03-07/37, art. 2, 003; Inwerkingtreding : 01-02-2006> Deze wet treedt in werking op 1 augustus 2006 (, met uitzondering van de artikelen 5, 6 en 8bis, die in werking treden op 1 januari 2007). <W 2006-07-19/39, art. 11, 004 ; Inwerkingtreding : 01-08-2006>

Kondigen deze wet af, bevelen dat zij met 's Lands zegel zal worden bekleed en door het Belgisch Staatsblad zal worden bekendgemaakt.

Gegeven te Brussel, 3 juli 2005.

ALBERT

Van Koningswege :

De Minister van Sociale Zaken, en Volksgezondheid,

R. DEMOTTE

De Minister van Werk,

Mevr F. VANDEN BOSSCHE

Met 's Lands zegel gezegeld :

De Minister van Justitie,

Mevr. L. ONKELINX.

10. Koninklijk besluit van 28 juli 2006 tot wijziging van de artikelen 45, 46 en 48 van het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering en tot invoering van een artikel 45bis in hetzelfde koninklijk besluit (1)

FEDERALE OVERHEIDSDIENST WERKGELEGENHEID, ARBEID EN SOCIAAL OVERLEG

28 JULI 2006. - Koninklijk besluit tot wijziging van de artikelen 45, 46 en 48 van het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering en tot invoering van een artikel 45bis in hetzelfde koninklijk besluit (1)

ALBERT II, Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, Onze Groet.

Gelet op de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders, inzonderheid op artikel 7, § 1, derde lid, i, vervangen bij de wet van 14 februari 1961;

Gelet op de wet van 14 februari 1961 voor economische expansie, sociale vooruitgang en financieel herstel, inzonderheid op artikel 22, vervangen bij de wet van 22 december 1989 en gewijzigd bij de wet van 24 december 2002;

Gelet op de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers, inzonderheid op de artikelen 13 en 22, § 3;

Gelet op het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering, inzonderheid op de artikelen 45, gewijzigd bij de koninklijke besluiten van 31 december 1992, 29 januari 1993, 26 maart 1996, 13 december 1996, 10 juli 1998, 9 maart 1999, 25 maart 1999, 3 mei 1999, 23 november 2000 en 13 maart 2006, 46, gewijzigd bij de koninklijke besluiten van 10 juni 2001 en 21 maart 2003 en 48, vervangen bij het koninklijk besluit van 23 november 2000;

Gelet op het advies van het beheerscomité van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening, gegeven op 17 november 2005;

Gelet op het advies van de Inspecteur van Financiën, gegeven op 18 januari 2006;

Gelet op de akkoordbevinding van Onze Minister van Begroting van 10 mei 2006;

Gelet op advies 40.712/1 van de Raad van State, gegeven op 6 juli 2006, met toepassing van artikel 84, § 1, eerste lid, 1°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State;

Op de voordracht van Onze Minister van Werk,

Hebben Wij besloten en besluiten Wij :

Artikel 1. Artikel 45 van het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering, gewijzigd bij de koninklijke besluiten van 31 december 1992, 29 januari 1993, 26 maart 1996, 10 juli 1998, 25 maart 1999 en 23 november 2000, wordt vervangen door de volgende bepalingen :

« Art. 45. Wordt voor de toepassing van artikel 44 als arbeid beschouwd :

1° de activiteit verricht voor zichzelf die ingeschakeld kan worden in het economische ruilverkeer van goederen en diensten en die niet beperkt is tot het gewone beheer van het eigen bezit;

2° de activiteit verricht voor een derde, waarvoor de werknemer enig loon of materieel voordeel ontvangt dat tot zijn levensonderhoud of dat van zijn gezin kan bijdragen.

Tot bewijs van het tegendeel wordt elke activiteit verricht voor een derde geacht een loon of een materieel voordeel op te leveren.

De Minister bepaalt na advies van het beheerscomité :

1° de voorwaarden en de modaliteiten die dienen vervuld te worden, zowel door de werkloze als door de begunstigde privé-persoon, opdat een vrijwillige en gratis activiteit voor een privé-persoon zou kunnen uitgeoefend worden met behoud van het recht op uitkeringen;

2° de gevallen waarin een vergoeding of een materieel voordeel dat aan een werkloze wordt toegekend in het kader van activiteiten die de werkloze verricht ten bate van een privé persoon of van sportieve activiteiten als amateuristische sportbeoefenaar, voor de toepassing van het eerste lid, 2° en van artikel 46 buiten beschouwing worden gelaten.

Wordt inzonderheid, voor de toepassing van artikel 44, niet als arbeid beschouwd :

1° de niet bezoldigde activiteit in het kader van een artistieke vorming;

2° de artistieke activiteit die als hobby wordt verricht;

3° de aanwezigheid van de kunstenaar bij een publieke tentoonstelling van zijn artistieke creaties, niet bedoeld in artikel 74bis, § 2, derde lid;

4° de voogdij over niet-begeleide minderjarige vreemdelingen zoals bedoeld in het koninklijk besluit van 22 december 2003 tot uitvoering van Titel XIII, Hoofdstuk 6 « Voogdij over niet-begeleide minderjarige vreemdelingen » van de programmawet van 24 december 2002, voor zover de voogdij beperkt blijft tot het equivalent van twee voltijdse voogdijschappen;

5° de vrijetijdsbesteding, indien de volgende voorwaarden gelijktijdig vervuld worden :

a) de activiteit kan gezien zijn aard en omvang niet ingeschakeld worden in het economische ruilverkeer van goederen en diensten;

b) de werkloze bewijst dat de activiteit geen commercieel karakter heeft;

6° de activiteiten als vrijwillige brandweerman of als vrijwilliger bij de civiele bescherming indien zij, overeenkomstig een door de Minister vastgestelde lijst, beschouwd worden als activiteiten waaraan levensgevaar verbonden is of indien geen enkel voordeel toegekend wordt.

In afwijking van het eerste lid, 1°, mag de werkloze die zich voorbereidt op de vestiging als zelfstandige of op een oprichting van een onderneming en die terzake een voorafgaandelijke verklaring aflegt bij het bevoegde werkloosheidsbureau met behoud van uitkeringen de volgende activiteiten verrichten :

1° studies betreffende de haalbaarheid van het vooropgestelde project;

2° het inrichten van lokalen en het aanleggen van het materiaal;

3° het leggen van contacten nodig voor de inwerkingstelling van het project.

De afwijking voorzien in het voorgaande lid geldt slechts gedurende ten hoogste zes maanden en kan slechts eenmaal verleend worden.

Een activiteit wordt voor de toepassing van het eerste lid, 1°, slechts beschouwd als een activiteit die beperkt is tot het gewone beheer van het eigen bezit indien gelijktijdig voldaan is aan de volgende voorwaarden :

1° de activiteit is niet daadwerkelijk ingeschakeld in het economisch ruilverkeer van goederen en diensten en wordt niet uitgeoefend met het oog op het verkrijgen van een opbrengst;

2° door de activiteit wordt de waarde van het bezit in stand gehouden of slechts in beperkte mate verhoogd;

3° de activiteit brengt door haar omvang het zoeken naar en het uitoefenen van een dienstbetrekking niet in het gedrang. » .

Art. 2. In hetzelfde besluit wordt een artikel 45bis ingevoegd, luidend als volgt :

« Art. 45bis. § 1. Een uitkeringsgerechtigde werkloze kan, in afwijking van de artikelen 44, 45 en 46 met behoud van uitkeringen vrijwilligerswerk in de zin van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers uitoefenen, op voorwaarde dat hij dit voorafgaandelijk schriftelijk aangeeft bij het werkloosheidsbureau.

De voorafgaandelijke aangifte vermeldt de identiteit van de werkloze en van de organisatie, de aard, de duur, de frequentie en de plaats van het werk en de toegekende materiële of financiële voordelen. Zij wordt door beide partijen ondertekend.

Deze voorafgaandelijke aangifte kan terzijde geschoven worden wanneer zij door ernstige, nauwkeurige en overeenstemmende vermoedens wordt tegengesproken.

§ 2. De directeur kan de uitoefening van de activiteit verbieden of slechts aanvaarden binnen bepaalde perken indien hij vaststelt dat één of meer van de volgende punten vervuld is :

1° de activiteit niet of niet langer de kenmerken vertoont van vrijwilligerswerk als bedoeld in de voormelde wet;

2° de activiteit gezien haar aard, omvang en frequentie of gezien het kader waarin zij wordt uitgeoefend, niet of niet langer de kenmerken vertoont van een activiteit die in het verenigingsleven gewoonlijk door vrijwilligers wordt verricht;

3° de toegekende materiële of financiële voordelen, overeenkomstig de voormelde wet van 3 juli 2005, of van de fiscale wetgeving, niet geneutraliseerd kunnen worden;

4° de beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt van de werkloze beduidend zou verminderen, behalve indien de werkloze vrijgesteld is van de verplichting beschikbaar te zijn voor de arbeidsmarkt.⁵

Het akkoord van de directeur geldt voor onbepaalde duur, behalve indien :

1° de activiteit volgens de aangifte slechts uitgeoefend wordt gedurende een bepaalde duur, in welk geval het akkoord voor een bepaalde duur geldt;

2° de directeur het noodzakelijk acht na verloop van 12 maanden in functie van de criteria opgenomen in het eerste lid opnieuw na te gaan of de activiteit nog als vrijwilligerswerk kan beschouwd worden, in welk geval de aangifte geldt voor een periode van twaalf maanden. In geval van verdere uitoefening van het vrijwilligerswerk na deze twaalf maanden moet de werkloze een nieuwe aangifte indienen overeenkomstig § 1.

Bij gebrek aan beslissing binnen een termijn van 12 werkdagen na de ontvangst van een volledige aangifte, wordt de uitoefening van de onbezoldigde activiteit met behoud van uitkeringen, geacht aanvaard te zijn.

Een eventuele beslissing houdende een verbod of een beperking, heeft slechts gevolgen voor de toekomst, behalve indien de activiteit niet onbezoldigd was.

De directeur maakt een kopie van zijn beslissing over aan de werkloze en aan de organisatie bedoeld in § 1, tweede lid.

§ 3. Indien de Rijksdienst op eigen initiatief of op vraag van een belanghebbende, op algemene wijze vaststelt dat de betreffende activiteiten beantwoorden aan de definitie van vrijwilligerswerk, dat de uitoefening van de activiteit de beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt niet in de weg staat en dat de toegekende materiële of financiële voordelen geen beletsel vormen voor de toekenning van werkloosheidsuitkeringen, dan kan hij op algemene voorafgaandelijke wijze de uitoefening van het vrijwilligerswerk toelaten en vrijstelling van aangifte van de betreffende activiteiten overeenkomstig § 1 verlenen. »

Art. 3. Artikel 46 van hetzelfde besluit, gewijzigd bij de koninklijke besluiten van 13 december 1996, 9 maart 1999, 3

mei 1999, 10 juni 2001, 21 maart 2003 en 13 maart 2006, wordt vervangen door de volgende bepalingen :

« Art. 46. § 1. Wordt voor de toepassing van artikel 44 inzonderheid als loon beschouwd :

1° het loon gewaarborgd door de wetgeving met betrekking tot de arbeidsovereenkomsten, door een collectieve arbeidsovereenkomst die de onderneming bindt en door de wetgeving betreffende de bezoldiging door een openbare overheid;

2° het loon voor feestdagen, vervangingsdagen van een feestdag en feestdagen of vervangingsdagen tijdens een periode van tijdelijke werkloosheid;

3° het vakantiegeld;

4° de bezoldiging voor een schoolvakantieperiode, ontvangen door de leerkracht, tewerkgesteld in een onderwijsinstelling, opgericht of gesubsidieerd door een Gemeenschap;

5° de vergoeding waarop de werknemer aanspraak kan maken uit hoofde van de beëindiging van de arbeidsovereenkomst, met uitzondering van de vergoeding wegens morele schade en de vergoeding die toegekend wordt ter aanvulling van de werkloosheidsuitkering;

6° het voordeel dat wordt toegekend aan de werknemer in het kader van een opleiding, studies of een leertijd.

De Minister kan na advies van het beheerscomité bepalen :

1° het tijdstip waarop de werkloze de dagen gedekt door vakantiegeld of door de bezoldiging bedoeld in het eerste lid, 3° en 4° moet uitputten alsmede de wijze waarop het aantal dagen dat door deze bezoldiging gedekt is wordt berekend;

2° in welke gevallen en onder welke voorwaarden het voordeel bedoeld in het eerste lid, 6°, niet als loon wordt beschouwd.

Voor de toepassing van het eerste lid, 5°, wordt beschouwd als een vergoeding voor morele schade, de vergoeding toegekend ter compensatie van de extra-patrimoniale schade die het gevolg is van een foutief gedrag in hoofde van de gewezen werkgever, en die dus niet in de plaats kan treden van de voordelen toegekend in het kader van een normale ontslagregeling.

Voor de toepassing van het eerste lid, 5°, wordt beschouwd als een vergoeding die toegekend wordt ter aanvulling van de werkloosheidsuitkering, de vergoeding of het gedeelte van de vergoeding, toegekend ingevolge de uitdiensttreding van een onvrijwillig werkloze, indien de navermelde voorwaarden vervuld zijn :

- de vergoeding werd door de partijen niet als opzeggingsvergoeding aangemerkt;

- de vergoeding of het gedeelte van de vergoeding kan niet in de plaats treden van de voordelen toegekend in het kader van een normale ontslagregeling, aangezien deze laatste voordelen daadwerkelijk werden toegekend.

§ 2. Voor de toepassing van artikel 44 wordt de werknemer geacht een loon te hebben ontvangen voor de dagen inhaalrust.

De mobiliteitsvergoeding die toegekend wordt aan de werkmans die ressorteert onder het paritair comité van het bouwbedrijf, wordt niet als loon beschouwd, indien zij betrekking heeft op een dag waarvoor de werkmans die het werk niet kan aanvangen, krachtens de uitvoeringsbesluiten van artikel 27, tweede lid, van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten, geen recht heeft op loon.

§ 3. Worden voor de toepassing van artikel 44 niet beschouwd als loon, de inkomsten voortvloeiend uit :

1° een mandaat van gemeenteraadslid of een mandaat van provincieraadslid;

2° een mandaat van lid van een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn;

3° een functie van rechter in sociale zaken;

4° het voordeel dat wordt toegekend door het Participatiefonds aan de werkloze die geniet van het voordeel bedoeld in artikel 36sexies of in artikel 45, vijfde lid;

5° de voogdij over niet-begeleide minderjarige vreemdelingen zoals bedoeld in het koninklijk besluit van 22 december 2003 tot uitvoering van Titel XIII, Hoofdstuk 6 « Voogdij over niet-begeleide minderjarige vreemdelingen » van de programmawet van 24 december 2002, voor zover de voogdij beperkt blijft tot het equivalent van twee voltijdse voogdijschappen. »

Art. 4. Artikel 48 van hetzelfde besluit, vervangen bij het koninklijk besluit van 23 november 2000, wordt vervangen door de volgende bepalingen :

« Art. 48. § 1. De werkloze die op bijkomstige wijze een activiteit uitoefent in de zin van artikel 45, niet bedoeld in artikel 74bis, kan mits toepassing van artikel 130, uitkeringen genieten op voorwaarde dat :

1° hij daarvan aangifte doet bij zijn uitkeringsaanvraag;

2° hij deze activiteit reeds uitoefende terwijl hij tewerkgesteld was als werknemer, en dit ten minste gedurende de drie maanden voorafgaand aan de uitkeringsaanvraag; deze periode wordt verlengd met de periodes van tijdelijke werkloosheid in het hoofdberoep en met de periodes van werkverhindering ingevolge overmacht;

3° hij deze activiteit voornamelijk verricht tussen 18 u en 7 uur. Deze beperking geldt niet voor de zaterdagen en de zondagen, en voor de tijdelijk werkloze, evenmin voor de dagen waarop hij in zijn hoofdberoep gewoonlijk inactief is;

4° het geen activiteit betreft :

a) in een beroep dat alleen na 18 uur wordt uitgeoefend;

b) in een beroep dat valt onder het hotelbedrijf, met inbegrip van de restaurants en de drankgelegenheden, of onder de vermaakondernemingen, of het geen activiteit betreft als leuder, reiziger, verzekeringsagent of -makelaar, tenzij de activiteit van gering belang is;

c) die, krachtens de wet van 6 april 1960 betreffende de uitvoering van bouwwerken, niet verricht mag worden. De werknemer wordt vrijgesteld van de in het eerste lid, 2°, vermelde voorwaarde indien hij, ten aanzien van dezelfde activiteit, reeds voldeed aan deze voorwaarde :

1° ter gelegenheid van een vorige uitkeringsaanvraag;

2° of, in de periode die de vestiging als zelfstandige in hoofdberoep voorafging, indien de werknemer een uitkeringsaanvraag indient bij de stopzetting van dit hoofdberoep.

Voor de volledig werkloze wordt bovendien geen uitkering verleend voor elke zaterdag waarop hij zijn activiteit uitoefent en wordt een uitkering in mindering gebracht voor elke zondag waarop hij zijn activiteit uitoefent.

Voor de tijdelijk werkloze wordt bovendien één uitkering in mindering gebracht voor elke zondag en voor elke gewone dag waarop hij gewoonlijk geen activiteit uitoefent in zijn hoofdberoep, tijdens dewelke hij zijn activiteit uitoefent.

De werkloze wordt vrijgesteld van de in het eerste lid, 3° bedoelde voorwaarde, indien de activiteit die hij uitoefent bestaat uit de voogdij over niet-begeleide minderjarige vreemdelingen zoals bedoeld in het koninklijk besluit van 22 december 2003 tot uitvoering van Titel XIII, Hoofdstuk 6 « Voogdij over niet-begeleide minderjarige vreemdelingen » van de programmawet van 24 december 2002 ». Wordt de betreffende activiteit uitgeoefend op een zaterdag, een zondag of een gewone inactiviteitsdag, dan wordt geen toepassing gemaakt van het derde en het vierde lid. De werkloze mag de betreffende activiteit evenwel niet uitbreiden, behalve indien hij vrijgesteld is van de vereiste van § 1, eerste lid, 2°.

§ 2. De verklaringen die de werkloze aflegt betreffende zijn activiteit, worden terzijde geschoven wanneer zij door ernstige, nauwkeurige en overeenstemmende vermoedens worden tegengesproken.

§ 3. Het recht op uitkeringen wordt ontzegd, zelfs voor de dagen waarop de werkloze geen activiteit verricht, indien de activiteit ingevolge het aantal arbeidsuren of het bedrag van de inkomsten, niet of niet langer het karakter heeft van een bijkomstige activiteit.

De beslissing bedoeld in het eerste lid gaat in :

1° vanaf de dag waarop de activiteit niet langer het karakter heeft van een bijkomstige activiteit, indien er nog geen geldige uitkeringskaart bestond die het recht op uitkeringen verleent voor de periode ingaand vanaf de aangifte of in geval van ontbreken van aangifte of onjuiste of onvolledige aangifte;

2° vanaf de maandag volgend op de afgifte ter post van de brief waarbij de beslissing ter kennis wordt gebracht van de werkloze, in de andere gevallen.

Deze paragraaf is van toepassing zelfs indien de activiteit wordt uitgeoefend buiten de voorwaarden van § 1. »

Art. 5. De ambtenaren van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening, aangesteld overeenkomstig artikel 22 van de wet van 14 februari 1961 voor economische expansie, sociale vooruitgang en financieel herstel, worden belast met het toezicht op de naleving van de bepalingen van Hoofdstuk VIII, Afdeling I en II van de voormelde wet van 3 juli 2005.

Art. 6. Dit besluit treedt in werking op 1 augustus 2006.

Art. 7. Onze Minister van Werk is belast met de uitvoering van dit besluit.

Gegeven te Vulcano, 28 juli 2006.

ALBERT

Van Koningswege :

De Minister van Werk,

P. VANVELTHOVEN

Nota's

(1) Verwijzingen naar het Belgisch Staatsblad :

Besluitwet van 28 december 1944, Belgisch Staatsblad van 30 december 1944;

Wet van 14 februari 1961, Belgisch Staatsblad van 15 februari 1961;

Wet van 24 december 2002, Belgisch Staatsblad van 31 december 2002;

Wet van 3 juli 2005, Belgisch Staatsblad van 29 augustus 2005;

Koninklijk besluit van 25 november 1991, Belgisch Staatsblad van 31 december 1991;

Koninklijk besluit van 31 december 1992, Belgisch Staatsblad van 26 januari 1993;

Koninklijk besluit van 29 januari 1993, Belgisch Staatsblad van 13 februari 1993;

Koninklijk besluit van 26 maart 1996, Belgisch Staatsblad van 6 april 1996;

Koninklijk besluit van 13 december 1996, Belgisch Staatsblad van 31 december 1996;

Koninklijk besluit van 9 maart 1999, Belgisch Staatsblad van 19 maart 1999;

Koninklijk besluit van 10 juli 1998, Belgisch Staatsblad van 24 juli 1998;

Koninklijk besluit van 25 maart 1999, Belgisch Staatsblad van 3 april 1999;

Koninklijk besluit van 3 mei 1999, Belgisch Staatsblad van 23 juni 1999;

Koninklijk besluit van 23 november 2000, Belgisch Staatsblad van 30 november 2000;

Koninklijk besluit van 10 juni 2001, Belgisch Staatsblad van 31 juli 2001;

Koninklijk besluit van 21 maart 2003, Belgisch Staatsblad van 4 april 2003;

Koninklijk besluit van 13 maart 2006, Belgisch Staatsblad van 31 maart 2006.

11. Ministerieel besluit van 31 juli 2006 tot wijziging van artikel 18 van het ministerieel besluit van 26 november 1991 houdende de toepassingsregelen van de werkloosheidsreglementering

De Minister van Werk,

Gelet op de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders, inzonderheid op artikel 7, § 1, derde lid, i, vervangen bij de wet van 14 februari 1961;

Gelet op het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering, inzonderheid op artikel 45, gewijzigd bij de koninklijke besluiten van 31 december 1992, 29 januari 1993, 26 maart 1996, 10 juli 1998, 25 maart 1999, 23 november 2000 en 28 juli 2006;

Gelet op het ministerieel besluit van 26 november 1991 houdende de toepassingsregelen van de werkloosheidsreglementering, inzonderheid op artikel 18, vervangen bij het ministerieel besluit van 27 april 1994 en gewijzigd bij het ministerieel besluit van 26 maart 1999;

Gelet op het advies van het beheerscomité van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening, gegeven op 17 november 2005;

Gelet op het advies van de Inspecteur van Financiën, gegeven op 18 januari 2006;

Gelet op de akkoordbevinding van de Minister van Begroting van 10 mei 2006;

Gelet op advies 40.713/1 van de Raad van State, gegeven op 6 juli 2006, met toepassing van artikel 84, § 1, eerste lid, 1°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State;

Besluit :

Artikel 1. Artikel 18 van het ministerieel besluit van 26 november 1991 houdende de toepassingsregelen van de werkloosheidsreglementering, vervangen bij het ministerieel besluit van 27 april 1994 en gewijzigd bij het ministerieel besluit van 26 maart 1999, wordt vervangen door de volgende bepalingen :

« Art. 18. § 1. Een werkloze kan, mits akkoord van de directeur, een vrijwillige en gratis activiteit voor een privé-persoon uitoefenen, indien deze activiteit niet plaats vindt in de professionele sfeer en de activiteit het voorwerp uitgemaakt heeft van een voorafgaandelijke aangifte bij het werkloosheidsbureau.

De voorafgaandelijke aangifte bedoeld in het vorig lid moet schriftelijk worden gedaan en de identiteit van de partijen, de aard, de duur, de frequentie en de plaats van het werk vermelden en door beide partijen ondertekend worden.

Deze voorafgaandelijke aangifte kan terzijde geschoven worden wanneer zij door ernstige, nauwkeurige en overeenstemmende vermoedens wordt tegengesproken.

§ 2. Het akkoord van de directeur geldt voor onbepaalde duur, behalve indien :

1° de activiteit volgens de aangifte slechts uitgeoefend wordt gedurende een bepaalde duur, in welk geval het akkoord voor een bepaalde duur geldt;

2° de directeur het noodzakelijk acht na verloop van 12 maanden in functie van de criteria opgenomen in § 3, opnieuw na te gaan of de activiteit nog als vrijwilligerswerk kan beschouwd worden, in welk geval de aangifte geldt voor een periode van twaalf maanden. In geval van verdere uitoefening van het vrijwilligerswerk na deze twaalf maanden moet de werkloze een nieuwe aangifte indienen overeenkomstig § 1.

Bij gebrek aan beslissing binnen een termijn van 12 werkdagen na de ontvangst van een volledige aangifte, wordt de uitoefening van de onbezoldigde activiteit met behoud van uitkeringen, geacht aanvaard te zijn.

Een eventuele beslissing houdende een verbod of een beperking, heeft slechts gevolgen voor de toekomst, behalve indien de activiteit niet onbezoldigd was.

§ 3. De directeur kan zijn akkoord weigeren, inzonderheid wanneer de tewerkstelling of haar verlenging tot gevolg zou hebben dat de beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt van de werkloze beduidend zou verminderen of wanneer de activiteit gezien haar aard, omvang en frequentie of gezien het kader waarin zij wordt uitgeoefend, niet of niet langer de kenmerken vertoont van een activiteit die gewoonlijk door vrijwilligers wordt verricht.

§ 4. Een vergoeding of een materieel voordeel, toegekend aan een werkloze, wordt voor de toepassing van artikel 45, eerste lid, 2°, en van artikel 46 van het koninklijk besluit buiten beschouwing gelaten indien de navermelde voorwaarden gelijktijdig vervuld zijn :

1° het voordeel wordt toegekend in het kader van activiteiten die de werkloze verricht ten bate van een privé-persoon of sportieve activiteiten als amateuristische sportbeoefenaar;

2° het voordeel dekt de kosten die door de werkloze in het kader van de voormelde activiteit werden gemaakt of het voordeel wordt door de fiscale wetgeving beschouwd als een niet belastbaar voordeel;

3° er werd voldaan aan de vereisten van §§ 1 tot 3 of de Rijksdienst heeft op eigen initiatief of op vraag

van een belanghebbende overheid of vereniging, voorafgaandelijk op algemene wijze vastgesteld dat de betreffende activiteiten beantwoorden aan de omschrijving van punt 1° en dat de voordelen die worden toegekend in het kader van de betreffende activiteit voldoen aan de vereisten van punt 2°.

In de situatie bedoeld in het eerste lid, 3°, kan de Rijksdienst zijn algemene toelating afhankelijk stellen van de naleving van bepaalde voorwaarden; daarbij kan beslist worden dat bepalingen van § 1 inzake de aangifte en van de §§ 2 en 3 inzake het akkoord van de directeur, verder toepasselijk blijven. »

Art. 2. Dit besluit treedt in werking op 1 augustus 2006.

Brussel, 31 juli 2006.

P. VANVELTHOVEN

Nota's

(1) Verwijzingen naar het Belgisch Staatsblad :

Besluitwet van 28 december 1944, Belgisch Staatsblad van 30 december 1944.

Wet van 14 februari 1961, Belgisch Staatsblad van 15 februari 1961;

Koninklijk besluit van 25 november 1991, Belgisch Staatsblad van 31 december 1991;

Koninklijk besluit van 31 december 1992, Belgisch Staatsblad van 26 januari 1993;

Koninklijk besluit van 29 januari 1993, Belgisch Staatsblad van 13 februari 1993;

Koninklijk besluit van 26 maart 1996, Belgisch Staatsblad van 6 april 1996;

Koninklijk besluit van 10 juli 1998, Belgisch Staatsblad van 24 juli 1998;

Koninklijk besluit van 25 maart 1999, Belgisch Staatsblad van 3 april 1999;

Koninklijk besluit van 23 november 2000, Belgisch Staatsblad van 30 november 2000;

Koninklijk besluit van 28 juli 2006, Belgisch Staatsblad van 28 juli 2006;

Ministerieel besluit van 26 november 1991, Belgisch Staatsblad van 25 januari 1992;

Ministerieel besluit van 26 maart 1999, Belgisch Staatsblad van 3 april 1999.

Publicatie: 2006-08-24

12. Koninklijk besluit van 5 augustus 2006 tot wijziging van het koninklijk besluit van 23 mei 2001 tot instelling van een algemeen reglement betreffende de inkomensgarantie voor ouderen

FEDERALE OVERHEIDSDIENST SOCIALE ZEKERHEID

5 AUGUSTUS 2006. - Koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 23 mei 2001 tot instelling van een algemeen reglement betreffende de inkomensgarantie voor ouderen

ALBERT II, Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, Onze Groet.

Gelet op de wet van 22 maart 2001 tot instelling van een inkomensgarantie voor ouderen, inzonderheid op artikel 7, § 1, vierde lid;

Gelet op het koninklijk besluit van 23 mei 2001 tot instelling van een algemeen reglement betreffende de inkomensgarantie voor ouderen, inzonderheid op artikel 19, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 11 juli 2002;

Gelet op het advies van het Beheerscomité van de Rijksdienst voor pensioenen, gegeven op 28 november 2005;

Gelet op het advies van de Inspecteur van Financiën, gegeven op 1 februari 2006;

Gelet op de akkoordbevinding van Onze Minister van Begroting, gegeven op 23 maart 2006;

Gelet op het advies 40.685/1 van de Raad van State, gegeven op 29 juni 2006, met toepassing van artikel 84, § 1, eerste lid, 1°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State;

Op de voordracht van Onze Minister van Pensioenen,

Hebben Wij besloten en besluiten Wij :

Artikel 1. Artikel 19 van het koninklijk besluit van 23 mei 2001 tot instelling van een algemeen reglement betreffende de inkomensgarantie voor ouderen, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 11 juli 2002; wordt aangevuld als volgt :

« 9° de vergoedingen die ontvangen zijn in het kader van het vrijwilligerswerk, voorzover ze de in hoofdstuk VII van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers bedoelde bedragen niet overschrijden. ».

Art. 2. Dit besluit heeft uitwerking met ingang van 1 februari 2006.

Art. 3. Onze Minister van Pensioenen is belast met de uitvoering van dit besluit.

Gegeven te Brussel, 5 augustus 2006.

ALBERT

Van Koningswege :

De Minister van Pensioenen,

B. TOBBACK

13. Koninklijk besluit van 19 december 2006 tot vaststelling van de minimumgarantievoorwaarden van de verzekeringsovereenkomsten tot dekking van de burgerrechtelijke aansprakelijkheid buiten overeenkomst van de organisaties die werken met vrijwilligers

FEDERALE OVERHEIDSDIENST ECONOMIE, K.M.O., MIDDENSTAND EN ENERGIE

19 DECEMBER 2006. - Koninklijk besluit tot vaststelling van de minimumgarantievoorwaarden van de verzekeringsovereenkomsten tot dekking van de burgerrechtelijke aansprakelijkheid buiten overeenkomst van de organisaties die werken met vrijwilligers

ALBERT II, Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, Onze Groet.

Gelet op de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers, gewijzigd bij de wetten van 27 december 2005 en 19 juli 2006, inzonderheid op artikel 6, § 3;

Gelet op het overleg in de Ministerraad van 1 december 2006;

Gelet op de hoogdringendheid gemotiveerd door het feit dat de verzwaarde aansprakelijkheid voor de organisaties in werking treedt op 1 januari 2007; dat bijgevolg het reglementair kader dat de verzekering van deze aansprakelijkheid regelt eveneens imperatief op deze datum moet vastgesteld zijn; dat dit zich om redenen van rechtszekerheid opdringt, zoniet zouden organisaties intussen verzekerd kunnen worden tegen voorwaarden die minder ver reiken dan wenselijk is en derhalve een nieuwe polis moeten aangaan of hun bestaande polis doen aanpassen op het ogenblik dat onderhavig Koninklijk Besluit later uitgevaardigd wordt; dat dit niet enkel misleidend maar vooral bijzonder nadelig zou zijn voor de organisaties en hun vrijwilligers waarvan de becherming beoogd wordt; dat, ten slotte, over de inhoud van de minimumdekkingsvoorwaarden naar de organisaties van vrijwilligers toe gecommuniceerd moet worden vóór hun verzwaarde aansprakelijkheid effectief wordt op 1 januari 2007;

Gelet op het advies nr. 41.827/1 van de Raad van State, gegeven op 7 december 2006, met toepassing van artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State;

Op de voordracht van Onze Minister van Economie, Onze Minister van Sociale Zaken en Onze in Raad vergaderde Ministers;

Hebben Wij besloten en besluiten Wij :

Artikel 1. Voor de toepassing van dit besluit wordt verstaan onder « burgerrechtelijke aansprakelijkheid buiten overeenkomst », de aansprakelijkheid bedoeld in artikel 5 van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers.

De verzekeringsovereenkomst gesloten in het kader van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers geeft aan de verzekerden ten minste een dekking overeenkomstig de minimumgarantievoorwaarden bij dit besluit vastgelegd.

Art. 2. Het bedrag van de dekking wordt vastgesteld overeenkomstig de bepalingen van artikel 5, eerste en derde lid, van het koninklijk besluit van 12 januari 1984 tot vaststelling van de minimumgarantievoorwaarden van de verzekeringsovereenkomsten tot dekking van de burgerrechtelijke aansprakelijkheid buiten overeenkomst met betrekking tot het privé-leven.

De partijen kunnen een vrijstelling bedingen.

Art. 3. De partijen mogen het in artikel 2 bedoeld bedrag toepasselijk verklaren per verzekeringsjaar en niet per schadegeval voor de schade voortvloeiend uit de beschadiging en de vernietiging van informatiedragers van elektronische apparatuur met inbegrip van de opgeslagen informatie en de onstoffelijke schade die hieruit voortvloeit, indien deze beschadiging of vernietiging rechtstreeks of onrechtstreeks veroorzaakt wordt of het gevolg is van het elektronisch verkeer van gegevens van datatransmissiesystemen zoals internet, intranet, extranet of andere gelijkaardige systemen, de verspreiding van een virus of de inbraak in deze systemen.

Art. 4. De dekking strekt zich uit tot alle landen van geografisch Europa en die welke aan de Middellandse zee grenzen. Deze landen moeten met naam in de verzekeringsovereenkomst opgesomd worden.

Art. 5. Onverminderd de bepalingen van de wet van 25 juni 1992 betreffende de landverzekeringsovereenkomst, mogen van de dekking worden uitgesloten :

1. de schade veroorzaakt aan de organisatie;
2. de schade die rechtstreeks of onrechtstreeks het gevolg is van een wijziging van de atoomkern, van de radioactiviteit of van de voortbrenging van ioniserende stralingen;
3. schade veroorzaakt door personen- of goederenliften;
4. de stoffelijke schade veroorzaakt door vuur, door een brand, door een ontploffing of door rook ingevolge vuur of een brand die ontstaat of meegedeeld wordt door het gebouw waarvan de verzekerde eigenaar of huurder is, met uitzondering evenwel van schade veroorzaakt in hotels of gelijkaardige logementhuizen door de verzekerden betrokken tijdens een tijdelijk of toevallig verblijf;

5. schade veroorzaakt door gebouwen ter gelegenheid van de opbouw, wederopbouw of de aanpassingswerken eraan;
6. stoffelijke schade veroorzaakt door grondverschuivingen;
7. schade veroorzaakt door het gebruik van zeilboten van meer dan 200 kg of motorboten die aan de verzekerde toebehoren of door hem gehuurd worden;
8. schade veroorzaakt door het gebruik van luchtvaartuigen die aan de verzekerde toebehoren of door hem in huur genomen worden;
9. schade veroorzaakt door het beoefenen van de jacht alsmede de wildschade;
10. alle schade welke rechtstreeks of onrechtstreeks voortvloeit uit asbest en/of zijn schadelijke eigenschappen, alsmede uit elk ander materiaal dat asbest bevat onder om het even welke vorm;
11. de schade voortvloeiend uit het verlies, de verdwijning of de diefstal van informatiedragers van elektronische apparatuur, met inbegrip van de opgeslagen informatie en de onstoffelijke schade die hieruit voortvloeien;
12. de schade veroorzaakt aan derden door de verontreiniging van de bodem, het water of de atmosfeer. Deze uitsluiting is niet van toepassing indien deze schade het rechtstreeks gevolg is van een ongeval;
13. de gerechtelijke minnelijke, administratieve of economische boeten, dwangsommen en de schadevergoedingen als strafmaatregel of afschrikkingmiddel in sommige buitenlandse rechtstelsels, evenals de gerechtskosten inzake strafvervolgingen;
14. de schade als gevolg van de aansprakelijkheid van de bestuurders van rechtspersonen betreffende fouten begaan in hun hoedanigheid van bestuurder.

Art. 6. Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2007.

De bepalingen van dit besluit zijn toepasselijk op de lopende verzekeringsovereenkomsten vanaf de inwerkingtreding van dit besluit.

De verzekeringsondernemingen brengen de tekst van de verzekeringsovereenkomsten die lopen op de datum van de inwerkingtreding van dit besluit daarmee in overeenstemming op de eerste jaarlijkse vervalddag die volgt op de periode van zes maanden na de inwerkingtreding van dit besluit.

Art. 7. Onze minister bevoegd voor economie en Onze minister bevoegd voor sociale zaken zijn, ieder wat hem betreft, belast met de uitvoering van dit besluit.

Gegeven te Brussel, 19 december 2006.

ALBERT

Van Koningswege :

De Minister van Economie,

M. VERWILGHEN

De Minister van Sociale Zaken,

R. DEMOTTE

Publicatie : 2006-12-22

14. Koninklijk besluit van 21 december 2006 tot vaststelling van de voorwaarden en de wijze van het sluiten van de collectieve verzekering tot dekking van de burgerrechtelijke aansprakelijkheid buiten overeenkomst van de organisaties die werken met vrijwilligers

FEDERALE OVERHEIDSDIENST ECONOMIE, K.M.O., MIDDENSTAND EN ENERGIE

21 DECEMBER 2006. - Koninklijk besluit tot vaststelling van de voorwaarden en de wijze van het sluiten van de collectieve verzekering tot dekking van de burgerrechtelijke aansprakelijkheid buiten overeenkomst van de organisaties die werken met vrijwilligers

ALBERT II, Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, Onze Groet.

Gelet op de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers, gewijzigd bij de wetten van 27 december 2005 en 19 juli 2006, inzonderheid op artikel 6, § 5, tweede lid;

Gelet op het overleg in de Ministerraad van 1 december 2006;

Gelet op de hoogdringendheid gemotiveerd door het feit dat de verzwaarde aansprakelijkheid voor de organisaties in werking treedt op 1 januari 2007; dat bijgevolg het reglementair kader dat de verzekering van deze aansprakelijkheid regelt eveneens imperatief op deze datum moet vastgesteld zijn; dat dit zich om redenen van rechtszekerheid opdringt, zoniet zouden organisaties intussen verzekerd kunnen worden tegen voorwaarden die minder ver reiken dan wenselijk is en derhalve een nieuwe polis moeten aangaan of hun bestaande polis doen aanpassen op het ogenblik dat onderhavig Koninklijk Besluit later uitgevaardigd wordt; dat dit niet enkel misleidend maar vooral bijzonder nadelig zou zijn voor de organisaties en hun vrijwilligers waarvan de bescherming beoogd wordt; dat overigens over de inhoud van de minimumdekkingsvoorwaarden naar de organisaties van vrijwilligers toe gecommuniceerd moet worden vóór hun verzwaarde aansprakelijkheid effectief wordt op 1 januari 2007; dat, ten slotte, de overheid een collectieve polis moet onderhandelen en afsluiten welke tijdig ter beschikking moet kunnen gesteld worden van de geïnteresseerde organisaties; dat de overheid hierover tijdig moet kunnen communiceren;

Gelet op de adviezen nrs. 41.826/1 en 41.912/1 van de Raad van State, gegeven op 7 en 19 december 2006 met toepassing van artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State;

Op de voordracht van Onze Minister van Economie en Onze Minister van Sociale Zaken,

Hebben Wij besloten en besluiten Wij :

Artikel 1. Een organisatie, bedoeld in artikel 3, 3°, van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers mag vragen om toe te treden tot een collectieve verzekering die beantwoordt aan de voorwaarden van het koninklijk besluit van 19 december 2006 tot vaststelling van de minimumgarantievoorwaarden van de verzekeringsovereenkomsten tot dekking van de burgerrechtelijke aansprakelijkheid buiten overeenkomst van de organisaties die werken met vrijwilligers.

Art. 2. Elke vraag tot toetreding tot de collectieve verzekering moet worden ingediend met een formulier, waarvan het model als bijlage bij dit besluit wordt vastgesteld, en moet worden overgemaakt aan de verzekeraar of de door hem aangeduide persoon.

De informatie nodig voor de beoordeling van het risico moet door de organisatie aan de verzekeraar of de door hem aangeduide persoon worden overgemaakt op straffe van toepassing van de sancties bedoeld in artikel 4. Vanaf de ontvangst van deze informatie en/of het formulier bedoeld in het eerste lid, worden ze door de verzekeraar of de door hem aangeduide persoon gedateerd.

Art. 3. § 1. Vanaf de ontvangst van de documenten bedoeld in artikel 2 gaat de verzekeraar over tot hun datering.

§ 2. In het geval bedoeld in artikel 6, § 1 van de wet van 3 juli 2005, wordt de informatie beoogd in artikel 2 door de organisatie aan de verzekeraar of de door hem aangeduide persoon meegedeeld.

Zo binnen tien werkdagen na de ontvangst van het formulier de verzekeraar aan de organisatie zijn weigering niet heeft meegedeeld of zijn verzekeringsdekking niet heeft ondergeschikt gemaakt aan een vraag tot bijkomende inlichtingen, is hij verplicht het risico te verzekeren.

§ 3. Paragraaf 2 is eveneens van toepassing op de organisaties die niet onderworpen zijn aan de verzekeringsverplichting krachtens artikel 6, § 1, van de wet van 3 juli 2005 en die niettemin een voortdurende verzekeringsdekking wensen te bekomen.

§ 4. De organisaties die niet onderworpen zijn aan de verzekeringsverplichting krachtens artikel 6, § 1, van de wet van 3 juli 2005 en die een tijdelijke dekking wensen, maken het formulier bedoeld in artikel 2 over

aan de verzekeraar of de door hem aangeduide persoon tenminste tien werkdagen vóór het begin van de gewenste dekking.

Zo binnen vijf werkdagen na de ontvangst van het formulier de verzekeraar aan de organisatie zijn weigering niet heeft meegedeeld of zijn verzekeringsdekking niet heeft ondergeschikt gemaakt aan een vraag tot bijkomende inlichtingen, is hij verplicht het risico te verzekeren.

Art. 4. De organisatie is verplicht om juiste, volledige en met de werkelijkheid overeenstemmende informatie mede te delen op straffe om door de verzekeraar de sancties toegepast te zien neergelegd in de artikelen 5 tot 7 van de wet van 25 juni 1992 op de landverzekeringsovereenkomst.

Art. 5. De Ministers bevoegd voor Economie en voor Sociale Zaken kunnen het formulier bedoeld in artikel 2 wijzigen en andere formulieren vaststellen.

Art. 6. Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2007.

De bepalingen van dit besluit zijn toepasselijk op de lopende verzekeringsovereenkomsten vanaf de inwerkingtreding van dit besluit.

De verzekeringsondernemingen brengen de tekst van de verzekeringsovereenkomsten die lopen op de datum van de inwerkingtreding van dit besluit daarmee in overeenstemming op de eerste jaarlijkse vervaldag die volgt op de periode van zes maanden na de inwerkingtreding van dit besluit.

Art. 7. Onze Minister bevoegd voor Economie en Onze minister bevoegd voor sociale zaken zijn, ieder wat hem betreft, belast met de uitvoering van dit besluit.

Gegeven te Brussel, 21 december 2006.

ALBERT

Van Koningswege :

De Minister van Economie,

M. VERWILGHEN

De Minister van Sociale Zaken,

R. DEMOTTE

Bijlage bij het koninklijk besluit van 21 december 2006 tot vaststelling van de voorwaarden en de wijze van het sluiten van de collectieve verzekering tot dekking van de burgerrechtelijke aansprakelijkheid buiten overeenkomst van de organisaties die werken met vrijwilligers

Voor de raadpleging van de tabel, zie beeld

Dit document, samen met de vereiste bijlagen, moet aan de verzekeraar of de door hem aangeduide persoon worden overgemaakt vóór de aanvang van de dekking wanneer de organisatie onderworpen is aan de verzekeringsverplichting bedoeld in artikel 6, § 1, van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers (1) of wanneer de organisatie, die niet onderworpen is aan de verzekeringsverplichting, een permanente verzekeringsdekking wil bekomen.

Wanneer de organisatie niet onderworpen is aan de verzekeringsverplichting en evenmin uit vrije wil een permanente dekking wil afsluiten, moet dit formulier samen met de eventuele bijlagen worden overgemaakt tenminste 10 werkdagen vóór de aanvang van de occasionele of tijdelijke activiteit die de organisatie wenst te verzekeren.

1) Beschrijving van de organisatie

Benaming :

Adres :

Telefoonnummer :

Faxnummer :

Adres e-mail :

Adres van de webstek :

Juridische vorm :

Indien het een rechtspersoon betreft, ondernemingsnummer :

Vertegenwoordigd door (naam, adres en hoedanigheid) :

Type organisatie (kruis de goede categorie aan) :

-(feitelijke vereniging, die minstens één persoon onder arbeiders- of bediendecontract tewerkstelt.

-(rechtspersoon

-(organisatie waarvan de feitelijke vereniging die de vrijwilligersactiviteiten organiseert deel uitmaakt, naam van deze feitelijke vereniging.

-(elke andere organisatie.

2) Gevraagde dekking

-(de organisatie wenst een permanente dekking.

-(de organisatie wenst een dekking voor één of meer occasionele of tijdelijke activiteiten, hierna

Beschreven.

Ingeval de organisatie een permanente dekking wenst, hecht zij aan dit formulier een afschrift van haar statuten of, bij gebreke hiervan, in het kader hieronder een beschrijving van de doeleinden die zij nastreeft :

Voor de raadpleging van de tabel, zie beeld

Aantal vrijwilligers :

Beschrijving van de specifieke vrijwilligersactiviteiten georganiseerd door de organisatie wanneer deze geen permanente dekking wenst en enkel één of meer occasionele of tijdelijke activiteiten wenst te verzekeren

Voor de raadpleging van de tabel, zie beeld

OPGELET ! Buiten de hierboven genoemde elementen heeft de organisatie de verplichting om nauwkeurig alle door haar gekende elementen mede te delen die zij redelijkerwijze moet beschouwen als gegevens die van invloed kunnen zijn op de beoordeling van het risico door de verzekeraar en van alle latere omstandigheden die van aard zijn om het risico te verminderen of te verzwaren (bijvoorbeeld de aard van de activiteit, het aantal vrijwilligers)

De overgemaakte informatie moet juist en volledig zijn en beantwoorden aan de werkelijkheid, op straffe voor de organisatie om de toepassing te ondergaan van de artikelen 5 tot 7 van de wet van 25 juni 1992 op de landverzekeringsovereenkomst, te weten de nietigheid van de overeenkomst, de ontbinding van de overeenkomst, de dekkingsweigering, de vermindering van de verzekeringsprestatie.

OPGELET ! Dit formulier is geen verzekeringsvoorstel. De verzekeraar kan binnen de 10 of 5 werkdagen, naargelang om een permanente dan wel een tijdelijke of occasionele verzekeringsdekking wordt gevraagd, bijkomende informatie vragen of binnen diezelfde termijn kennis geven van zijn aanvaarding of weigering tot dekkingsverlening. Bij gebreke aan reactie, is de verzekeraar verplicht het risico te verzekeren.

Naam, hoedanigheid en handtekening van de vertegenwoordiger :

-

-

-

Opgemaakt te....., op

Gezien om te worden gevoegd aan Ons besluit van 21 december 2006 tot vaststelling van de voorwaarden en de wijze van het sluiten van de collectieve verzekering tot dekking van de burgerrechtelijke aansprakelijkheid buiten overeenkomst van de organisaties die werken met vrijwilligers

ALBERT

Van Koningswege :

De Minister van Economie,

M. VERWILGHEN

De Minister van Sociale Zaken,

R. DEMOTTE

Nota

(1) Gewijzigd door de wetten van 27 december 2005 en 19 juli 2006.

Publicatie : 2006-12-22